Եկեղեցի մի՝ ի Հօրէ ընտրեալ, [illegible] [illegible] նորին հաստատեցեալ.
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]։

A 9/16

Կանոն
Հիմնարկութեան ·Եկ·
Նախերգեցաւ, արա
րել Տեառն
Յօհաննու
Մանդակունւոյ՝ Հայոց Կաթողիկոսի:

Ժողովել Մեծայնոյ Քահանայապետին զմեզ զդասս Պաշտօնէիցն, և երթան ՚ի տեղին պատրաստել հիմնարկելոյ, մոմեղինօք լուցելովք և խնկօք բուրելովք, և ժամամհրան. Կայչին և [illegible], և [illegible]: Կազմ ունելով զերկոտասան քարինս չափաւորս և անկիւնս, և վէմ մի: Եւ շուրջերգեալ զբրածովքն՝ ասեն զՍղմս, Մեծ է տր և օրհ: Եւ [illegible]: Հաստատեաց տր: Ասա Սղմն կցրդ. Փառաւորեալն խօսեցան վս քո: փոխ. Հիմունք նր ՚ի:

Ընթերցուած Գ. Թագաւորութեանց:

ԵՒ ԱՌԱՔԵԱՑ ՍՈՂՈՄՈՆ

առ Քիրամ արքայ տիւրոսի, և ասէ: Դու ինքնին գիտես զԴաւիթ զհայր իմ, զի ոչ կարաց շինել տուն անուան Տն Այ իմոյ. յերեսաց պատերազմացն որ շուրջ էին զնովաւ.

Գ

մինչև

ՀՍՍՌ ԳԱ
ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԳԻՏԱԿԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ

մինչեւ տալ Տն զնոսա ընդ ոտիւք նորա։ Եւ արդ ցածոյց Տր ած իմ շուրջ զինեւ. և ոչ գոյ մնասակար և ոչ պատահար չար։ Եւ ահա ես ասեմ շինել տուն անուան Տն այ իմոյ. որպէս խօսեցաւ Տր ած ընդ դաւթի հօր իմում, և ասէ. որդի քո՛ զոր տաց փոխանակ քո յաթոռ քո, նա շինեսցէ տուն անուան իմոյ։ Եւ արդ հրամայեա տուր. և հարցեն ինձ փայտ 'ի լիբանանէ. և ահա ծառայք իմ եղիցին ընդ ծառայս քո։ և զվարձս ծառայութե քոյ տաց քեզ՝ ըստ ամի զոր և ասասցես։ զի դու ինքնին գիտես. զի ոչ գոյ մեր այր, որ գիտէ հարկանել զփայտ իբրեւ զսիդոնացիս։ Եւ եղեւ իբրեւ լուաւ քիրամ զբանս սողոմոնի, ուրախ եղեւ յոյժ՝ և ասէ։ օրհնեալ է Տր այսօր. որ ետ՝ որդի իմաստուն դաւթի 'ի վերայ բազում ժողովրդեանն այնորիկ։ Եւ առաքեաց քիրամ առ սողոմոն՝ և ասէ. լուայ վս ամի, զոր առաքեցեր առ իս. և արարից զամ կամս քո։ Եղեւնափայտ՝ և մայր իջուսցեն ծառայք իմ 'ի լիբանանէ 'ի ծով. և ես արարից զնոսա լաստս 'ի ծովու, մինչեւ ցտեղի յոր առաքեսցես առ իս. և հանից յեզր. և դու առցես։ և արասցես զկամս իմ տալ հաց տան իմոյ։ Եւ տայր քիրամ սողոմոնի եղեւնափայտ՝ և մայրս. և զամ կամս նր։ Եւ սողոմոն տայր քիրամայ քսան հազար քոռ ցորենոյ. և քսան հազար մարիր իւղոյ մզելոյ. զոր տայր սողոմոն քիրամայ 'ի տարւոջ։ Եւ ետ Տր իմաստութի սողոմոնի. որպէս և խօսեցաւ ընդ նմա։ Եւ էր խաղաղութի 'ի մէջ քիրամայ և 'ի մէջ սողոմոնի. և ուխտեցին ուխտ 'ի մէջ իւրեանց։ Եւ էարկ արքայ սողոմոն մարդահարկ յամ իէլ. և էր հարկն երեսուն հազար արանց։ Եւ առաքէր զնոսա 'ի լիբանան տասն հազար յամսեան՝ փոխանակաւ։ կային ամիս մի 'ի լիբանան. և զերկուս ամիս 'ի տունս իւրեանց.

և

և աղօթիւք ՚ի վե՛ր հարկին։ Եւ էին Սողոմոնի եօթա-նասուն հազար բեռնակրաց. և ութսուն հազար քա-րահատաց ՚ի լերինն։ Թո՛ղ զիշխանս կացուցելոյ սո-ղոմոնի ՚ի վե՛ր գործոյն, երեք հազարք և հինգ հարիւր ՚ի վե՛ր ժողովրդեանն՝ որք գործէին զգործն։ Եւ հրա-ման ետ արքայ. և բերին վիմս մեծամեծս, և քարինս պատուականս ՚ի հիմն տանն. և քարինս անտաշս։ Եւ տաշեցին որդիքն Սողոմոնի և որդիքն Քիրամայ և Բիբ-լացիքն. և պատրաստեցին զփայտն և զքար զերիս ամս շինել զտունն։

Ընթերցուած Յեսուայ որդւոյ Նաւեայ։

Եւ եղև իբրև վախճանեցաւ ամենայն ժողովուրդն անցանել ընդ Յորդանան. խօսեցաւ Տէր ընդ Յեսուայ և ասէ։ Առ ևս քեզ ՚ի ժողովրդենէ այտի արս երկոտասան, այր մի յիւրաքանչիւր ցեղէ։ Հրամա՛ն տուր նոցա՛ և ա-սասցես. առէք դուք ձեզ այտի ՚ի միջոյ Յորդանանու յոտնատեղեաց քահանայիցդ պատրաստական քարինս երկոտասան՝ և տարջիք ընդ ձեզ. և դիցիք ՚ի մէջ բանա-կին ձերոյ՝ ուր բանակիցիք զայս գիշեր։ Եւ կոչեաց Յեսու արս երկոտասան ՚ի փառաւորաց որդւոցն Իսրայէլի. մի յիւրաքանչիւր ցեղէ։ Եւ ասէ ցնոսա Յեսու. մա-տերուք առաջի իմ յանդիման Տեառն ՚ի մէջ Յորդանանու. և առեալ բարձցեն անտի իւրաքանչիւրոք քար մի ՚ի վերայ ուսոց իւրեանց ըստ թուոյ ցեղիցն Իսրայէլի։ Զի լինիցին նոքա ձեզ նշանակք հանապազորդ։ Զի յորժամ հարցանիցէ ցքեզ առ վաղիւ որդին քո՝ և ա-սիցէ. զի՞նչ են քարինքս այսոքիկ ձեզ. պատմեսցես դու որդւոյն քում, և ասիցես, թէ զի պակասեցաւ գետն Յորդանան յերեսաց տապանակի ուխտի Տեառն ամենայն երկրի՝ մինչ անցանէր ընդ Յորդանան, նուաղեցաւ ջուրն Յոր-

յորդանանու․ և եդիցին ձեզ քարինքս այսոքիկ ՚ի յիշատակ ՚ի մէջ որդւոցն Իսրայէլի մինչև ցյաւիտեան ։ Եւ արարին որդիքն Իսրայէլի որպէս պատուիրեաց տր յեսուայ ։ և առեալ երկոտասան քարինս ՚ի միջոյ յորդանանու որպ հրաման ետ տր յեսուայ ՚ի վախճանել անցանելոյ որդւոցն Իսրայէլի․ և տարան զնոսա ընդ իւրեանս ՚ի բանակն՝ և եդին զնոսա անդ ։ Եւ կանգնեաց յեսուայ և այլ երկոտասան քարինս անդէն ՚ի յորդանան, ՚ի տեղւոջ ուր կային ոտք քահանայիցն՝ որք կրէին զտապանակ ուխտին տն․ և են անդ մինչև ցայսօր ժամանակի ։

Ընթերցուած յԱռակաց ։

ԱԾ իմաստութբ հիմունս էարկ երկրի․ պատրաստեաց զերկինս խորհրդով ։ Եւ հանճարով իւրով զանդունդս պատառեաց ։ և ամպք հոսեցին զանձրև ։ Որդեակ՝ մի լքանիր․ պահեա զխորհուրդս իմ, և զիմաստութիւն ։ Զի կեցցէ անձն քո․ և շնորհք իցեն ՚ի վզի պարանոցի քում ։ եղիցի բժշկութիւն մարմնոյ քում, և դարման ոսկերաց քոց ։ Զի գնասցես յուսով խաղաղութեամբ յամ ճանապարհս քո․ և ոտն քո ոչ գայթագղեսցի ։ Զի եթէ նստիցես՝ աներկիւղ լիցես․ և եթէ ննջիցես՝ քաղցր ՚ի քուն լիցիս ։ Եւ ոչ երկիցես ՚ի զարհուրանաց ՚ի վր հասելոց ամպարշտաց․ և յարշաւանաց ՚ի վր եկելոց ։ Զի տր եղիցի ՚ի վր ամ ճանապարհաց քոց, և հաստատեսցէ զոտն քո․ զի մի սասանեսցի ։

Ընթերցուած Յոբայ ։

Երկիր՝ ՚ի նմանէ ելցէ հաց․ և՚ի ներքոյ նորա իբրև զհուր շրջեցաւ ։ Տեղի շափիւղայի քարինք նորա․ և հող նր ոսկի ։ Շաւիղ է՝ զոր ոչ ծանեաւ թռչուն․ և ոչ տեսեաց զնա աչք անգղի ։ Եւ ոչ կոխեցին զնա որդիք ամբարտաւանից․ ոչ էանց ՚ի նա առիւծ ։ Հա_

պա_

պատուածն ձգեաց զձեռն իւր. տապալեաց զերկինս 'ի հիմանէ: Զ պտոյտս գետոց պատուեաց. զՏէր զպատճառական ետես այն իմ: Զ խորս գետոց յայտնեաց. և եցոյց զզօրութիւն իւր լոյս: Իսկ իմաստութիւն ուստի գտաւ՝ կամ զինչ տեղի իցէ հանճարոյ: Ոչ գիտէ մարդ զճանապարհս նորա. և ոչ գտաւ 'ի մէջ մարդկան: Անդունդք ասացին, թէ չէ առ իս. և ծովք ասաց, թէ չէ ընդ ինև: Ոչ տացի գրաւական ընդ նորա. և ոչ կշռեսցի արծաթ ընդ գին նորա: Այլ ոչ բաղձցի ընդ ոսկւոյն ոփերայ. ընդ եղնգան պատուականին և ընդ շափիւղայի: Ոչ զուգեսցի ընդ նմա ոսկի և ապակի: և'ի գինս նորա անօթք ոսկեղէնք: Բարձրութիւնք և խորութիւնք ոչ յիշեսցին. և ձգեաց զիմաստութիւն քան զներքինագոյնս: Ոչ հաւասարեսցի նմա տպազիոնն եթէովպացւոյ. ընդ ոսկւոյ սոփերայ ոչ բաղձցի: Իսկ իմաստութիւն ուստի գտաւ. և զինչ իցէ տեղի հանճարոյ: Ծածկեալ է 'ի մարդկանէ. և'ի թռչնոց երկնից ծածկեցաւ: Կորուստ և մահ ասացին, լուաք զփառաւորութիւն նորա: Այլ Տէր դիւրաւ ընծայեցոյց զճանապարհս նորա: Քանզի ինքն գիտէ զտեղի նորա. և ինքն տեսանէ զամենայն զառ 'ի ներքոյ երկնից. քանզի գիտէ զամ: Որ արար յերկրի զկշիռ հողմոյ. և չափ ջրոց զոր արար: Ինքն ետես՝ և համարեցաւ. և զճանապարհս նորա արձակմամբ բարբառոյ: Յայնժամ ետես զնա՝ և պատմեաց զնմանէ, պատրաստեալ քննեաց: Այլ ասէ ցմարդ. ահա աստուածպաշտութիւն է իմաստութիւն. և մեկնիլ 'ի չարեաց է հանճար:

Պօղոսի Առաքելոյն 'ի Կորնթացւոց Առաջին թղթոյն է ընթերց":

Ոչ կամիմ, եթէ ագէտ իցէք եղբարք: զի հարքն մեր ամենեքին ընդ ամպովն էին. և ամենեքին ընդ ծովն անցին. և ամենեքին 'ի մովսէս մկրտեցան յամպն և

եւ ՚ի ծովս։ Եւ ամենեքին զնոյն հոգեւոր կերակուրն կերին. եւ ամենեքին զնոյն հոգեւոր ըմպելին արբին. զի ըմպէին ՚ի հոգեւոր վիմէն՝ որ երթայր զհետ նոցա. եւ վէմն էր ինքն Քրիստոս։

Ալէլուիայ, ալէ՛. Հիմունք նորա ՚ի լերինս սրբոց։

ԱԲ Աւետարան ըստ Մատթէոսի։

Եկեալ Յիսուս ՚ի կողմանս Փիլիպպեայ Կեսարեայն, հարցանէր ցաշակերտսն, եւ ասէր. զո՞ ոք ասեն զինէն մարդիկ՝ թէ իցէ որդի մարդոյ։ Եւ նոքա ասեն. ոմն զՅովհաննէս Մկրտիչ. եւ այլք զԵղիա՝ եւ կէսք զԵրեմիա. կամ զմի ոք ՚ի մարգարէից։ Ասէ ցնոսա. իսկ դուք զո՞ ասէք զինէն թէ իցեմ։ Պատասխանի ետ Սիմոն Պետրոս՝ եւ ասէ ցնա. դու ես Քրիստոս որդի Աստուծոյ կենդանւոյ։ Պատասխանի ետ Յիսուս՝ եւ ասէ ցնա. երանի քեզ Սիմոն որդի Յովնանու. զի մարմին եւ արիւն ոչ յայտնեաց քեզ՝ այլ Հայր իմ որ յերկինս է։ Եւ ես քեզ ասեմ. զի դու ես վէմ. եւ ՚ի վերայ այդր վիմի շինեցից զեկեղեցի իմ. եւ դրունք դժոխոց զնա մի՛ յաղթահարեսցեն։ Եւ տաց քեզ փականս արքայութեան երկնից։ Եւ զոր միանգամ կապեսցես յերկրի, եղիցի կապեալ յերկինս. եւ զոր արձակեսցես յերկրի, եղիցի արձակեալ յերկինս։

Ապա Սարկաւագն քարոզէ։ Խնդրեսցուք հաւատով միա՛։

Եւ Եպիսկոպոսն ասէ [illegible]

Բարեխօսութեամբ սրբոյ Աստուածածնին եւ ամենայն Սրբոց քոց՝ լուր մեզ Տէր Աստուած մեր, եւ հաստատեա զհիմունս սորա մեծաւ զօրութեամբ քով։ Եւ յաջողեա զգործս ձեռաց սոցա. որպէս զի եղիցի կատարումն սորա խաղաղութեամբ։ Եւ մեք արժանի լիցուք մտանել ընդ դրունս սորա. եւ գոհանալով փառաւորել զՀայր եւ զՈրդի եւ զՍուրբ Հոգին. այժմ եւ միշտ եւ յաւէ՛։

Եւ

(Եւ ասէ աւետ ... Օրհնեալ ... աղաւնեայ":)

Ապա Եպիսկոպոսն ... ասելով:

Օրհնութիւն և փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյ": Ամէն:

Օրհնեսցի օծցի և սրբեսցի մեռոնս այս նշանաւ որ խաչիս և որ մեռոնաւս յանուն Հօր և Որդւոյ և Հո":

Եւ ամփոփեն զկէնս ՚ի ... ՚ի ... խորանի ...

Եւ ապա ... ասելով:

Օրհնեսցի օծցի և սրբեսցի քարս այս յանուն (
) Սրբոյն, այս նշանաւ որ խաչիս և որ մեռոնաւս ամենայն Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն":
Օրհնութիւն և փառք Հօր և": Ժողովուրդն. Ամէն:

Եւ ... ասէ:

Եւ ասէ. Զգործս ձեռաց մերոց ուղիղ արա ՚ի մեզ Տէր, և զգործս ձեռաց մերոց յաջողեա մեզ:

Ժողովուրդն ասէ. Լուսաւոր ... Տէր": Օրհնեա Տէր:
Եւ Եպիսկոպոսն, Օրհնութիւն և փառք Հօր և Որդւոյ":

Յետ այսորիկ այս Կանոն կատարի:

Սաղմոս ... Օրհնեցից ես զՏէր ամենայն ժամ ՚ի ... Յ...:
տուն, Որչափ սիրելի են յարկք քո Տէր զօրութեանց:

Օրհնեց_

Ընթերցուած Յիսայեայ Մարգարէի:

Այսպէս ասէ Տր. շինեսցեն տունս՝ և ինքեանք բնակեսցին. տնկեսցեն այգիս՝ և ինքեանք կերիցեն զպտուղս նց: Եւ մի ևս նք շինեսցեն՝ և այլք բնակեսցին. և նք տնկեսցեն՝ այլք կերիցեն: Զի աւուրց փայտին կենաց եղիցին աւուրք ժողովրդեան իմոյ: զգործս ձեռաց նոցա հնացուսցին: Եւ ընտրեալք իմ մի ևս վաստակեսցին ընդունայն. և ոչ ևս ծնանիցին որդիս յանէծս. զի զաւակք օրհնեալք են յԱյ՝ և ծնունդք նոցա ընդ նս: Եւ եղիցի՝ մինչչև կարդասցեն իցէ նց՝ ես լուայց նց. և մինչդեռ խօսիցին, ասացից՝ եթէ զինչ խնդրէք: Յայնժամ գայլք և գառինք ՚ի միասին արածեսցին. և առիւծ իբրև զեզն յարդ կերիցէ. և օձ զհող իբրև զհաց կերիցէ. մի մեղիցեն, և մի ապականեսցեն զոք ՚ի լերին սրբութեան իմոյ:

Այսպէս ասէ Տր. Երկինք աթոռ իմ են՝ և երկիր պատուանդան ոտից իմոց: Որպիսի տուն շինիցէք ինձ, ասէ Տր. կամ որպիսի ինչ իցէ այն տեղի հանգստեան իմոյ: Ո՞չ է զայս զամ ձեռն իմ արար՝ և իմ է զամ՝ ասէ Տր. և ես յո՞ հայեցայց, եթէ ոչ ՚ի հեզս՝ և ՚ի խոնարհս՝ և որք դողան ՚ի բանից իմոց:

Ընթերցուած Եզեկիէլի Մարգարէի:

Եւ ահա այր մի, և տեսիլ նր էր իբրև զտեսիլ փայլուն պղնձոյ՝ և ՚ի ձեռին նր էր լար շինողաց. և ձող չափոյ. և ինքն կայր ՚ի վր դրանն: Եւ ասէ ցիս այրն. Որդի մարդոյ. տես՝ հայեաց աչօք քովք. և լուր ականջօք քովք. և հաստատեա ՚ի միտս քում զամ զոր ես ցուցից քեզ: Զի վն ցուցանելոյ քեզ եկիր այսր. և

և ցուցցես զնա, զոր դու տեսանես՝ տանն Իսրայէլի։ Եւ ահա շուրջ զտաճարաւն փողոց. և ՚ի ձեռին առնն ձող չափու ՚ի վեց կանգնոյ՝ և թզաւ։ Եւ չափեաց զլայնութիւն պարսպացն հաւասար ձողոյն. և զբարձրութիւն նորա հաւասար ձողոյն։ Եւ եմուտ ընդ դուռնն, որ հայէր ընդ արևելս՝ զեօթն աստիճանօք. և չափեաց զկողականն վեց վեց կամարօք դրանն՝ հաւասար ձողոյն. և զլայնութիւն նորին հաւասար ձողոյն. և զերկայնութիւն կողակին հաւասար ձողոյն. և զլայնութիւն նորին հաւասար ձողոյն։ Եւ կամարս ՚ի մէջ կողականացն ՚ի վեց կանգնոյ։ Եւ կողականն երկրորդ՝ հաւասար ձողոյն ՚ի լայնութիւն, և հաւասար ձողոյն յերկայնութիւն. և կամարն ՚ի հինգ կանգնոյ։ Եւ կողականն երրորդ հաւասար ձողոյն յերկայնութիւն. և հաւասար ձողոյն ՚ի լայնութիւն։ Եւ կամար դրանն մերձ ՚ի կոնք դրանն յութն կանգնոյ։ Եւ այլ կամարք յերկուց կանգնոց. և կամարք ներքին դրանն։ Եւ կողականք դրանն՝ դէմ յանդիման միմեանց. երեք աստի և երեք անտի. և չափ մի էր երեցունց. և չափ մի կամարացն՝ աստի և անտի.

Ընթերցուած ՚ի Զաքարիայ Մարգարէէ։

Ամբարձի զաչս իմ և տեսի՝ և ահա այր՝ և ՚ի ձեռին իւրում ունէր լար երկրաչափի։ Եւ ասեմ ցնա՝ յո՞ երթաս. և ասէ ցիս՝ չափել զԵրուսաղէմ. և տեսանել թէ որչափ է լայնութիւն նորա և որչափ երկայնութիւն։ Եւ ահա հրեշտակն՝ որ խօսէր ընդ իս, զանեզի առեալ կայր. և այլ հրեշտակ ելանէր ընդ առաջ նորա։ Եւ ասէ ցնա. ընթա՛ց, և խօսեա՛ց ընդ երիտասարդին ընդ այնմիկ՝ և ասա՛ ցնա. պարսպաց չինեալ եղիցի Երուսաղէմ ՚ի բազմութենէ մարդոյ և անասնոյ ՚ի միջի նորա։ Եւ ես եղէց նմա պարիսպ հրեղէն շուրջանակի. և ՚ի փառս բնակեցայց ՚ի միջի նորա։

Դոր_

Դարձեալ 'ի Զաքարիայ Մարգարէէ ։

Ասէ դարձեալ հրեշտակն՝ որ խօսէր ցիս · և զարթոյց զիս՝ զորօրինակ յորժամ զարթնուցու այր 'ի քնոյ իւրմէ ։ Եւ ասէ ցիս՝ զի՞նչ տեսանես դու ։ Եւ ասեմ, տեսանեմ ահա աշտանակ ոսկի ձոյլ · և գունտ 'ի վերայ նորա · և եօթն ճրագ 'ի վերայ նորա · և եօթն ընթանք ճրագացն որ 'ի վերայ նորա ։ Եւ երկու ձիթենիք 'ի վերայ նորա · մի ընդ աջմէ գնտոյն լուցելոյ, և մի ընդ ահեկէ ։ Հարցի, և ասեմ ցհրեշտակն՝ որ խօսէր ցիս · զի՞նչ են այդոքիկ տէր ։ Պատասխանի ետ հրեշտակն՝ որ խօսէր ցիս՝ և ասէ ցիս · ո՞չ գիտես զինչ են այդոքիկ ։ Եւ ասեմ, ո՛չ տէր ։ Պատասխանի ետ՝ և ասէ ցիս · այս բան տեառն է առ Զօրաբաբէլ ։ ասէ, ոչ զօրութեամբ մեծաւ՝ և ոչ ուժգնութեամբ · այլ հոգւով իմով ասէ տէր ամենակալ ։ Ո՞վ ես դու լեառն մեծ կանգնելոյ առաջի Զօրաբաբելի ։ և հանից զվէմ ժառանգութեան · զհաւասարութիւն շնորհացն շնորհել նմա ։ Եւ եղև բան տեառն առ իս՝ և ասէ ։ Ձեռք Զօրաբաբելի զհիմն արկին տանդ այդմիկ · և ձեռք նորա կանգնեսցեն զդա · և ծանիցես՝ թէ տէր ամենակալ առաքեաց զիս առ քեզ ։

Ընթերցուած յԱնգէոս Մարգարէէ ։

Ասէ արդ՝ զօրացիր դու Զօրաբաբէլ՝ ասէ տէր · և զօրացիր Յեսու Յովսեդեկեայ քահանայ մեծ · և զօրասցի ամենայն ժողովուրդ երկրիդ՝ ասէ տէր · և գործեցէք, զի ես ընդ ձեզ եմ ասէ տէր ամենակալ ։ Եւ զբանն զոր ուխտեցի ընդ ձեզ՝ յելանել յերկրէն Եգիպտացւոց ։ և հոգին իմ որ կայր 'ի միջի ձերում · քաջալերեցարուք ։ Զի այսպէս ասէ տէր ամենակալ · դարձեալ միւսանգամ շարժեցից զերկինս և զերկիր · և զծով և զցամաք ։ Եւ միանգամայն շարժեցից զամենայն ազգս · և եկեսցէ ըն-

տիր

տիր ընտիր ընչից ա՟մ ազգաց. և լցուցից զտունս զայդ փառօք՝ ասէ տ՟ր ամենակալ: Իմ է արծաթ՝ և իմ է ոսկի՝ ասէ տ՟ր ամենակալ: Զի մեծ եղիցին փառք տանդ այդորիկ վերջինն քան զառաջինն՝ ասէ տ՟ր ամենակալ. և ՚ի տեղւոջդ յայդմիկ տաց խաղաղութիւն՝ ասէ տ՟ր ամենակալ. և խաղաղութիւն հոգւոյ ՚ի փրկութիւն ա՟մի՝ որ գործիցէ յարուցանել զտաճարդ զայդ:

Պօղոսի Առաքելոյն ՚ի Կորնթացւոց Առաջին Թղթոյն ի Գ Գլխոյ":

Եղբարք՝ ա՟յ գործակիցք եմք. ա՟յ արդիւնք էք. ա՟յ շինուած էք: Ըստ շնորհացն ա՟յ՝ որ տուեալ է ինձ, իբրև իմաստուն ճարտարապետ զհիմն եդի. բայց այլ է՝ որ շինէ. այլ իւրաքանչիւրոք զգոյշ լիցի թէ ո՟պ շինիցէ: Զի զհիմն այլ ոք ոչ կարէ դնել քան զեդեալն՝ որ է յ՟ս ք՟ս: Եթէ ոք շինէ ՚ի վ՟ր հիմանս այսորիկ ոսկի՝ արծաթ՝ ականս պատուականս. փայտ՝ խոտ՝ եղէգն: Իւրաքանչիւրոյ գործն յայտնելոց է. զի օրն ընտրեսցէ, զի հրով յայտնելոց է: Եւ զիւրաքանչիւրոյ գործն զինչ և իցէ՝ հուրն փորձեսցէ: Եթէ ուրուք գործն զոր շինեաց՝ կասցէ, վարձս առցէ. և եթէ ուրուք գործն այրեսցի՝ տուժեսցի. բայց ինքն կեցցէ. այլ այնպէս՝ ո՟պ թէ ՚ի հրոյ:

Ալէլուիայ. ալէ": Տ՟ր սիրեցի զվայելչութիւն տան քո":

Սուրբ Աւետարան ըստ Մատթէոսի:

Եւ մտեալ յ՟ս ՚ի տաճարն՝ եհան արտաքս զամենեսին, որք վաճառէին և գնէին ՚ի տաճարի անդ: և զսեղանս հատավաճառացն կործանեաց, և զաթոռս աղաւնեվաճառացն: Եւ ասէ ցն՟ս. գրեալ է՝ տուն իմ տուն աղօթից կոչեսցի. և դուք արարէք զդա այրս աւազակաց: Եւ մատեան առ նա կոյրք և կաղք ՚ի տաճարին.

ձարին · և բժշկեաց զնա : Արդ և տեսին քահանայա_
պետքն և դպիրք զսքանչելիսն՝ զոր արար · և զմանկ_
տին՝ որք աղաղակէին 'ի տաճարին · և ասէին , ովսաննայ՝
օրհնութի որդւոյ դաւթի՝ բարկացան : Եւ ասեն ցնա ·
լսես , զինչ ասեն դոքա : ասէ ցնս յս՝ այո · չիցէ ընթեր
ցեալ ձեր՝ թէ 'ի բերանոյ տղայոց և ստնդեաց կատա
րեցեր զօրհնութի :

Մեղեդի տօնին : Ով 'ի վերուստ խաղաղութե և փրկու'' :

Եւ Աւետարան ասէ պշտօն :

Տէր մեր՝ որ հաճեցար 'ի վր այսր վիմի շինել զեկեղեցի քո սբ : Դու տր՝ որ զբոյս քեզ մատուցանեմք՝ շինել 'ի փառաւորութի և 'ի փրկութի , որ լինելոցս է քեզ տուն · բարձու մ քո երկնաւոր բարութեդ լցո զսա : և փոխահասարդեր լեր շինո_ ղաց սորին · և որք սպասաւորեսն զօրայս , անախտ և անվնաս պահելով զսոսա : Եւ զհիմունս սբ անխախտ և անշարժելի և հաստատուն պահեա · և կատարեալ լցո զատունս քո : որ զի 'ի սմա ամենազօրեսն երգով և փառաւորութք օրհնեսցուք զամենազօրին և զմեծա_ վայելուչ անուն հօր և Որդւոյ և Հոգւոյդ սբյ , այժմ և միշտ և յաւէ'' :

Եւ ապա նստեն 'ի գահ · (որպէս յառաջասացաք կոչմանց հինգն ծածկեն 'ի ներքս 'ի տեղի եկեղեցւոյն · և զայս Կանոն ասասցեն կատարեն :)

Ճշու ԺՄ, Լուսաւորեա երուսաղէմ · զի հասեալ է :

Սաղմոս · Հիմունք նր 'ի լերանց սբ նր :

Ընթերցուած Եսայեայ Մարգարէի :

Լուսաւորեա՛ց լուսաւորեա՛ց եհմ · զի հասեալ է լոյս քո · և փառքն տն 'ի վր քո ծագեսցին : Ահա խաւար ծածկեսցէ զերկիր՝ և մառախուղ զհե_

զհեթանոսս · բայց 'ի քեզ տր յայտնեսցի · և փառք նր 'ի քեզ երևեսցին ։ Եւ գնասցեն թագաւորք 'ի լոյս քո · և հեթանոսք 'ի ծագել լուսոյ քոյ ։ Համբարձ շուրջ զքև զաչս քո · և տես ժողովեալ առ քեզ զամ մանկունս քո · զի եկին՝ հասին 'ի հեռաստանէ որդիք քո · և դստերք քո 'ի վր ուսոյ նց բարձեալք բերիցին ։ Յայն ժամ տեսցես՝ և խնդասցես · երկիցես՝ և զարհուրես-ցիս 'ի սրտի քում · զի փոխեսցի 'ի քեզ մեծութի ծովու · և ազգաց՝ և ժողովրդոց ։ Եկեսցեն 'ի քեզ երամակք ուղտուց · և ծածկեսցեն զքեզ ուղտերամակքն մա-դիամու՝ և գեփայ ։ ամենեքեան 'ի սաբայէ եկեսցեն , բերել ոսկի և կնդրուկ՝ և ականս պատուականս · և փրկութեն տն առցեն զաւետիս ։ Եւ ամ խաշինքն կե-դարու ժողովեսցին առ քեզ · և խոյք նաբէօթայ ած-ցին · և մատուսցին ընդունելի պատարագք 'ի վր սե-ղանոյ իմոյ · և տուն աղօթից իմոց փառաւորեսցի ։

Գուշակէ Եսայեայ Մարգարէէ ։

Եւ եղիցի յաւուրս յետինս յայտնի լեառն տն · և տուն այ 'ի վր գլխոց լերանց · և բարձրասցի 'ի վր բլրոց · և եկեսցեն 'ի նա ամ հեթանոսք ։ Եւ երթի-ցեն ժողովուրդք բազումք · և ասասցեն ։ եկայք՝ ել-թիցուք 'ի լեառն տն և 'ի տուն այ յակոբայ · և պատ-մեսցէ մեզ զճանապարհս իւր՝ և գնասցուք ը նա ։ զի 'ի սիոնէ ելցեն օրէնք · և բան տն յեմէ ։

Պետրոսի Առաքելոյն 'ի Կաթուղիկէից առաջին թղթոյն է ընթ․

Մերձիք՝ առ որ մատուցեալ էք 'ի վէմն կենդանի , որ թէպէտ 'ի մարդկանէ անարգեալ · այլ առ յայ ընտ-րեալ և պատուական է ։ Եւ դուք իբրև զվէմս կենդա-նիս շինիք տաճար հոգևոր · յանարատ քահանայութի մա-տուցանել զհոգևոր պատարագս՝ հաճոյս այ , 'ի ձեռն

յի

յի քի ։ Վասնզի կայ խօկ 'ի գրի . Թէ ահաւասիկ դնեմ 'ի սիոն վէմ ընտիր, գլուխ անկեան պատուական, և որ 'ի նա հաւատասցէ՝ մի՛ ամաչեսցէ ։ Ձեզ այսուհետև հաւատացելոց է վէմ պատուական ։ իսկ անհաւատից, վէմ զոր անարգեցին շինողքն, նա եղև գլուխ անկեան ։ Այլ վէմ գլորման, և վէմ գայթագղութե՟ ն՟ց, որք գայթագղին ապստամբեալք 'ի բանէն՝ յոր և եդանն ։ Այլ դուք ազգ էք ընտիր, թագաւորութի՟, քահանայութի՟. ազգ ս՟բ, ժողովուրդ սեպհական . ո՟պ զի զձեր առաքինութի՟ս նուաճիցէք այնմ, որ զձեզ 'ի խաւարէն կոչեաց յիւր սքանչելի լոյսն ։ Որք երբեմն չժողովուրդ

բայց արդ ժողովուրդ ա՟յ ։ որք չողորմեալք՝ այժմ
ողորմութի՟ գտիք ։

Ալէլուիայ . ալէ'' ։ Ո՟պ սիրելիք են յարկք քո տ՟ր զօ'' ։

Ս՟Բ Աւետարան ըստ Մատթէոսի ։

Ամենայն որ լսէ զբանս իմ զայսոսիկ, և առնէ զսոսա՝ նմանեսցի առն իմաստնոյ . որ շինեաց զտուն իւր 'ի վե՟ վիմի ։ Իջին անձրևք՝ և խաղացին գետք՝ շնչեցին հողմք՝ և բախեցին զտունն՝ և ոչ կործանեցաւ՝ քանզի 'ի վե՟ վիմի հաստատեալ էր ։ Եւ ա՟մ որ լսէ զբանս իմ զայսոսիկ՝ և ո՛չ առնէ զսոսա՝ նմանեսցի առն յիմարի՝ որ շինեաց զտուն իւր 'ի վե՟ աւազոյ ։ Իջին անձրևք՝ յարեան գետք՝ շնչեցին հողմք՝ հարին զտունն՝ և անկաւ . և էր կործանումն ն՟ր մեծ յոյժ ։ Եւ եղև իբրև կատարեաց յի՟ զա՟մ զբանս զայսոսիկ՝ զարմանային ժողովուրդքն ը՟ վարդապետութի՟ ն՟ր ։ Զի էր իբրև իշխանութե՟ ուսուցանէր՝ և ո՛չ ո՟պ դպիրքն և փարիսեցիքն ։

Սարկ. քրզ. Խնդրեսցուք հաւատով միա'' ։ Գ՟ Տ՟ր ողոր ։

Եւ եթէ կամին ասէ զԱղօթս Դանիէլի Մարգարէին։

Տ ած մեծ և սքանչելի. որ պահես զուխտ և զողորմութիւն սիրելեաց քոց. և որոց պահեն զպատուիրանս քո։ Մեղաք՝ անօրինեցաք՝ անիրաւեցաք՝ ապստամբեցաք՝ և խոտորեցաք ՚ի պատուիրանաց քոց՝ և յիրաւանց քոց։ Եւ ոչ լուաք ծառայից քոց մարգարէից, որք խօսէին յանուն քո առ թագաւորսն մեր՝ և առ իշխանս մեր՝ և առ հարսն մեր՝ և առ ամ ժողովուրդ երկրին։ Քեզ Տր արդարութիւն, և մեր ամօթ երեսաց իբրև յաւուր յայսմիկ առն Յուդայ՝ և բնակչաց Եէմի՝ և ամ Իէլի՝ մերձաւորաց՝ և հեռաւորաց յամ երկրի. ուր ցրուեցեր զնոսա անդր վն անհնազանդութեան իւրեանց՝ զոր անհնազանդեցան քեզ։ Տր, մեզ ամօթ երեսաց մերոց՝ և թագաւորաց մերոց՝ և իշխանաց մերոց՝ և հարց մերոց՝ որք մեղան։ Եւ Տն այ մերոյ գթութիւնք՝ և քաւութիւնք. զի ապստամբեցաք ՚ի նմանէ։ Եւ ոչ լուաք ձայնի Տն այ մերոյ՝ գնալ յօրէնս նր՝ զոր ետ առաջի մեր ՚ի ձեռն ծառայից իւրոց մարգարէից։ Եւ ամ Իէլ անցին զօրինօք քովք՝ և խոտորեցան. զի մի լուիցեն ձայնի քում։ Եւ եկին ՚ի վն անէծք և երդումն գրեալ յօրէնս Մովսէսի ծառայի քոյ Տր. զի մեղաք նմա։ Եւ հաստատեաց զբանս իւր՝ զոր խօսեցաւ ՚ի վն մեր՝ և ՚ի վն դատաւորաց մերոց, որք դատէին զմեզ. ածել ՚ի վն մեր չարիս մեծամեծս. որք ոչ եղեն ՚ի ներքոյ ամ երկնից՝ ըստ այնմ, որք եղեն յԵէմ։ Ոպ և գրեալ է յօրէնսն Մովսէսի. այն ամ չարիք եկին ՚ի վն մեր. և ոչ աղաչեցաք զերեսս Տն այ մերոյ՝ դառնալ յանիրաւութեանց հարցն մերոց. և խելամուտ լինել ամ ճշմարտութե քում։ Եւ զարթեաւ Տր Ած մեր ՚ի վն չարեաց մերոց՝ և եած զնս ՚ի վն մեր. զի արդար է Տր Ած մեր ՚ի վն ամ գոր-

ծոց իւրոց՝ զոր արարին մեզ: զի ոչ լուաք ձայնի նր: Եւ արդ՝ տր ած մեր, որ հաներ զժողովուրդ քո յերկրէն եգիպտացւոց հզօր ձեռամբ· եւ արարեր քեզ անուն նոր՝ որպ եւ յաւուր յայսմիկ: մեղաք՝ եւ անօրինեցաք: Տր՝ ամ ողորմութ· քով դարձցի սրտմտութի քո՝ եւ բարկութի քո՝ ի քաղաքէ քումմէ յերուսաղէմէ՝ եւ ի լեռնէ սբյ քոյ, զի մեղաք: Եւ առ անօրէնութեն մերում, եւ հարցն մերոց՝ երուսաղէմ եւ ամ ժողովուրդ քո եղեւ 'ի նախատինս ամենեցուն՝ որք շուրջ զմեօքեն: Եւ արդ՝ լուր տր ած մեր աղօթից ծառայի քոյ՝ եւ խնդրուածոց· եւ երեւեցո զերեսս քո վն քո 'ի սրբութին, որ աւերեցաւ: Խոնարհեցո ած իմ զունկն քո՝ եւ լուր ինձ· բաց զաչս քո՝ եւ տես զապականութի մեր· եւ զքաղաքին քոյ, յորոյ վն է անուն քո: զի ոչ առ արդարութեց մերոց արկանեմք զգութ մեր առաջի քո· այլ վն բազում գթութեն քոյ տր: Լուր տր՝ քաւեա՛ տր՝ անսա՛ տր· եւ մի յամեր վն քո՝ ած իմ· զի անուն քո կոչեցեալ է 'ի վր քաղաքին քոյ: Եւ քեզ փառք՝ եւ իշխանութի՝ եւ զօրութի, այժմ եւ միշտ":

Փոխ. ԱԵ զԱծածինն": Ասէ, Ընկա՛լ տր զայս":

Կանոն Նաւակատեաց Եկեղեցւոյ օրհնելոյ: Նորին տն Յօհաննու Մանդակունւոյ:

Յերեկորեայ հսկումն լինի 'ի նմին եկեղեցւոջ՝ միանգամայն ուխտին մինչեւ ցառաւօտն: Ապա յերրորդ ժամուն ժողովէ եպսկն զբազմութի ուխտին: եւ նշխար գործի: Եւ մտանեն յեկեղեցին ամենեքեան միաբան. Եւ զեպսկն զգեստաւորեն եպսկական զգեստուքն: Եւ Պաշտօնէիցն դասք ըստ իւրաքանչիւր կարգի զգեցցին.

ցին. մանկունք լուսաւորեալք և բարբառմամբ խնկոց և քշո_
ցօք. Շուրջ կալեալ առհիւ և մեծ այսօրուր շնորհիւ և հո
գևորական սիրով երգեն։

Շրդն զձ. Մայծր հաւրախօսեալ զընծայն երկրի՛ց
բաշխումն թեանց ի նաւահանգիստ։

Առաջնոյ Կցրդ. իե։ Տէր սիրեցի զվայելչութիւն տան քո"։
Փոխ։ Պատ արա ինձ տէր՝ զի ես յամբծութե իմում"։

Ընթերցուած Առակաց։

ԻՄԱՍՏՈՒԹԻՒՆ ՇԻՆԵԱՑ
իւր տուն. և կանգնեաց սիւնս եւթն։
Եզեն զզենլիս իւր. և խառնեաց ի խառ_
նարանս զգինի իւր. և պատրաստեաց զսեղան
իւր։ Եւ առաքեաց զծառայս իւր՝ կոչել բարձր
քարոզութբ ի խառնելիս իւր։ Եւ ասէ՝ որոք իցէ
անզգամ՝ եկեսցէ առ իս։ և ցպակասամիտս ասէ։
Եկայք՝ կերայք ի հացէ իմմէ՝ և արբէք զգինի իմ.
զոր խառնեցի ձեզ։ Թողէք զանզգամութի, և կեցջիք.
խնդրեցէք զիմաստութի, զի ապրեսջիք։ և ուղղեցէք
գիտութբ զհանճար։ և ուղիղ ճանապարհաւ իմացա_
րուք զիրաւս։ Որ խրատէ զչարս՝ առցէ անձին իւրում՝
անարգանս։ և որ յանդիմանէ զամբարիշտն, արատ
զանձն։ Մի՛ յանդիմաներ զչարս՝ զի մի՛ ատեսցեն զքեզ։
յանդիմանեա՛ զիմաստունն. և սիրեսցէ զքեզ։ զան_
միտն. և յաւելցի առնել զքեզ։ Տո՛ւր իմաստնոյն պատ_
ճառս՝ և իմաստնագոյն ևս լիցի։ Ծանո՛ արդարոյն՝ և
յաւելցէ ընդունելոյ։ Սկիզբն իմաստութե՝ երկիւղ տն։
և խորհուրդ սրբոց հանճար։ Իմանալ զօրէնս՝ մտաց առա
ւտաց է։ Այսու օրինակաւ բազում ժամանակս կեցցես.
և յաւելցին քեզ ամք կենաց։

Ընթերց

Ընթերցուած յԵսայեայ Մարգարէէ :

Ուրախ լեր ամուլ՝ որ ոչ ծնանէիր · գոչեա և աղա-
ղակեա որ ոչ երկնէիր · զի բազումք են որդիք
ամլոյն՝ առաւել քան զայրացելոյն : քանզի ասաց
Տէր : Ընդարձակեա զտեղի խորանի քո և զվարագուրս քոց ·
կանգնեա, և մի խնայեր · երկայնեա զպարանս
քո · հաստատեա զցիցս քո : Յաջ և յահեակ թաւա-
ջիր · և զաւակ քո զհեթանոսս ժառանգեսցէ · և զքա-
ղաքս աւերեալս շինեսցես : Մի երկնչիցիս, զի յամօթ
արարին զքեզ · մի պատկառեսցիս, զի նախատեցին զքեզ ·
զի զամօթն յաւիտենից մոռասցիս · և նախատինք այ-
րութեան քոյ ոչ ևս յուշ լիցին քեզ : Զի Տէր է, որ առ-
նէ քեզ զայդ · Տէր սաբաւովթ անուն նորա · և որ փրկեաց
զքեզ նոյն Աստուած Իսրայէլի ամենայն երկրի կոչեսցի :

Պօղոսի Առաքելոյն յԵբրայեցւոց Թղթոյն է Ընթերցուած :

Ուստի, եղբարք սուրբք՝ երկնաւոր կոչմանն բաժա-
նորդք՝ նայեցարուք ընդ առաքեալն, և ընդ քա-
հանայապետն խոստովանութեան մերոյ ընդ Յիսուս Քրիստոս : Որ
հաւատարիմ է արարչին իւրոյ՝ որպէս և Մովսէս յամենայն տան
նորա : Զի առաւել ևս փառաց քան զՄովսէս արժանի եղև
որչափ առաւել պատիւ ունիցի քան զտունն՝ տանն
առնելին : Զի ամենայն տուն կազմի, յումեքէ կազմի · իսկ
որ զամենայն արար, Աստուած է : Մովսէս հաւատարիմ է յամենայն տան
նորա իբրև զծառայ՝ առ ՚ի վկայութիւն բանիցն ասացելոց :
Իսկ Քրիստոս իբրև որդի ՚ի վերայ տան իւրոյ : որոյ տունն մեք
իսկ եմք · միայն թէ զհամարձակութիւն, և զպարծանս
յուսոյն մինչև ՚ի վախճան հաստատուն ունիցիմք :

Ալէլուիայ · ալէ" : (Սաղմոս, իե :)

Տէր սիրեցի զվայելչութիւն տան քո և զտեղի յարկի" :

ՍԲ

ԱԲ Աւետարան ըստ Յովհաննու։

Եղեն յայնժամ նաւակատիքն յԵրուսաղէմ, եւ ձմեռն էր։ Եւ շրջէր Յիսուս ՚ի տաճարին, ՚ի սրահին Սողոմոնի։ Շուրջ եղեն զնովաւ հրէայքն եւ ասեն. մինչեւ յերբ թափես զոգիս մեր. եթէ դու ես Քրիստոս՝ ասա մեզ համարձակ։ Պատասխանի ետ նոցա Յիսուս եւ ասէ. ասացի ձեզ՝ եւ ոչ հաւատայք ինձ։ զգործսն, զորս ես գործեմ յանուն հօր իմոյ՝ նոքին վկայեն վասն իմ։ Այլ դուք ոչ հաւատայք. զի չէք յոչխարաց անտի իմոց։ Ոչխարք իմ ձայնի իմում լսեն. եւ ես ճանաչեմ զնոսա. եւ զկնի իմ գան։ Եւ ես տամ նոցա զկեանսն յաւիտենականս. եւ մի կորիցեն ՚ի յաւիտեան. եւ մի ոք յափշտակեսցէ զնոսա ՚ի ձեռաց իմոց։ Հայր իմ, որ ետ ինձ զնոսա՝ մեծ է քան զամենայն. եւ ոչ ոք կարէ յափշտակել ՚ի ձեռաց հօր իմոյ։ Ես եւ Հայր իմ մի եմք։

Ալէլուիա [illegible] · Խնդրեսցուք հաւատով միա՛։ Տէր ողորմեա՛։

Եւ Եպիսկոպոսն ասէ զԱղօթս [illegible]։

Տէր Աստուած մեծդ եւ զարմանալի · որ պահես զուխտ եւ զո՛։
(Տես ՚ի վերոյ ՚ի կանոնն հիմնարկութեան, յերեսն ժէ։)

Յետ այսորիկ առեալ զՍբ Սեղանն՝ ելանեն ՚ի դուրս. եւ [illegible] պատառ օրհնութեամբ ՚ի վերայ փայտեղէն սեղանոյ՝ [illegible]։ Եւ ամենեքեան արտաքս ելեալ, առ դուռն [illegible] · Ողորմեա զմեզ [illegible] հրեշտակաց ընդ հաստատել։ Եւ [illegible] · եւ [illegible] եւ [illegible]։ Եւ [illegible] ՚ի վերայ [illegible], եւ [illegible]։

Եւ ասեն զՍաղմոսն ՃԺԹ. ՚ի Յեղ։ Ալէլուիա · Ալէլու՛։

Ընդունելի իմում ես առ Տէր կարդացի, եւ լուաւ ինձ · Տէր փր՛։ (՚Ի ձայն։) Փառք հօր եւ որդ՛։ Այժմ՛։

Կցորդ, Ողորմեա մեզ Տէր · Ողորմեա մեզ Տէր · Ողորմեա մեզ՛։

Ալէլու

Սրկ~ն ասասցէ ։ Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք ․ ընկալ՝ կեցո եւ ողորմեա ։ Օրհնեա Տէր ։

Եւ Քահանայն ասէ ։ Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ" ։

Խաղաղութիւն ամենեցուն ։ Սրկ~ն, Ա՟յ երկրպագես" ։

Ապա ասեն զՍաղմոսն ՃԻ ։ Ալէլուիայ · ալէլուիայ ։

Համբարձի զաչս իմ ՚ի լերինս՝ ուստի եկեսցէ ։ (չերգի)

Կցրդ ։ Օգնեա մեզ Տէր ։ Օգնեա մեզ Տէր ։ Օգնեա" ։

Եւ ապա Սրկ~ն ասէ ։ Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք · ընկալ" ։ Օրհնեա Տէր ։ Եւ Քահանայն, Օրհնութիւն եւ" ։

Եւ զկնի ասեն զՍաղմոսն ։ ՃԻա ։ Ալէլուիայ · ալէլուիայ ։

Ուրախ եղէ ես որք ասէին ցիս · ՚ի տուն Տն ։ (չերգի ։)

Կցրդ, Ալէլուիայ · ալէլուիայ · ալէլուիայ ։

Սրկ~ն ասէ ։ Խնդրեսցուք հաւատով միաբանութեան ՚ի Տնէ · զի զողորմութեան" ։ Օրհնեա Տէր ։

Եւ Քահանայն [illegible] · ասելով ։

Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ" ։ Օրհնեսցի" եւ սրբեսցի անդամս եւ հանդերձք սպասնոյս՝ մեր նշանաւ Տր խաչիւ եւ Տր Յարութեամբ եւ առաքելական շնորհիւ, յանուն Հօր եւ Որդ" ։ (Ասիցս [illegible] ։)

Օրհնութիւն եւ փառք" ։ Հայր մեր որ յերկինս ես Տր" ։

Եւ [illegible] ՚ի [illegible] ։

Եւ ասեն զՍաղմոսն ՃԼԵ · ՚ի [illegible] ։

Խոստովան եղերուք Տն՝ զի բարի է · զի (՚ի ճաշ ·)

Կցրդ · Քաւեա մեզ Տէր · Քաւեա մեզ Տէր · Քաւեա մեզ Տէր ։

Սրկ~ն ասէ · Եւ եւս խաղաղութ" ։ Եւ Քահանայն, Օրհնութիւն եւ" ։

Ապա Չորեքին ասեն զնոյն Սաղմոսն ։

Խոստովան եղերուք Տեառն զի բարի է · զի յաւիտեան" ։

Կցրդ, Քաւեա մեզ Տէր · Քաւեա մեզ Տէր · Քաւեա մեզ ։ (Նա

Եւ Սարկաւագն ասէ : Դարձեալ խա՛՛ : Եւ Դպիրքն, Օրհնութի՛՛ :

Եւ [illegible] դարձեալ ʼի [illegible] ասեն [illegible] Սաղմոսն ,

Խոստովան եղերուք՛՛ : [illegible] , Բացէք ինձ դրունս արդա՛՛ : Եւ ընդ [illegible] , [illegible] ասեն :

Բա՛ց մեզ Տէր՝ · բա՛ց մեզ Տէր՝ · բա՛ց մեզ Տէր զդուռն ողորմութեան քո :

Եւ ապա Եպիսկոպոսն գաւազանաւ [illegible] զդուռն , և բանայ ասելով :

Այս դուռն Տեառն · և արդարք մտանեն ընդ սա :

Եւ բանան [illegible]

[illegible] : Եւ ընդ մտանելն ʼի տաճարն , ասեն [illegible] Սաղմոսն :

Խոստովան եղիցուք Տէր՝ զի լուար ինձ , և եղեր ինձ ʼի փրկութիւն , ([illegible] ·) [illegible] ,

Ալէ՛լուիա · Ալէլուիա · Ալէլուիա :

Հայր մեր որ յերկինս ես՛ :

Եւ ապա [illegible] Սաղմոսն [illegible]

[illegible] Զ[illegible] , [illegible] :

Առաջին Սաղմոս :

Ուրախ եղէ ես որ.ք ասէին ցիս · ʼի տուն՛՛ : (ʼի [illegible] :)

Կրկ · Ալէ՛լուիա , Ալէլուիա · Ալէլուիա :

Սարկ : Դարձեալ խաղաղութե՛՛ : Եւ Դպիրքն , Օրհնութի :

Երկրորդ Սաղմոս :

Համբարձի զաչս իմ ʼի լերինս · ուստի եկ՛՛ : ([illegible] :)

Կրկ · Օգնեա՛ մեզ Տէր : Օգնեա մեզ Տէր : Օգնեա՛՛ :

Սարկ ասէ : Դարձեալ խաղաղութե : Եւ Դպիրքն , Օրհնութի :

Երրորդ Սաղմոս :

ʼԻ նեղութեան իմում ես առ Տէր կարդացի՛՛ : ([illegible] :)

Կրկ , Լո՛ւր մեզ Տէր , Լուր մեզ Տէր · Լուր մեզ՛՛ :

Սարկ ասէ · Խնդրեսցուք հաւատով՛՛ : Օրհնեա՛ Տէր :

Եւ [illegible] ասելով : Օրհնութի և՛՛ :

Օրհնեսցի՛ և սրբեսցի սեղանս և հանդերձք սեղա՛՛ :

Հայր մեր որ յերկինս ես՛՛ : Եւ

Եւ յառաջ տանին զԱւագանն դէպ ՚ի բեմն։ Եւ ասեն զՍաղմոսն ձզ. ՚ի Կեփա։

Որքան սիրելի են յարկք քո Տէր զօրութեանց"։ (Ի լամ.)
Եւ ՚ի փառս փոխ՝ ասեն Կցուրդ յայնժամ. Երկրորդ։
Սիրտ իմ և մարմին իմ ցնծացեն առ Աստուած կենդանի։ Սիրտ իմ և մարմին"։ Սիրտ իմ և մար"։
Փառք, Խնդրեցարուք հաւատով միա"։ Օրհնեալ Տէր։
Եւ Փոխադրեն ասելով։ Օրհնութիւն և փառք Հօր և որ"։
Օրհնեցի և սրբեցի սեղանս և հանդերձք սեղա"։
Հայր մեր որ յերկինս ես։

Եւ փակին յառաջ զԱւագանն մերձ ՚ի բեմն։ Եւ ասեն դարձեալ զնոյն Սաղմոսն Զայնիւ։

Որքան սիրելի են յարկք քո Տէր զօրութեանց։ (Կցուրդ։)
Կցրդ Սիրտ իմ և մարմին իմ ցնծացեն։ (Երկիցս անգամ։)
Փառք, Խնդրեցարուք հաւատով միա"։ Օրհնեալ Տէր։
Եւ Փոխադրեն նա, Օրհնութիւն և փառք"։ Օրհնեցի և սրբ"։
Հայր մեր որ յերկինս։

Դարձեալ ասեն զնոյն Սաղմոս ՚ի Կեփա։

Որքան սիրելի են։ Կցրդ, Սիրտ իմ և մարմին իմ ցն"։
Եւ յաւելուն Սաղմոսին և Կցրդին. Դարձեալ Փառաւորեալ զԱւագանն և ընծայեցեալ դրսեն ՚ի մէջ բեմին։ Եւ Եւանեն ՚ի բեմն,

Փառք, Խնդրեցարուք։ Եւ Փոխադրեն, Օրհնութիւն և"։
Օրհնեցի և սրբեցի սեղանս և հանդերձք սեղա"։
Հայր մեր որ"։

Եւ ապա դարձեալ նա ասեն զառաջին Սաղմոսն խորհրդականիր Կցորդիւքն, որ ՚ի դրանն ասացան։

Ընդունելութեան խնդրեմ ես առ։ Կցրդ, Լուր մեզ Տէր։
Համբարձի զաչս իմ ՚ի։ Կցրդ, Օգնեա մեզ Տէր։
Ուրախ եղէ ես որ ասէին ցիս"։ Կցրդ. Եկեղեցւոյ։
Փառք,

Դիտէ, Խոնարհեսցուք: Եւ փոխադրեն զՏճ ՚ի վերայն:

Սա ձե̄ կարգաւորութ կատարի մինչև ցայս վայր:

Յետ այսորիկ վերացուցանէ Եպիսկոպոսն զսեղանն և շարժանայ ընդ նմին. և ասէ ձայնիւ երից անգամ:

Սեղմեմ զքեզ Տէր զօրութեանց Թագաւոր իմ և Ած իմ:

Եւ Ժողովուրդն ասեն. Ամէն:

Եւ երէց զՍեղանն ծածկեն ասեն, և Եպիսկոպոսն զարդարեալ: և յետոյ ասէ, հաստատեն զսեղանն ՚ի վերայ օծանն:

Եւ ասեն զՍաղմոսն ԻԲ · ՚ի Բ: Տր հովուեսցէ": (՚ի ձայն:)

Եւ Եպիսկոպոսն ասէ Զ, Տէր ողորմեա, և զԱղօթս զՍրբոյ:

ՏԷՐ ամենակալ · որ հաստատեցեր զերկիր հաստատութբ իւրով, և արարեր միայն բղզօրութիւս բազումս: Դու Տէր Ած երկիր՝ որ զօրացուցեր զեկեղեցի քո, և հրամայեցեր հաստատել ՚ի նմա սեղան, և մատուցանել պատարագս և ողջակէզս բանաւորս, որք առանց արեան մատչին յանուն Տե քո՝ ՚ի կենդանութի աշխի մարդկան և ՚ի նորոգումն հոգւոց մերոց: Նոյնպէս և այժմ Տէր՝ առաքեա զլուսաւոր և զկենդանարար հոգիդ քո Տե ՚ի տաճարս, և օրհնեա զսեղանս զայս ՚ի յոյս հաւատացելոց, և ՚ի կենդանութի ամենեցուն՝ որք կան առաջի մեծի փառաց քոց · ՚ի նորոգումն հոգւոց, և յը̄նունելութի հոգւոյդ սբյ, և ՚ի հաճութի կամաց քոց: որ միայնդ ես Ած ողորմած՝ երկայնամիտ և բազումողորմ: Եւ քեզ օրհնեալ է անունդ Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյդ սբյ, այժմ և":

Եւ նախապատրաստեալ ամբիծ լուանան զսեղանն նախ ջրով, և ապա գինով: Եւ ասեն զՍաղմոսն ԻԵ · Դատ արա ինձ Տէր · զի": Եւ կրկնեն զՍաղմոսն, մինչև վճարեն զլուանալն: իսկ ընդ փառաւորելն

ասեն, Եւ ընդ խաղաղութե: Եւ Եպիսկ ասէ, Օրհնութի եւ փառք:
Եւ զհինգ ըստ սաղմոսն ընթեռն որ ընթացան: Ապա առնու Եպիսկ զսբ
Միւռոնն եւ դնէ ըստ ի վր̄ Սեղանոյն. Եւ ասեն զսաղմոսն ի Թէ
Տր̄ հովուեսցէ զիս: Եւ յորդորեն ողջունել.
Օ՛ծեա՛լ ես իւղով ըղձալեաւ ի մ՝ բաժանմ կ քո ա՛մ
անապական սրբեցո՛յց զե՛ս: Եւ ընդ ձեռն:
Եւ ժողովուրդն ասեն: Ալէլուիա:
Եւ յաւելու ղայլս, Եպիսկ խաչեցուցանէ զսբ Միւռոնն ի վր̄ եւ
սեղանոյն ի մէջն փեղանին: Եւ յաւարտման ալէլուին, Խնամէ ասելով:
Օրհնեսցի՛ օծցի՛ եւ սրբեսցի՛ գագաթն Աձայի՛ն
որ՝ սեղանոյս. այս նշանա՛ւս որ խաչի՛ւս եւ որ մեռո
նաւս, յանուն Հօ՛ր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն'':
Եւ ժողովուրդն ասեն. Ամէն:
Ապա օծանէ զչորեսին անկիւնս Պատարագման սեղանոյն. ասելով:
Օրհնեսցի օծ'' անկիւն գագաթան որ սեղ'' այս'':
Ապա օծանէ զճակատն եւ զայլ երիս կողմանս սեղանոյն. ասելով:
Օրհնեսցի օծ'' ճակատս (կամ այս ինչ կողմն) որ սե'' այս'':
Ժողովուրդն. Ամէն:
Եւ ապա օծանէ զՍեղանն ըստ չորից կողմանցն եւս. ասելով:
Օրհնեսցի՛ օծցի եւ սրբեսցի սիւն սբյ սեղանոյս այս:
Եւ ի կատարել օծմանն ասէ Եպիսկ զհինգ բուրվառօք հրաւիրօ՝ արկանէ ի նոր խաւանիս, եւ դնէ ի վերայ սեղանոյն ի մէջ. անկիւնս եւ ի միջ փեղկին. Եւ ասեն զԱլէլուիայն Ձայն Եղանակին, ի ձայն:

Յետ այսորիկ օծանէ Եպիսկ զԱրեւելից կողմն խորանին՝ յետոյ սեղանոյն. յիշելով որոյ յանուն կառուցեալ իցէ խորանն: Ապա զ հարաւային կողմն. եւ զհիւսիսային. եւ զճակատս խորանին. ասելով:
Օրհնեսցի՛ օծցի եւ սրբեսցի արեւելեան կողմն խորանիս
կառուցելոյ յանուն (որ այս անուն.) (կամ այս ինչ
կողմն, կամ ճակատ. սբ խորանիս,) ա՛յս նշանա՛ւս'':
Եւ

Եւ ապա խմանեն ՚ի բեւեռն ՚ի ձեռն Տանուտէրն, Եւ այնուհետեւ կարգաւ շրջագայեսցին առ ՚ի օծանել զեկեղեցին: Եւ ուրեմն համբառնան առաջի նորին մոմեղինօք. և սարկաւագունքն բուրվառօք. ապա ծառայքն. և ընդ նմա Եպիսկոպոսն. և որ զգաւազանն ունի, զհետ նր. և զկնի երեցն ՚ի ձեռն հանդերձ ծածկոցովն: Եւ նախ ՚ի հիմն եկեղեցւոյն, ապա դրանն Եպիսկոպոսն սբ Մեռոնաւն:

Եւ այսու արարողութեամբ, նախ զհարաւային կողման որմ սբ եկեղեցւոյ, առաւօտեան կողմն որոյ յանուն կատարեսցի իւր եկեղեցին. ասելով:

Օրհնեսցի ✝ օծցի և սրբեսցի հաստատային որմ սբ եկեղեցւոյս որ յանուն (սբ այս անուն) այս նշանաւ սբ խաչիւս և սբ՝ մեռոնաւս, անուամբ Հօր և որդւոյ":

Նոյն զհիւսիսային որմ, նմ. Նոյն և զԱրեւմուտս, նմ:

Եւ յետ այսորիկ զՍիւնն, ապա զԴրանն, և զԲեմն, և զԽորանն. և զԽորանին Սեղանոյ. ասելով զհետ յատկութեան անուանն, այսպէս:

Օրհնեսցի ✝ օծցի և սրբեսցի սիւն սբյ եկեղեցւոյս, այս նշանաւ սբ խաչիւ և սբ մեռոն": կամ դուռն սբ եկեղեցւոյ": կամ բարձրաւոր դրան սբ եկե" (և այլն և այսպէս:)

Եւ եթէ Սարկաւագատուն կայցէ, անդ կացցէ, և օծանէ Եպիսկն զպատուհանս, ասելով:

Օրհնեսցի ✝ օծ" սարկաւագատուն սբ եկե":

Եւ այսպէս ՚ի հիւսիսոյ շրջանակելով ընդ հարաւ, երկրպագեն առաջի բեմին: Եւ Եպիսկն օծանէ զճակատ բեմին. ասելով:

Օրհնեսցի ✝ օծցի և սրբեսցի բեմ սբ ատենարանիս յանուն սբ (այս անուն) այս նշանաւ":

Եւ ծածկոցին առեն: Սղ. ՂԲ. Տանն քում վայել է":

Եւ կապարճով զմոմ զառ ՚ի ներքոյն, Երեքեան արտասուաւ ասելով Ո՛ Քն Այ, Որ զարդարեաց մեծապայծառ փառօք սբ՝ զե":

Եւ արտասուեն Երկոքեան Եպիսկն բազմաւոր ասելով, Երեքեան ընդ հարաւ

խորանն, և քահանայապետն օծանէ զորմն եկեղեցւոյն. ասելով։

Օրհնեսցի՛ օծ" հարաւային կողմն սբ եկեղեցւոյս կառուցելոյ յանուն սբ (այս անուն,) այս նշանաւ"։

Եւ անդ անցանէ յարևելից խորանն և քահանայապետն օծանէ եղեալ զա-րևելեան որմն եկեղեցւոյն, նոյն ասելով. Օրհնեսցի՛ օծ" արևե-լեան կողմն սբ եկեղեց"։ Եւ նոյն կարգաւ և արարողութ զա-րևմտեան զհիւսիսակողմն և զարևմուտս՝ գան մինչև ի դուռն. ասելով

Տէր աստ, Որ ’ի սկզբանէ խնամօտութ հաս"։

Եւ նստեալ յեկեղեցին. ասելով։ Սղմ, ՂԹ։ Բարձրացուցէք զաստ մր։ Քրղ, Սբ եկեղեցւ։ Եւ Եպիսկ ասէ, ’Ի յարկի սրբու։ Ալէլ. Ո՜րպէս ը լեր և ըմպ ... ղէցի մ ... սր. քո ըղբերգ պղպալից խաչիւն խուրով։ Եւ երգեն հան-դերձ ժողովրդեամբ, ասելով. Մշ ... ։

Եւ Տէր էր. Ո՜րպէս լեր եկեղեցի՛ սբ՝ ’ի գալս"։

Եւ ապա եկեալ ’ի բեմ կենդանւոյն զսեղանն սբ եօթն հանդերձիւքն ասելով զՍաղմոսն սր։ Տր Թագաւորեաց՝ վայելչութի"։ Եւ ասէ Տէր աստ. Սեղան քո սբ զօրութեան նոյ հա"։

Եւ Եպիսկ խնկարկէ սեղանոյն երիցս։

Նոյն Սբհգն մրղէ, Սբ ’ի վերուստ խաղաղութ և փրկ"։

Եւ Եպիսկ ասէ խ սր ողորմեա. և զկնի զՏէրն։

Տէր Աստուած. որ սբ անուամբ քո պետրոսի գլխաւոր առաքելոյն անուանեալ քո վէմն և զսբ զեկեղեցի քո վէմ անուանեցեր։ զսո-սր՝ և զսամարս զայս՝ որ յանուն քո շինեցաւ, քո ան-բաւ զօրութ լցո և օրհնեա։ Եւ որ հաստատեցաւ ’ի սմա եղան, սրբութի սբց արա զսա։ զի որ մատչիցին ’ի սմա անարատ պատարագաւք, փոփոխեսցին ’ի պատուա-կանութի և յանապականութի մարմնոյ և արեան քո։ Եւ շնորհեա որոց մտանեն ընդ դրունս սորա՝ և խոստովա-նես

նեսցեն զմեզ խաւարեանց, լինել քաւիչ մեղաց՝ և առողջութիւն հոգւոց և մարմնոց. բարեխօսութեամբ սբ̃ Ա̃ծածնիդ՝ անարատ ծնողի քո, և ամ̃ սբ̃ց քոց: Ա ռ̃ զի օրհնեալ է անուն քո և փառաւորեալ թագաւորութիւնդ
ընդ Հօր և ընդ Հոգւոյն սբ̃յ. այժմ և:

Յետ այսորիկ արկանեն զվարագոյր. և զխնձակեալսն լուացանեն զնշխարսն. նախ եպս̃կն զխորանին, և այլքն զարտաքոյն: ասելով շրջ̃ս զձ̃. Լուսաւորեա Երուսաղէմ. զի հասեալ է լոյս: Եւ ապա վառեն երկոտասան լապտեր 'ի մէջ եկեղեցւոյն շուրջանակի, կամ 'ի խորանին: Եւ ասեն Սաղմոս ԽԲ. Մտից առաջի սեղանոյ Այ̃ առ Այ̃: փոխ, Դատ արա ինձ Այ̃. և:

Ընթերցուած Առակաց:

Որդեակ՝ եթէ ընկալցես զպատգամս պատուիրանի իմոյ ծածկեսցես յանձին քում, լուիցէ իմաստութեան ունկն քո. և առակեսցես զսիրտ քո 'ի հանճար: և ածանդեսցես զնոսա որդւոյ քում 'ի խրատ: Զի եթէ զիմաստութիւն կոչեսցես 'ի քեզ. և հանճարոյ տացես զանձն քո: և եթէ խնդրիցես զնա իբրև զարծաթ ընտիր. և իբրև զգանձս քննեսցես զնա: յայնժամ 'ի միտ առցես զերկիւղ Տն̃. և զգիտութիւն Այ̃ գտցես: Զի Տր̃ տայ զիմաստութիւն. և յերեսաց նր̃ գիտութիւն և հանճար: և գանձէ ուղղոց զփրկութիւն. վերակացու լինի գնացից նց̃: Պահել զճանապարհս իրաւանց. և զճանապարհս երկիւղածաց իւրոց ամրացուսցէ: Յայնժամ 'ի միտ առցես զարդարութիւն և զիրաւունս. և ուղղեսցես զամ̃ շաւիղս բարութեան: Զի եթէ եկեսցէ իմաստութիւն 'ի միտս քո. և զհանճար անձին քում բարի համարեսցիս լինել: խորհուրդ բարեաց զգուշասցի զքև. և միտք սր̃բ պահեսցեն զքեզ:

Ընթերց

Ընթերցուած յԵզեկիէլէ Մարգարէէ:

Եւ համբարձ զիս հոգի տն՟, և տարաւ զիս ՚ի սրա֊
հըն ներքին. և ահա լի էր փառօքն տն՟ տաճարն.
և կայի անդ: Եւ ահա ձայն ՚ի տաճարէ անտի՝ որ խօ֊
սէր ընդ իս. և այր մի կայր մօտ առ իս: Եւ ասէ ցիս.
որդի մարդոյ՝ տես զտեղի աթոռոյ իմոյ. և զտեղի հե֊
տոց ոտից իմոց. ուր բնակեսցի անուն իմ ՚ի մէջ
տանն Իսրայէլի յաւիտեան. և մի ևս պղծեսցեն տունն
Իսրայէլի զանուն իմ սբ՟. ինքեանք և առաջնորդք իւր֊
եանց պոռնկութբ՟ իւրեանց. և ապականութբ՟ իշխա֊
նացն՝ որք ՚ի մէջ նց՟: ՚Ի դնել զդրանդս իմ ՚ի մէջ դրան֊
դեաց նոցա. և զսեամս իմ առ սեամսն նց՟. և արկին
զպարիսպս իմ նեղել ընդ իս և ընդ նոսա. և պղծեցին
զանուն իմ սբ՟՝ անօրէնութբ՟ իւրեանց, զոր առնէին.
և խորտակեցի զնոսա բարկութբ՟ իմով և սպանմամբ:
Գոնեայ արդ մերժեսցեն զպոռնկութիս իւրեանց.
և զսպանութիս իշխանաց նց՟ յինէն. և բնակեցայց ՚ի
միջի նց՟ յաւիտեան: Եւ դու որդի մարդոյ՝ ցոյց տա֊
նըն Իղի զտաճարդ. և դադարեսցեն ՚ի մեղաց իւրեանց,
զտեսիլ դորա՝ և զձև՝ և զյօրինուած: Եւ նոքա ըն֊
կալցին զտանջանս իւրեանց վս՟ ամի՟ զոր արարին. և
նկարեսցես զտունն և զպատրաստութիւն իւր. և զել
և զմուտ դորա. և զկահ և զամ՟ հրամանս դորա. և զամ՟
օրէնս և զհրամանս դորա ցուցցես դոցա. և գրեսցես
առաջի նոցա. և պահեսցեն զամ՟ իրաւունս և զհրա֊
մանս իմ. և արասցեն զնս՟: Եւ զնկարագիր տանն ՚ի
վերայ գլխոյ լերինն. և զամ՟ սահմանս նր՟ շուրջանակի,
սրբութի սրբութեց են: Այս օրէն տաճարին. և այս
չափք սեղանոյն:

Ընթերց֊

Ի Խնկերգուած յՈսեայ Մարգարէէ :

Ցնծացէք անձն իմ 'ի Տէր . զի զգեցոյց ինձ զհանդերձ փրկութեան՝ և զպատմուճան ուրախութեան . իբրև փեսայի եդ ինձ զպսակ . և իբրև զհարսն զարդու զարդարեաց զիս : Այլ իբրև զերկիր՝ որ աճեցուցանէ զծաղիկս իւր . և իբրև զպարտէզ՝ որ բուսուցանէ զսերմանիս իւր . այնպէս ծաղկեցուսցէ Տէր զարդարութիւն իւր՝ և զցնծութիւն առաջի ամենայն ազգաց : Վասն Սիոնի ոչ լռեցից . և վասն Երուսաղէմի ոչ ներեցից . մինչև ծագեսցի իբրև լոյս արդարութիւն նորա . և փրկութիւն նորա իբրև զլապտերն վառեսցի : Եւ տեսցեն հեթանոսք զարդարութիւն քո . և թագաւորք զփառս քո . և կոչեսցի քեզ անուն նոր , զոր Տէր անուանեսցէ : Եւ եղիցիս պսակ վայելչութեան 'ի ձեռին Տեառն . և թագ արքայութեան 'ի ձեռին Աստուծոյ քոյ : Եւ ոչ ևս կոչեսցիս լքեալ . և երկիրն քո ոչ ևս կոչեսցի աւերակ . զի քեզ անուն կոչեսցին կամք իմ . և երկրին քում շինութիւն բնակութեան . զի հաճեսցի Տէր ընդ քեզ :

Պետրոսի Առաքելոյն 'ի Կաթուղիկեայ Առաջին Թղթոյն է ըն :

Արդ թօթափեալ այսուհետև զամենայն չարութիւն, և զամենայն նենգութիւն, և զկեղծաւորութիւն, և զնախանձ, և զամենայն չարախօսութիւն : Իբրև զարդի ծնեալ մանկունս խօսունս . և անխարդախ կաթին փափագիջիք . զի նովաւ աճիցէք 'ի փրկութիւն : Եթէ ճաշակիցէք՝ զի քաղցր է Տէր : Առ որ մատուցեալ վէմն կենդանի, որ թէպէտ 'ի մարդկանէ անարգեալ . այլ առ յԱստուծոյ ընտրեալ և պատուական է : Եւ դուք իբրև զվէմս կենդանիս շինիք տաճար հոգևոր . յանարատ քահանայութիւն մատուցանել զհոգևոր պատարագս՝ հաճոյս Աստուծոյ, 'ի ձեռն Յիսուսի Քրիստոսի :

Վասնզի

՚Վասնզի կայ իսկ ՚ի գիրս · թէ ահաւասիկ դնեմ ՚ի Սիոն վէմ ընտիր, գլուխ անկեան պատուական, և որ ՚ի նա հաւատասցէ՝ մի՛ ամաչեսցէ։ Ձեզ այսուհետև հաւատացելոցդ է վէմ պատուական։ իսկ անհաւատիցն՝ վէմ, զոր անարգեցին շինողքն, նա եղև գլուխ անկեան։ Եւ վէմ գլորման, և վէմ գայթագղութ՟ նց՟, որք գայթագղին ապստամբեալք ՚ի բանէն՝ յոր և եդանն։ Այլ դուք ազգ էք ընտիր, թագաւորութի՟, քահանայութի՟ · ազգ սբ՟, ժողովուրդ սեպհական · որպ՟ զի զձեր առաքինութիս նուիրիցէք այնմ, որ զձեզ ՚ի խաւարէն կոչեաց յիւր սքանչելի լոյսն։ Որք երբեմն չժողովուրդ՝ բայց արդ ժողովուրդ այ՟։ որք չողորմեալք՝ այժմ ողորմութի՟ գտիք։

Ալէլուիայ։ (Խորհրդեալ ·) Հաստատեալ կային ոտք մեր"։

ՍԲ Աւետարան ըստ Մատթէոսի։

Յայնմ ժամանակի պատասխանի ետ յս՟ և ասէ։ Գոհանամ զքէն հայր՝ տր՟ երկնի և երկրի · զի ծածկեցեր զայս յիմաստնոց և ՚ի գիտնոց՝ և յայտնեցեր տղայոց։ Այո՛ հայր · զի այսպ՟ հաճոյ եղև առաջի քո։ Ամենայն ինչ տուաւ ինձ ՚ի հօրէ իմմէ։ և ոչ ո՛ք ճանաչէ զորդի՝ եթէ ոչ հայր · և ո՛չ զհայր ոք ճանաչէ՝ եթէ ոչ որդի · և ում որդին կամիցի յայտնել։ Եկա՛յք առ իս ա՟մ վաստակեալք և բեռնաւորք՝ և ես հանգուցից զձեզ։ Առէք զլուծ իմ ՚ի ձեզ · և ուսարո՛ւք յինէն՝ զի հեզ եմ, և խոնարհ սրտիւ · և գտջի՛ք հանգիստ անձանց ձերոց։ Զի լուծ իմ քաղցր է · և բեռն իմ փոքրոգի։

Փ·Ճ·Է ԱԲՐՀԳՆ։ Ա՟յ ուղղեալ զգնացս մեր ՚ի ճա"։

Սոյն Նոյնպէս առ Հոգին:

Խնդրեմք 'ի քէն՝ և աղաչեմք զքեզ բազմագութ մարդասիրութիւդ տէր Յս մեր. զի ընկալցիս զխնդրուածս՝ զաղօթս և զպաղատանս մեր, և տմ ժողովրդեանս. և սրբեսցես զհոգիս քո տէր զբարերար և զկենդանարար 'ի տէր սեղանս և յեկեղեցիս, սրբել և օրհնել և փառաւորել զտեղին նուիրեալ անուան քո ահաւորի. զի միշտ և հանապազ փառաւորելով 'ի սմա բարեբանեսցուք զամենասուրբ Երրորդութիւդ, այժմ և միշտ և":

Խաղաղութիւն ընդ ամենեսին:

Որ ահաւորդ ես և փառաւորեալ յամ արարածոց տէր Յս մեր. խոնարհեաց 'ի մեզ և յառաջիկայ ժողովուրդս քո, և ընկալ զաղաչանս ծառայից քոց 'ի տաճարի քում սրբում. և արա զսա արժանի նուէրաց և պատարագաց՝ և խնդրուածոց, և ընդունելութի տմ վշտացելոց: Եւ զի 'ի սմա փառաւորեսցուք ամենազօրեալ Երրորդ զՀայր և զՈրդի և զՍբ Հոգ":

Սոյն [illegible], Այսօր հրեշտակաց բազմութիւնքն:

Գովաբանեալ այս Սրբոյն [illegible]:

Սաղմոս ԻԶ, [illegible], Տեսանել ինձ զբարեբերութի տն և":

Տուն, Տէր լոյս իմ և կեանք իմ, ես յումմէ՛ երկ":

Ընթերցուած յԱռակաց:

Լուարուք ինձ. զի զպարկեշտս բարբառիմ. և բղխեմ 'ի շրթանց իմոց զուղղութի: Զի ճշմարտութի խոկայ կոկորդ իմ. և պիղծք են առաջի իմ շրթունք սուտ: Արդարութբ են ամ բանք բերանոյ իմոյ. և ոչ գոյ 'ի նս ծռութիւն և ոչ թիւրութի: Ամենայն ինչ ուղիղ է իմաստնոց. և յարմարեալ է այ-

Նոցին՝ որք գտանեն զգիտութի։ Ընկալարուք զխրատ՝ և մի զարծաթ. և զգիտութի առաւել քան զոսկի ընտիր։ (ընտրեալ է հանճար քան զոսկի մաքուր։) Զի լաւ համդոյն է իմաստութի քան զականս պատուականս. ամ ինչ պատուական չարժէ զնա։

Ընթերցուած Երկրորդ Թագաւորութեանց։

Եւ եկն Գադ մարգարէ առ Դաւիթ արքայ յաւուր յայնմիկ՝ և ասէ ցնա. Ել, և կանգնեա Տն սեղան ՚ի կալն Ոռնեայ յեբուսացւոյ։ Եւ ել Դաւիթ ըստ բանին Գադայ. որպ և պատուիրեաց նմա Տր։ Եւ խոնարհեցաւ Ոռնա իբրև ետես զարքայ և զծառայս նր երթեալս առ նա։ Եւ ել առ նա և երկիր եպագ Տն ՚ի վր երեսաց իւրոց յերկիր։ Եւ ասէ Ոռնա. զի՞ է զի եկն Տր իմ արքայ առ ծառայ իւր։ Եւ ասէ Դաւիթ. գնել ՚ի քէն զկալս, շինել սեղան Տն. զի դադարեսցի ապականութի ՚ի ժողովրդենէն։ Եւ ասէ Ոռնա ցԴաւիթ. առցէ՝ և մատուսցէ Տէր իմ արքայ Տն, որպ և հաճոյ իցէ առաջի աչաց նր. ահաւասիկ եզինքս յողջակէզ. և անիւքդ՝ և կահ եզանցդ ՚ի փայտ։ Զամենայն ետ Ոռնա՝ արքայի։ Եւ ասէ ցարքայ. Տր Ած քո օրհնեսցէ զքեզ։ Եւ ասէ արքայ ցՈռնա. ոչ այդպէս. այլ գնեցից ՚ի քէն գնոց. և ոչ մատուցից Տն Այ իմոյ ողջակէզս ձրի։ Եւ գնեաց Դաւիթ զկալն և զեզինսն արծաթոյ յիսուն սկեղ։ Եւ շինեաց անդ Դաւիթ զսեղան Տն Այ. և եհան ողջակէզս և խաղաղականս ՚ի վր նր։ (և յաւել Սողոմոն՝ ՚ի սեղանն յետոյ՝ զի փոքր էր զառաջինն։) և լռեաց Տր երկրին՝ և արգելաւ սատակումն յիսրայէլէ։

Պօղոսի

Պօղոսի Առաքելոյ յԵբրայեցւոց Թղթոյն է ընթերցուած։

Ունիմք մեք զսեղան, ուստի ոչ ունին իշխանութի ճաշակել, որք պաշտեն զպաշտօն խորանին։ Զի որոց անասնոց մատչիւր արիւնն ՚ի սրբութիւն վս մեղաց ՚ի ձեռն քահանայապետին, նոցունց մարմինքն այրէին արտաքոյ բանակին։ Վս որոյ եւ յս՝ զի սրբեսցէ իւրով արեամբն զժողովուրդն, արտաքոյ դրանն չարչարեցաւ։ Արդ՝ եկա՛յք ելցուք առ նա արտաքոյ բանակին. առեալ յանձն զնախատինս նր։ Քանզի ոչ եթէ ունիմք զքաղաք՝ որ աստէն մնալոց իցէ. այլ զհանդերձեալսն խնդրեմք։ Արդ՝ ՚ի ձեռն նր մատուսցուք զպատարագ օրհնութե յամ ժամ այ. այսինքն է՝ զպտուղ շրթանց խոստովանողաց յանուն նր։ Զբարերարութի եւ զհաղորդութի մի՛ մոռանայք. զի ընդ այնպիսի պատարագս հաճի այ։

Ալէլուիա (տրոհէսջի.) Հիմունք նր ՚ի լեառն սբ նո՛։

Սբ Աւետարան ըստ Մատթէոսի։

Յայնժամ խօսեցաւ յս ընդ ժողովուրդսն՝ եւ ընդ աշակերտսն իւր. եւ ասէ։ Յաթոռն մովսէսի նստան դպիրքն եւ փարիսեցիք։ Զամ ինչ՝ զոր ասիցեն ձեզ՝ արարէք, եւ պահեցէք. բայց ըստ գործոց նց մի՛ առնէք. զի ասեն եւ ոչ առնեն։ Կապեն մարդկան բեռինս ծանունս եւ դժուարակիրս. եւ դնեն ՚ի վր ուսոց մարդկան. եւ մատամբ իւրեանց ոչ կամին շարժել զնս։ Եւ զամ զգործս իւրեանց առնեն ՚ի ցոյցս մարդկան։ Լայնեն զգրապանակս իւրեանց՝ եւ երկայնեն զքղանցս հանդերձից իւրեանց։ Սիրեն զյառաջագահս յընթրիս. եւ զնախաթոռս ՚ի ժողովուրդս՝ եւ զողջոյնս ՚ի հրապարակս։ Եւ կոչել ՚ի մարդկանէ ռա՛բբի ռա՛բբի։ Բայց

դուք

դուք մի՛ զոք կոչէք վարդապետ. զի մի է ձեր ուսուցիչ. և ամենեքեան դուք եղբարք էք: Եւ հայր մի՛ կոչէք ձեզ յերկրի. զի ձեր մի է հայր՝ որ յերկինս է: Եւ մի՛ կոչիցիք ուսուցիչք՝ զի ուսուցիչ ձեր ք̅ս է: Եւ մեծն ՚ի ձէնջ եղիցի ձեր սպասաւոր: Որ բարձրացուցանէ զանձն՝ խոնարհեսցի. և որ խոնարհեցուցանէ զանձն՝ բարձրասցի: Վա՜յ ձեզ դպրաց և փարիսեցւոց կեղծաւորաց. զի փակէք զարքայութիւն երկնից առաջի մարդկան: դուք ոչ մտանէք. և որոց մտանենն՝ չտայք թոյլ մտանել: Վա՜յ ձեզ դպրաց և փարիսեցւոց կեղծաւորաց. զի ուտէք զտունս այրեաց՝ պատճառանօք երկարէք զաղօթս՝ վ̅ն զի առաւել դատաստան ընդունիցիք: Վա՜յ ձեզ դպրաց և փարիսեցւոց կեղծաւորաց. զի յածիք ընդ ծով և ը̅ ցամաք առնել եկամուտ մի՛ և յորժամ լինիցի, առնէք զնա որդի գեհենի կրկին ևս քան զձեզ: Վա՜յ ձեզ առաջնորդք կոյրք. զի ասէք՝ որ երդնու ՚ի տաճարն՝ չէ ինչ. բայց որ երդնու յոսկին որ ՚ի տաճարին է՝ արժան է: Յիմարք և կոյրք՝ զի՞նչ մեծ է. ոսկին, եթէ տաճարն, որ սրբէ զոսկին: Եւ որ երդնու ՚ի սեղանն՝ չէ ինչ. բայց որ երդնու ՚ի պատարագն որ ՚ի վերայ նր̅ է՝ արժան է: Յիմարք և կոյրք. զի՞նչ մեծ է. պատարագն, եթէ սեղանն որ սրբէ զպատարագն: Իսկ արդ՝ որ երդուաւ ՚ի սեղանն, երդնու ՚ի նա՝ և յա̅մ որ ՚ի վերայ նորա է: Եւ որ երդուաւ ՚ի տաճարն, երդնու ՚ի նա՝ և ՚ի բնակիչն նր̅: Եւ որ երդուաւ յերկինս՝ երդնու յաթոռն ա̅յ, և յայն որ նստին ՚ի վ̅ր նր̅:

Նշա Մր̅կ̅ [illegible]

Ս̃ գտանելոյ մեզ զշնորհս և զողորմութիւն ՚ի բա":

Լր

Ապա Եպիսկոպոսն ասէ զԱղօթս զայս:

Տէր տէրանց և Ած աստուածոց՝ աղաչեմք զքեզ. որ զմերձեալ և զհեռացեալ ազգ մարդկան ժողովեցեր և եկեղեցացուցեր օրհնաբան խորանին: Արդ այժմ Տէր՝ ի ձեռն որդւոյ քո Յի Քի շինեցաւ յամ տեղիս աղօթանոց՝ տաճար անուանդ քում սբյ, զոր հրամայեցեր լինել. և շինել առաքելական քարոզութբն, և ճշմարիտ հաւատով սբյ երրորդութեան հիմնայուցանել զնա: Արդ այժմ աղաչեմք զքեզ Տր Ած ուխտիս սբյ եկեղեցւոյս. զի ընկալցիս զտունս զայս անուանեալ տաճար անուանդ քում սբյ: և օրհնեա՛ և սրբեա՛ ի ձեռն հոգւոյդ սբյ զսբ սեղանս որ ի սմա. զի սրբութիք պատարագաց որ ելանեն ի սա, ճշմարիտ մարմին և արիւն որդւոյ քո եղիցին ի ձեռն հոգւոյդ սբյ: Որով սրբեսցուք և քաւեսցուք և մաքրեսցուք ի մեղաց՝ մեք և ժողովուրդս քո: Արդ գոհանալով փառաւորեսցուք զքեզ Հր որդւոյ և Հր սբյ հոգւոյդ, այժմ և միշտ և յաւէ՛:

Խաղաղութի ընդ ամենեսին:

Աղաչեմք զքեզ բարերար և բազումողորմ Ած՝ Տր արտիւք մերովք: Խոնարհեա՛ց յաղաչանս մեր՝ և ընկա՛լ զխնդրուածս մեր որք աղօթեմք առ քեզ. և հանգո՛ զշնորհս հոգւոյդ սբյ ի սեղանս և ի տաճարս յայս՝ որ յանուն քո հաստատեցաւ: և օրհնեա՛ և սրբեա՛ զքարս և զխաչս՝ որք ի սմա. զի ամ ոք որ ողջունեսցէ զսա՝ կամ երկրպագեսցէ, մի՛ ոպ անոբ քարի, և փայտի՝ որ յանտառի. այլ ոպ սրբեալ քարի և փայտի ի տաճարի անուանդ քում, և բնակութե շնորհաց հոգւոյդ սբյ որ ի սմա: Արդ զլուցմունս լուսոյ, և զբուրմունս խնկոց անուշահոտութե

զոր

զոր մատուցանեմք, ընկալցիս 'ի փառս և 'ի պատիւ ամենասուրբ երրորդութեանդ. որ ես օրհնեալ և փառաւորեալ յամ արարածոց յաւէտ'':

Եւ ասեն Ր Յշն Գլ. Ի լուսով ածութեան քո քո՛:

Կարգեալ այս Կանոն կատարի:

Սղմ. ՃԼԷ. Մեսէ. Տր ողորմութի՛ քո յաւիտեան. զգոր'':
Փոխ. Խոստովան եղէց քեզ Տր բոլորով սրտիւ'':

Ընթերցուած յԱռակաց:

Ես իմաստութիւն բնակեցի 'ի խորհրդեան. զգիտութիւն և զհանճար կոչեցի ես: Երկիւղ Տն ատեայ զանիրաւութիւն: զԹշնամանս զամբարտաւանութիւն. և զճանապարհս չարեաց. և զբերան երկլեզու ատեցի: Իմ է խորհուրդ՝ և զգուշութիւն. իմ է հանճար՝ և իմ զօրութիւն: Ինև թագաւորք թագաւորեն. և հզօրք գրեն զարդարութիւն: Ինև մեծամեծք մեծանան: և բռունք ինև ունին զերկիր: Ես որք զիս սիրեն՝ սիրեմ. և որք զիս խնդրեն, գտցեն շնորհս: Մեծութիւն և փառք իմ են. ստացուածք բազմաց՝ և արդարութիւն: Լաւ է զիս ստանալ՝ քան զոսկի, և զականս պատուականս: և արդիւնք իմ լաւագոյնք են քան զարծաթ ընտիր: 'Ի ճանապարհս արդարութեան գնամ. և 'ի մէջ շաւղաց ճշմարտութեն շրջիմ: Զի բաշխեցից սիրելեաց իմոց զմեծութիւն. և զգանձս նց լցուցից բարութը: (Եթէ պատմեցից ձեզ զհանապազորդ լինելոցն. և յիշեցուցից զայն. որք յաւիտենից համարեալք են:)

Ընթերցուած յԵրկրորդ Թագաւորութեանց:

Եւ չոգաւ դաւիթ և եհան զտապանակն Տն 'ի տանէ աբեդդարայ 'ի քաղաք դաւթի ուրախութը: Եւ էին ընդ նմա՝ որք բառնային զտապանակն, եօթն դաս

դաս պարուց . և սպանդ զոհարակի և գառանց : Եւ դաւիթ հարկանէր զտաւիղս նուագարանացն առաջի տն . և էր դաւիթ զգեցեալ պատմուճան հանդերձեալ : Եւ դաւիթ՝ և ամ տունն իսլի հանէին զտապանակն տն հնչմամբ և ձայնիւ փողոյ : Եւ եղև 'ի հասել տապանակին 'ի քաղաքն դաւթի, և մեղքող դուստր սաւուղայ հայէր ընդ պատուհանն . և ետես զդաւիթ արքայ՝ զի կաքաւէր՝ և նուագէր զնուագարանսն առաջի տն . անարգանեաց զնա 'ի սրտի իւրում : Եւ բերին զտապանակն տն, և եդին զնա 'ի տեղւոջ իւրում 'ի մէջ խորանին՝ զոր եհար նմա դաւիթ . և մատոյց դաւիթ ողջակէզս առաջի տն՝ և խաղաղականս : Եւ իբրև կատարեաց դաւիթ մատուցանել զողջակէզսն և զխաղաղականսն՝ օրհնեաց զժողովուրդն յանուն տն զօրութեց : Եւ բաշխեաց ամ ժողովրդենն . յամենայն զօրութե իսլի 'ի դանայ մինչև ցբերսաբէէ . յառնէ մինչև ցկին իւրաքանչիւրումեք բլիթ մի հացի, և պատառ մի 'ի կաթսայից, և քաքար մի 'ի տապակէ . և գնաց ամենայն ժողովուրդն իւրաքանչիւր ոք 'ի տուն իւր :

Պօղոսի Առաքելոյն յԵբրայեցւոց Թղթոյն է ընթերցուած :

Ունիլ ունէր և առաջինն իրաւունս պաշտամանն յայն ժամ աշխարհական սրբութեն : Ի խորանն առաջին հանդերձեցաւ այսպէս : յորում էին աշտանակն՝ և սեղանն, և հացն նուիրաց՝ որ սրբութին կոչիւր : Եւ յետ երկրորդ վարագուրին խորանն՝ որ կոչիւր սրբութի սրբութեց : Յորում կայր բուրվառն ոսկի՝ և արկղն կտակարանաց պատեալ ներքոյ և արտաքոյ ոսկւով : յորում սափորն ոսկի լի մանանայիւ, և գաւազանն ահարոնի՝ որ ծաղկեցաւ՝ և տախտակք կտակարանացն :

րանացն : Եւ 'ի վերոյ նորա քերովբէքն փառաց՝ որք հովանի ունէին 'ի վերայ քաւութեանն : Վասն որոյ ոչ է այժմ ասել մի ըստ միոջէ : Եւ այն տեղ խորան այնպէս հանդերձեալ կայր, յառաջին խորանն յամ ժամ մտանէին քահանայքն զպաշտամունսն կատարել : Բայց յերկրորդն միանգամ 'ի տարւոջն՝ քահանայապետն, և զայն ոչ առանց արեան, զոր մատուցանէր վասն իւր, և վասն ժողովրդեանն անգիտութեան : Զայս ցուցեալ Հոգւոյն սրբոյ՝ մինչչև յայտնեալ էր Ճանապարհի սրբութեանց : քանզի դեռ առաջին խորանն ունէր զհաստատութիւն : Որ է առակ ժամանակին, որ առաջի կայր · յորում պատարագքն և զոհքն մատչէին, որք ոչ կարէին ըստ միտս կատարել զպաշտամունսն · բայց միայն կերակրովք և ըմպելեօք : Եւ պէսպէս մկրտութեամբք՝ մարմնոյ արդարութեամբք · որ մինչև 'ի ժամանակս ուղղութեան 'ի վերայ կային :

Ալէլուիայ (Սաղմոս·) Սիրեաց տէր զսիոն և ընտրե" :

ՄԲ Աւետարան ըստ Ղուկասու :

Եւ մտեալ շրջէր ընդ Երիքով : Եւ ահա այր մի անուն կոչեցեալ զաքէոս · և նա էր մաքսապետ · և ինքն մեծատուն : Եւ խնդրէր տեսանել զՅիսուս թէ ով իցէ նա : և ոչ կարէր 'ի բազմութենէն, զի կարճ էր հասակաւ : Եւ ընթացեալ յառաջ ել 'ի ժանտաթզենին, զի տեսանիցէ զնա : քանզի ընդ այն [illegible] անցանելոց էր : Իբրև եկն 'ի տեղին, հայեցաւ 'ի վեր Յիսուս և ասէ ցնա : զաքէ՝ փութա, էջ այտի · զի այսօր 'ի տան քում արժան է ինձ ագանել : Փութացաւ, և էջ · և ընկալաւ զնա ուրախութեամբ : Իբրև տեսին ամենեքեան · տրտնջէին և ասէին, թէ առ առն մեղաւորի եմուտ լուծանել : [illegible]՝ եկաց զաքէոս և ասէ ցՏէր, տէր՝ ահա

ահա զկէս ընչից իմոց տամ աղքատաց . և եթէ զոք զրկեցի , հատուցից չորեքկին : Ասէ առ նա Յիսուս , այսօր եղև փրկութիւն տանս այսմիկ . քանզի և սա որդի Աբրահամու էր : Զի եկն որդի մարդոյ խնդրել և կեցուցանել զկորուսեալն :

Փոխ. Ա՟ որ տեղւոյս շինուն : Ա՟ ժողովրդեանս : Ա՟ ընդունելոյ զպատարագս : Ասէ ևս մի : Զ՟ անձինս :

Ողորմեաց մեզ Տր :

[illegible]

Օրհնեալ Տր Ած իմ այսօր . որ խօսեցաւ բերանով իւրով վս դաւթի հօր իմոյ . և ձեռօք իւրովք ելից՝ և ասէ : Յօրէ յորմէ հանի զժողովուրդ իմ զիէլ յեգիպտոսէ . ոչ ընտրեցի 'ի քաղաքի միում ուրեք դաւազանաց իէլի շինել տուն՝ զի լինիցի անուան իմոյ . և ընտրեցի զդաւիթ լինել 'ի վր ժողովրդեան իմոյ իէլի : Եւ եղև 'ի սրտի դաւթի հօր իմոյ շինել տուն անուան Տն Այ իէլի : Եւ ասէ Տէր ցդաւիթ ցհայր իմ . փոխանակ զի եկն 'ի սիրտ քո շինել տուն անուան իմոյ՝ բարւոք արարեր , զի եղև 'ի սրտի քում : Բայց դու ոչ շինեսցես զտունն՝ այլ որդի քո՝ որ ելանիցէ յերանաց քոց , նա շինեսցէ տուն անուան իմոյ : Եւ կանգնեաց Տր զբան իւր՝ զոր խօսեցաւ . և կացի ես փոխանակ դաւթի հօր իմոյ , և նստայ յաթոռն իէլի՝ որպէս և խօսեցաւ Տր . և շինեցի տուն անուան Տն Այ իէլի : Եւ եդի անդ տեղի տապանակին , ուր է ուխտն Տն՝ զոր ուխտեաց Տր ընդ հարսն մեր 'ի հանել նր զնս յերկրէն եգիպտացւոց : Եւ յարեաւ սողոմոն յերեսաց սեղանոյն Տն՝ առաջի ամ եկեղեցւոյն իէլի . և տարածեաց զձեռս իւր յերկինս :

կենս : Եւ ասէ · տր ած իղի՝ չիք իբրեւ զքեզ ած , յերկինս ՚ի վեր՝ եւ յերկիր ՚ի խոնարհ · որ պահեցեր զուխտ եւ զողորմութի ծառայի քում գնացելոց առաջի քո ամ սրտիւ իւրեանց : Պահել ծառայի քում Դաւթի հօր իմոյ՝ զոր խոստացար նմա · եւ խօսեցար բերանով քով · եւ ձեռօք քովք կատարեցեր · որպէս եւ յաւուր յայսմիկ : Եւ արդ տր ած իղի · պահեա ծառայի քում Դաւթի հօր իմոյ · զոր խօսեցար նմա , եւ ասացեր · ո՛չ բարձցի քո այր յերեսաց իմոց , որ նստիցի յաթոռ իղի՝ միայն թէ զգուշասցին որդիք քո ճանապարհաց իւրեանց գնալ առաջի իմ · որպէս եւ դու գնացեր առաջի իմ : Եւ արդ տր ած իղի · հաւատարիմ լիցի բանն քո՝ զոր խօսեցար ծառայի քում Դաւթի հօր իմոյ : Եթէ բնակեսցէ ած ընդ մարդկան՝ որ ՚ի վե՛ր երկրի : եթէ երկինք՝ եւ երկինք երկնից չեն քեզ բաւական , արդ՝ զիա՞րդ տունս զոր շինեցի : Եւ արդ հայեսցի յաղօթս ծառայի քում , եւ ՚ի խնդրուածս իմ , տր ած իղի · լսել պաղատանաց աղօթից ծառայի քո · որ կայ առաջի քո աւրեալ : Լինել բաց աչաց քոց զցայգ եւ զցերեկ ՚ի տեղւոջս՝ զորմէ ասացեր՝ թէ եղիցի անուն իմ անդ՝ ՚ի լսել աղօթից , զոր աղաչէ ծառայս քո ՚ի տեղւոջս յայսմիկ , ՚ի տուէ եւ ՚ի գիշերի · եւ լուիցես ձայնի ծառայի քո՝ եւ ժողովրդեան քո իղի , ո՛ր կայցեն յաղօթս ՚ի տեղւոջս յայսմիկ : Եւ դու լուիցես ՚ի տեղւոջ բնակութեան քո յերկինս՝ եւ արասցես · եւ քաւեսցես : Որ ինչ ոք մեղիցէ ընկերի իւրում : եւ եթէ առցէ ՚ի վե՛ր նր անէծս անիծանել զնա , եւ խոստովան լիցի առաջի սեղանոյ քո ՚ի տանս յայսմիկ : Եւ դու լուիցես յերկնից · եւ արասցես՝ եւ դատեսցես զժողովուրդ քո զիէլ : յանօրինել անօրինին տալ ըստ ճանապարհացն

նր

նորա 'ի գլուխ նորա. եւ արդարացուցանել զարդարն, տալ նմա ըստ արդարութեան նորա: Եւ 'ի պարտիլ ժողովրդեան քո Իսրայէլի առաջի թշնամեաց, յորժամ մեղանչիցեն քեզ: եւ դառնայցեն առ քեզ՝ եւ խոստովան լիցին անուան քում. եւ յաղօթս կայցեն. եւ աղաչիցեն առ քեզ 'ի տանս յայսմիկ: Եւ դու լուիցես յերկնից. եւ քաւեսցես զմեղս ժողովրդեան քո Իսրայէլի. եւ դարձուցես զնոսա յերկիրս՝ զոր ետուր հարց նոցա: Եւ յարգելուլ երկնից եւ 'ի չլինել անձրեւի՝ զի մեղուցեալ իցեն քեզ. եւ յաղօթս կացցեն 'ի տեղւոջս յայսմիկ, եւ խոստովան լինիցին անուան քում, եւ 'ի մեղաց իւրեանց դառնայցեն, յորժամ նկուն առնիցես զնոսա: Լուիցես յերկնից. եւ քաւեսցես զմեղս ծառայից քոց եւ ժողովրդեան քո Իսրայէլի. զի ցուցցես նոցա ճանապարհ բարի՝ գնալ 'ի նա. եւ տացես անձրեւ յերկիր քո՝ զոր ետուր ժողովրդեան քում 'ի ժառանգութիւն: Եւ սով եթէ լինիցի յերկրի, կամ թէ մահ, կամ թէ հրայրեացք. կամ դալուկն. կամ ջորեակ. կամ ժանիկ եթէ լինիցի. եւ նեղիցէ զնա թշնամի իւր 'ի միում 'ի քաղաքաց իւրոց. ամենայն պատահար եւ ամենայն ցաւ: Ամենայն աղօթք՝ եւ ամենայն խնդրուածք՝ որք լինիցին ամենայն մարդոյ. ամենայն ժողովրդեան քո Իսրայէլի, որպէս զիարդ գիտիցէ իւրաքանչիւր զախտս սրտի իւրոյ, եւ տարածեսցէ զձեռս իւր 'ի տանս յայսմիկ: Եւ դու լուիցես յերկնից 'ի պատրաստ բնակութենէ քումմէ. եւ քաւեսցես՝ եւ արասցես. եւ տացես առն ըստ ամենայն ճանապարհաց իւրոց. որպէս եւ գիտիցես զսիրտ նորա. զի դու միայն գիտես զսիրտ ամենայն որդւոց մարդկան: Զի երկիցեն 'ի քէն զամենայն աւուրս իւրեանց՝ որչափ եւ կեցցեն 'ի վերայ երեսաց երկրի. զոր ետուր հարցն մերոց: Եւ օտարոտին, որ ոչ իցէ 'ի ժողովրդ

դենէ

ղենէ քումմէ իէլի, և նա եկեալ իցէ յերկրէ հեռաստանէ: Զի լուիցէ զանուանէ քումմէ մեծէ՝ և զձեռանէ քումմէ հզօրէ՝ և զբազկէ քումմէ ձգելոյ. և եկեսցէ, և յաղօթս կացցէ ՚ի տեղւոջս յայսմիկ: Եւ դու լուիցես յերկնից ՚ի պատրաստ բնակութենէ քումմէ. և տացես ըստ ամի զոր և կարդասցէ առ քեզ օտարածին. զի ծանիցեն ամ ազգք երկրի զանուն քո. և երկիցեն ՚ի քէն՝ ոպ և ժողովուրդ քո իէլ. և ծանիցեն զի անուն քո կոչեցեալ է ՚ի վերայ տանս, զոր շինեցի: Եւ եթէ ելանիցէ ժողովուրդ քո ՚ի պատերազմ ընդ թշնամիս իւր՝ ՚ի ճանապարհի՝ յորմէ դարձուսցէ զնս. և կացցեն յաղօթս յանուն տն ՚ի ճանապարհի քաղաքիս՝ զոր ընտրեցեր. և ՚ի տանս՝ զոր շինեցի անուան քում: Եւ լուիցես յերկնից աղօթից նց և խնդրուածոց նց. և արասցես նց իրաւունս: Զի անցցեն մեղանչիցեն քեզ. զի չիք մարդ՝ որ ոչ մեղանչէ. և եթէ ածցես ՚ի վր նոցա. և մատնեսցես զնս առաջի թշնամեաց. և գերեսցեն զնոսա գերիչք իւրեանց յերկիր թշնամեաց՝ ՚ի հեռաւոր կամ ՚ի մօտաւոր: Եւ դարձուսցեն զսիրտս իւրեանց յերկրին յոր գերեցան. և դառնայցեն. և աղաչեսցեն զքեզ յերկրին գերութե իւրեանց. և ասիցեն՝ մեղաք. անօրինեցաք. անիրաւեցաք: Եւ դարձցին առ քեզ յամ սրտէ իւրեանց. և յամ անձնէ իւրեանց՝ յերկրին թշնամեաց իւրեանց, յոր փոխեցեր զնս. և յաղօթս կացցեն առ քեզ վասն ճանապարհի երկրին իւրեանց, զոր ետուր հարցն նց. և քաղաքիս, զոր ընտրեցեր. և տանս, զոր շինեցի անուան քում: Եւ լուիցես յերկնից ՚ի պատրաստ բնակութենէ քումմէ աղօթից նց՝ և խնդրուածոց նց. և արասցես նց իրաւունս: Եւ քաւեսցես զանիրաւութիւնս

նց

նց՝ զոր մեղան քեզ. եւ ըստ ամենայն արհամարհանաց
նց զոր արհամարհեցին զքեզ. եւ տացես զնս 'ի գթութի
առաջի գերչաց իւրեանց. եւ գթասցին 'ի նս: Զի ժո-
ղովուրդ քո եւ ժառանգութի քո են՝ զորս հաներ յերկ-
րէն եգիպտացւոց 'ի միջոյ երկաթոյն հալոցաց: Այլ
եղիցին աչք քո՝ եւ ականջք քո բաց 'ի խնդրուածս ծա-
ռայի քոյ. եւ 'ի խնդրուածս ժողովրդեան քոյ Իէի՝ լսել
նց յամ, որովք եւ կարդայցեն առ քեզ: Զի դու զա-
տուցեր զնս քեզ 'ի ժառանգութի յամենայն ժողովրդոց
երկրի. ոց խօսեցար 'ի ձեռն մովսէսի ծառայի քո 'ի
հանել զհարսն մեր յեգիպտոսէ տր տր զօրութեց:
Զի դու ես Տծ բարերար. Այլ քեզ վայելէ փառք՝
իշխանութի եւ պատիւ":

Այլ ասեն Ո՜ Տր Այ, Սուրբ լեր որ եկեղեցի՝ քանզի":
Այլ ապա սկիզբն ասեն Ողոր ձայնս Աշխարհ: Խաղաղական ասէ,
Զի խաղաղութի շնորհեա: Ապա, Գովեա եկեղ:
Ո՜ Տր Այ, Որ հաստատեցեր բանիւ, զեկեղեցի քո:
Այլ ասէ Սբ Այ որ խաչեցար: Այլ ապա այս Կանոն կատարի:
Սաղմոս ՃԺԷ. Այս օր է զոր արար տր. եկայք:
Տուն, Խոստովան եղերուք տն, զի բարի է. զի յաւէ":

Ընթերցուած Առակաց:

Տր ստացաւ զիս 'ի սկիզբն ճանապարհաց իւրոց 'ի գործս իւր. յառաջ քան զյաւիտեանս հաստատեաց զիս: 'Ի սկզբանէ, յառաջ քան զերկիր առնել. եւ նախ քան զանդունդս գործել. եւ յառաջ քան զելանել աղբերաց ջուրց: Այլ նախ քան զլերինս հաստատել. եւ յառաջ քան զամ բլուրս ծնաւ զիս: Տր արար զշէնս՝ եւ զանշէնս. եւ զծագս բնակելոյ 'ի ներքոյ երկնից: Յորժամ պատրաստէր զերկինս՝ ընդ նմա

նմա էի ։ և մինչ զառուցանէր զաթոռ իւր 'ի վերայ հողմոց ։ Եւ յորժամ զօրաւոր առնէր զամպս վերինս ։ յորժամ անսասան դնէր զաղբիւրս 'ի ներքոյ երկնից ։ 'ի դնել ծովու զզուշութի նր ․ զի ջուրք մի անցցեն ընդ ափն նր ։ 'ի ժամանակի՝ յորժամ հաստատուն դնէր զհիմունս երկրի ։ Ես էի առ նմա պատշաճեալ ․ ես էի՝ որով ուրախ լինէր տր հանապազ ․ և ցնծայի առաջի նր յամ ժամ ։ Յորժամ զուարճացեալ էր զտիեզերս բովանդակել ․ և ուրախ լինէր յորդիս մարդկան ։ Արդ՝ որդեակ՝ լուր ինձ ․ երանելիք են՝ որք զճանապարհս իմ պահեն ։ Լուարուք զիմաստութի և իմաստունք լերուք ․ և մի պաշարիցիք ։ Երանելի է այր, որ լուիցէ ինձ ․ և մարդ, որ զճանապարհս իմ պահիցէ ։ որ տքնիցի առ դրունս իմ հանապազ ․ և պահիցէ ըզ սեամս մտից իմոց ։ Զի որ զիս գտանիցէ՝ գտանիցէ զկեանս ․ և ընդունիցի զփրկութի 'ի տնէ ։ Ճանապարհք իմ են ճանփրհք կենաց ․ և պատրաստին կամք իմ 'ի տնէ ։ Իսկ որք յիս մեղանչեն՝ ամբարշտին յանձինս իւրեանց ․ և որք ատեն զիս՝ սիրեն զմահ ։

Ընթերցուած Եսայեայ Մարգարէէ ։

Եւ եղև յամին յորում մեռաւ ոզիա արքայ ․ տեսի զտր նստեալ յաթոռ բարձրութե և վերացելոյ ․ և լի էր տունն փառօք ։ Եւ սերովբէք կային շուրջ զնովաւ ․ վեց թեւք միոյ՝ և վեց թեւք միոյ ․ երկուքն ծածկէին զերեսս իւրեանց ․ և երկուքն ծածկէին զոտս իւրեանց ․ և երկուքն թռուցեալք ։ Աղաղակէին միառ մի և ասէին ․ սբ՛ սբ՛ սբ՛ ․ տր զօրութեց՝ լի է ամ երկիր փառօք նր ։ Եւ վերացաւ դրանդն 'ի ձայնէն՝ զոր աղաղակէին ․ և տունն լի եղև ծխով ։ Եւ ասեմ, վա՜յ է ինձ՝ ես այր տառապեալ՝ զի՞րդ կամ հիացել ։ զի մարդ եմ՝ և պիղծ շրթունս ունիմ ․ և 'ի մէջ պղծա-

շուրթն ժողովրդեան բնակեալ եմ ես. և զՏր զօրութեանց տեսի աչօք իմովք։ Եւ առաքեցաւ առ իս մի ՚ի սերովբէից անտի. և ՚ի ձեռին իւրում ունէր զկայծակն. զոր առեալ ունելեօք ՚ի սեղանոյն եբեր։ Մերձեցոյց ՚ի բերան իմ, և ասէ. աՀաւասիկ մերձեցաւ այդ ՚ի շրթունս քո. և Հանցէ զանօրէնութիւնս քո. և զմեղս քո սրբեսցէ ՚ի քէն։ Եւ լուայ զբարբառ Տն՝ որ ասէր. զո՞ առաքեցից, և կամ ո՞ երթիցէ առ այն ժողովուրդ։ Եւ ասեմ, աՀաւասիկ եմ՝ առաքեա զիս։ Եւ ասէ. երթ՝ և ասա ցժողովուրդն յայն. լսելով լուիջիք՝ և մի իմասջիք. և տեսանելով տեսջիք, և մի գիտասջիք։ Զի թանձրացաւ սիրտ ժողովրդեանդ այդորիկ. և ականջօք իւրեանց ծանունս լուան. և զաչս իւրեանց կափուցին։ զի մի երբէք տեսանիցեն աչօք. և լուիցեն ականջօք. և իմանայցեն սրտիւք. և դառնայցեն՝ և բժշկեցից զնս։

Պօղոսի Առաքելոյ յԵբրայեցւոց թղթոյն է ընթերցուած։

Այլ Քս եկեալ քաՀանայապետ՝ Հանդերձելոցն բարեաց՝ մեծաւն և կատարելովն՝ և անձեռագործ խորանաւն՝ այս ինքն է՝ որ ո՛չ յայսց արարածոց։ Եւ ո՛չ արեամբ նոխազաց և զուարակաց. այլ իւրով արեամբն եմուտ միանգամ ՚ի սրբութիւն՝ յաւիտենական գտեալ զփրկութի։ Զի եթէ արիւն ցլուցն և նոխազաց՝ և մոխիր երինջոյն ցանեալ՝ զպղծեալսն սրբէր առ ՚ի մարմնոյ սրբութէ։ Որչափ ևս առաւել արիւնն Քի, որ ՚ի ձեռն Հոգւոյն յաւիտենականի մատոյց զանձն անարատ պատարագ այ, սրբեսցէ զխիղճ մտաց ձերոց ՚ի մեռելոտի գործոց անտի՝ պաշտել զայ կենդանի։ Եւ վա այնորիկ նորոյ ուխտին է միջնորդ. զի յորժամ մաՀ լինիցի՝ ՚ի փրկութի վա առաջնոյ ուխտին յանցանաց, զաւետիս առցեն Հրաւիրեալքն

'ի ժառանգութիւն յաւիտենից։

Ալէլուիայ (արտասանել․) Տէ՛ր ով կացցէ 'ի խորանի։

Ա Աւետարան ըստ Յովհաննու։

Ամենայն որ լսէ 'ի հօրէ՝ և ուսանի, գայ առիս։ Ոչ եթէ զհայր ուրուք տեսեալ իցէ․ բայց ոչ՝ որ էն յայ, նա ետես զհայր։ Ամէն ամէն ասեմ ձեզ․ զի որ հաւատայ յիս՝ ընդունի զկեանսն յաւիտենականս։ Ես եմ հացն կենաց։ Հարքն ձեր կերին զմանանայն յանապատին՝ և մեռան։ Այս է հացն, որ յերկնից իջեալ է․ զի որ ուտիցէ ոք 'ի սմանէ՝ մի մեռանիցի։ Ես եմ հացն կենդանի, որ յերկնից իջեալ։ Եթէ ոք ուտիցէ 'ի հացէ յայսմանէ՝ կեցցէ յաւիտեան։ Եւ հացն, զոր ես տաց՝ մարմին իմ է․ զոր ես տաց վն կենաց աշխարհի։ Մարտնչէին ընդ միմեանս հրէայքն՝ և ասէին․ զիա՞րդ կարէ սա տալ մեզ զմարմին իւր յուտել։ Ասէ ցնոսա յս․ ամէն ամէն ասեմ ձեզ․ եթէ ոչ կերիջիք զմարմին որդւոյ մարդոյ՝ և արբջիք զարիւն նր, ոչ ունիք կեանս յանձինս։ Որ ուտէ զմարմին իմ, և ըմպէ զարիւն իմ, ունի զկեանս յաւիտենականս․ և ես յարուցից զնա յաւուրն յետ-նում։ Զի մարմին իմ ճշմարիտ կերակուր է․ և արիւն իմ, ճշմարիտ ըմպելի է։ Որ ուտէ զմարմին իմ, և ըմպէ զարիւն իմ՝ յիս բնակեսցի, և ես 'ի նմա։ Որպէս առաքեաց զիս կենդանին հայր, և ես կենդանի եմ վն հօր․ և որ ուտէն զիս, և նա կեցցէ վասն իմ։ Այս է հացն, որ յերկնից իջեալ։ ոչ որպէս կերին հարքն ձեր զմանանայն և մեռան․ որ ուտէ զհացս զայս՝ կեցցէ յաւիտեան։

Եւ ասեն զՀաւատամքն․ և Պատարագ մատչի 'ի վէմ նոր եկեղեցւոյն։
Եւ ութ օր նաւակատիս կատարեն 'ի նմին եկեղեցւոջ․ (փոխելով Խոր-

չէ և Աստուծոյ․ որ և է՛ կարգն ասացեալ [illegible] փոխի Կաթողիկոսին։
Իսկ յերկրորդումն աւուր և կամ յայլ աւուրս նաւակատեաց օրհնեն
և օծանեն զԱւազանն Եկեղեցւոյն, և թէ նոր Խաչ լինիցի, և Պ[illegible]
[illegible], և Աւանդատուն, կամ այլ ինչ Աստուծոյ․ կատարելով 'ի մէջ [illegible]
[illegible] զկանոնն օրհնութեան [illegible]։

Կանոն Աւազան օրհնելոյ։ Ասացեալ Տեառն Տեր Յովհաննու Մանդակունւոյ Հայոց Կաթողիկոսի։

Պատարագեն զԱւազանն 'ի փեղքել իւրում։ Եւ կայցէ Եպիսկոպոսն [illegible] [illegible] զգեստ 'ի մէջ [illegible] աւազանին։ Եւ [illegible] [illegible] [illegible] Սաղմոս [illegible] զՍաղմոսն Էր՝ *Մատուցէք տն որդիք այ*։ Կ[illegible] *[illegible]եացուք հաւատով միաբանութ*։ Ժթ *տր ողորմեա*․ Եւ [illegible] Աստուծոյ և աւ *Ողորմութիւն և փառք հօր և որդ*։ Եւ [illegible] [illegible] Սաղմոսն և շարականն։ Եւ 'ի կատարել [illegible]

[illegible]

Ապա Եպիսկոպոսն [illegible] Ստեփանոսի [illegible] Աւազանին։

Եւ Սարկաւագն քարոզէ։

Ս[illegible] խնդրեսցուք 'ի տնէ և 'ի փրկչէն մերմէ Յսէ Քսէ․ զի առաքեսցէ զշնորհս Հոգւոյն սբոյ 'ի մեզ և յառաջիկայ ժողովուրդս և յաւազանս․ և լուսաւորեսցէ պայծառացուսցէ շնորհիւ ողորմութե իւրոյ։ Ամենակալ տէր այ մեր՝ կեցո և ողորմեա։

Եւ Եպիսկոպոսն ասէ զԱղօթս։

Տէր մեծ և փառաւորեալ յամ սրբարանոց․ 'ի քո յահաւոր և յամենազօր անուն հաստատեցա՛ աւազանս այս մկրտութե, 'ի քաւութիւն և

՚ի թողութիւն մեղաց: Բարեխօսութեամբ ամ սբց քոց ա-ղաչեմք ամենեքեան զմարդասիրութիւն քո. առաքեա զՀոգիդ քո Սբ, և օրհնեա և սրբեա զսա. որպէս սրբե-ցեր զՅորդանան, իջանելով քո ՚ի նմա՝ ամենասուրբ ՚ի մեղաց. զոր անօրինեցեր յօրինակ աւազանին մկրտու-թեան և վերստին ծննդեան ամ մարդկան: Օրհնեա՛ Տր և այժմ որք մկրտին ՚ի սմա՝ զթողութիւն մեղաց, և զընդունելութիւն Հոգւոյդ Սբյ, և զորդեգրութեան շնորհս երկնաւոր Հօրդ. ՚ի ժառանգութիւն երկնից արքայութեանդ: Որպէս զի սրբեալ ՚ի մեղաց՝ ՚ի հաճոյս կամաց քոց կաց-ցուք յայսմ աշխարհիս. և զանապատ բարիսն ընկալ-ցուք ընդ ամ սբս քո: Եւ գոհանալով փառաւորես-ցուք զքեզ ընդ Հօր և ընդ Սբյ Հոգւոյդ. այժմ և'':

Ապա առնու Ասքին զսբ Միւռոնն և դնէ ՚ի ձեռն Աւազանին. և նա-խաչէն ձեռագրէ զսբ անկիւնն և ջրին. ասելով Օրհնեսցի՛ օծցի՛ և սրբեսցի աւազանս այս՝ նշանաւ՛ Սբ խաչիս և Սբ Միւռոնաւս յանուն Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն Սբյ ա'':

Ապա ասէ. Տր ողորմեա՛ մեր Սբ խաչ, Սբ մեր ապաւէնն'': (երգն)
Եւ զկեցուցանէն ջրոց, և ածէն ջուր. ասելով Եւ խաղաղութիւն:
Եւ Ասքին ձեռագրէ և ասէ: Օրհնութիւն և փառք Հօր և'':

Եւ ապա այս Կանոն կարդի:

Սաղմոս ձդ, ծրդ. Լերինք ցնծացէք որպէս խոյք. և'':
ձոխ, Յելանելն Իսրայէլի յեգիպտոսէ, տանն յակոբ'':

Ընթերցուած ՚ի Ծննդոց:

Էառ յակոբ գաւազան շերտ դալար ըն-կուզի և սօսեաց. և կեղևեաց զնա յակոբ, և եղև սպիտակ. և էքերծ զդալարն ՚ի գա-ւազանաց անտի: և երևէր ՚ի գաւազանսն սպիտակն. զոր քերծոյրն՝ նկարէն: Եւ դնէր զգաւազանսն՝ զոր քեր

քերծոյր՝ յաւազանս ջրարբից ջրոյն. զի իբրև գայցեն խաշինքն ըմպել ջուր, հանդէպ գաւազանացն, զկծի-ցին: Եւ զկծեին խաշինքն 'ի գաւազանսն. և ծնա-նէին գորշախայտս՝ և պիսակս՝ և խայտախարիւս:
Եւ մեծացաւ այրն յոյժ յոյժ. և եղև նր̅ ոչխար և արջառ յոյժ, և ծառայք և աղախնայք. ուղտք և էշք:
Եւ տր̅ ամենակալ էր ընդ նմա:

Ընթերցուած 'ի Չորրորդ Թագաւորութենէ:

Եւ էր Նէեման իշխան զօրուն ասորւոց կաւօք և երկվարօք, և եկաց առ դուրս տանն Եղիսէի մար-գարէի: Եւ առաքեաց Եղիսէէ առ նա հրեշտակս՝ և ասէ. Երթ՝ լուա՛ եօթն անգամ 'ի յորդանան. և դարձ-ցի մարմին քո. և սրբեսցիս: Եւ բարկացաւ Նէեման. գնաց, և ասէ. Ես ասէի թերևս ելցէ առ իս. և կաց-ցէ, և կարդասցէ զանուն տն̅ այ̅ իւրոյ. և դիցէ զձեռն իւր 'ի վր̅ տեղւոյս՝ և առաքեսցէ զբորոտութիս: Ո՞չ լաւ իցեն Նաբանա և փարփարա, գետք դամասկո-սի. քան զա̅մ ջուրս ի̅լի. և ընդէ՞ր ոչ երթայց և լուա-ցայց 'ի նս̅. և սրբեցայց: և դարձաւ՝ և գնաց սրտմը-տութ̅բ: Եւ մատեան ծառայք նր̅՝ խօսեցան ը̅ նմա. և ասեն ցնա. հայր՝ եթէ մեծ ինչ բան խօսեցեալ էր ընդ քեզ մարգարէին, ո՞չ ապաքէն պարտ էր առնել: թող թէ ասաց՝ լուացիր և սրբեսցիս: Եւ էջ Նէեման՝ և մկրտեցաւ 'ի յորդանան եօթն անգամ ըստ բանին Եղիսէի. և դարձաւ մարմին նր̅ իբրև զմարմին մանկան մատաղոյ՝ և սրբեցաւ:

Ընթերցուած յԵսայեայ Մարգարէէ:

Ուրախ լեր անապատ ծարաւի. ցնծասցէ անապատ. և ծաղկեսցի իբրև զշուշան: Ծաղկեսցի՝ և ցըն-ծասցէ անապատն յորդանանու. և փառքն լիբանա-նու

նու տայցի նմա, և պատուին կարմեղայ. և ժողովուրդ իմ տեսցէ զփառս Տն, և զբարձրութի Այ մերոյ։

Պօղոսի Առաքելոյն ՚ի Գաղատացւոց Թղթոյն է ընթ՛։

Ապա օրէնքն դաստիարակք եղեն մեզ ՚ի քս յս. զի ՚ի հաւատոյն արդարասցուք։ Այլ իբրև եկին հաւատքն, ոչ ևս ընդ դաստիարակաւ եմք։ Քանզի ամենեքին որդիք Այ էք հաւատովք ՚ի յս քս։ Որք միանգամ ՚ի քս մկրտեցայք՝ զքս զգեցեալ էք։ Չիք խտիր. ոչ հրէի՝ և ոչ հեթանոսի. ոչ ծառայի, և ոչ ազատի. ոչ արուի, և ոչ իգի։ զի ամենեքեան դուք մի էք ՚ի քս յս։ Ապա եթէ դուք քի էք՝ ուրեմն աբրահամու զաւակք էք՝ ըստ աւետեացն ժառանգք։

Ալէլուիայ. Բարի է խոստովան լինիլ Տն և սաղ՛։

ՄԲ Աւետարան ըստ Յօհաննու։

Ի սկզբանէ էր բանն. և բանն էր առ Այ. և Այ էր բանն։ Նա էր ՚ի սկզբանէ առ Այ։ Ամենայն ինչ նովաւ եղև. և առանց նորա եղև և ոչինչ՝ որ ինչ եղեն։ Նովաւ կեանք էր. և կեանքն էր լոյս մարդկան։ Եւ լոյսն ՚ի խաւարի անդ լուսաւորէ. և խաւար նմա ոչ եղև հասու։ Եղև այր մի առաքեալ յԱյ. անուն նմա յօհաննէս։ Սա եկն ՚ի վկայութի՝ զի վկայեսցէ վն լուսոյն. զի ամենեքին հաւատասցեն նովաւ։ Ոչ էր նա լոյսն. այլ զի վկայեսցէ վն լուսոյն։ Էր լոյսն ճշմարիտ. որ լուսաւորէ զամ մարդ՝ որ գալոց է յաշխարհ։ Յաշխարհի էր. և աշխարհ նովաւ եղև. և աշխարհ զնա ոչ ծանեաւ։ Յիւրսն եկն. և իւրքն զնա ոչ ընկալան։ Իսկ որք ընկալանն զնա, ետ նց իշխանութի որդիս Այ լինել. որոց հաւատասցեն յանուն նր։ Որք ոչ յարենէ. և ոչ ՚ի կամաց մարմնոյ՝ և ոչ ՚ի կամաց առն. այլ յԱյ ծնան։ Եւ բանն մարմին եղև՝

եղև՝ և բնակեցաւ ՚ի մեզ ։ և տեսաք զփառս նր՟՝ զփա՟ռս իբրև զմիածնի առ ՚ի հօրէ , լի շնորհօք և ճշմար՟տութբ՟ ։ Յօհաննէս վկայեաց վն՟ նր՟ . աղաղակեաց և ասէ . սա՛ է՝ զորմէ ասէի , որ զկնի իմ գալոցն էր՝ առաջի իմ եղև . զի նախ քան զիս էր ։ Զի ՚ի լրութե ան՟տի նր՟՝ մեք ամենեքին առաք շնորհս փոխանակ շնորհաց ։ Զի օրէնքն ՚ի ձեռն մովսէսի տուան . շնորհք և ճշմարտութի ՚ի ձեռն յի՟ քի՟ եղեն ։

Սարկաւագն քարոզէ ։

Վասն ՚ի վերուստ խաղա"։ Վ՟ս խաղաղութե ամ՟ աշ"։
Վ՟ս ամ՟ սբ՟ և ուղղափառ եպիսկոպոսաց զտր՟"։
Վ՟ս հայրապետին մերոյ (այս անուն) կենդանութե և փր՟"։
Վ՟ս վարդապետաց՝ քահանայից՝ սարկաւագաց՝ դպ՟"։
Վ՟ս սբ՟յ աւազանիս որ հաստատեցաւ ՚ի նորոգութե կենաց մերոց . զտր՟ աղաչեսցուք ։
Վ՟ս գալստեան սբ՟ հոգւոյն ՚ի վերայ սորա ՚ի կատա՟րելագործութիւն , զտր՟"։
Վ՟ս լինելոյ սմա աղբիւր քաւութեան վերածնելոց ՚ի սմանէ ջրով և հոգւով , զտր՟"։
Վ՟ս շնորհաբաշխութե սբ՟ հոգւոյն՝ մկրտելոյն ՚ի սմա , լինել որդիս լուսոյ և ճշմարտութե , զտր՟ աղա"։
Ա՟ևա մեր"։ Զ՟ անձինս"։ Ողորմեայ"։

Եւ Եպիսկն ասէ զԱղօթս զայս ։

Ա բարձրեալ՝ ահաւոր . ած՟ անքննելին և սքան՟չելագործ . ած՟ ողորմած և բարեգութ . հայեա՛ց մարդասիրութբ՟դ քո ՚ի մեզ , և կա՟տարեա՛ ՚ի բարի զհայցուածս մեր յի՟ կամաց ողորմութե քում ։ Դու ես Ա՟ծ մեր՝ որ ՚ի սկզբանէ իսկ սքանչե՟լագործեցեր ազգի մարդկան պէսպէս հրաշիւք . ա՟ղաչեմք զքեզ տր՟՝ առաքեա՛ զհոգիդ քո սբ՟ և օրհնեա՛ զաւա՟

զաւազանս զայս՝ զոր հաստատեցաք յանուն քի̃ քո. որով ընդունիմք զհոգին սբ, և զգենումք զքս: Արդ՝ արա զսա աղբիւր լուսոյ՝ շնորհօք սբ հոգւոյդ. և պարգև անապականութե՝ հաւատացելոց քոց: զի որք մկրտեսցին ՚ի սմա՝ գրեսցին ՚ի դպրութի կենաց. և ազատեսցին ՚ի ծառայութենէ սատանայի. զի ամենեքին լիցուք որդիք լուսոյ հօրդ երկնաւորի, և ժառանգակիցք քո. և արժանի լիցուք արքայութեդ երկնից: Եւ գոհութբ փառաւորեսցուք զհայր և զորդի և զսբ հոգիդ, այժմ և միշտ": (Հայր մեր որ յեր":

Կանոն Խաչ օրհնելոյ: Արարեալ տեառն տն Յովհաննու Մանդակունւոյ՝ հայոց կաթողիկոսի:

Բերեն զԽաչն յեկեղեցին. և ասեն շրջն ՃԺԸ. Օրհնութի սբ խաչի: Եւ նախ լուծանեն ջրով, և ասեն զԱստուածն է, Լուր տր ձայնի աղօթից իմոց, և նայեաց": Եւ ապա լուծանեն գինեաւ, և ասեն զԱստուածն էք. Լուր տր ձայնի աղօթից իմոց յաղաչել": Եւ օրհնեն սբ ջրհեղեղաւ: Եւ կանթեղն Լուսոյ կայծիւք և ողջոյն երկոքեան: Եւ Աւետարան Յհի. Խնդրեսցուք հաւատով միա": Եւ Քրիստոս ասէ սբ. տր ողորմեա: Օրհնութի և փառք:

Եւ զայս Կանոն խաչի:

Սաղմոս ՂԷ, կցրդ, Տեսին ամ ծագք երկրի զփր":
Քծ, Օրհնեցէք զտր յօրհնութի նոր, զի սքան:

Ընթերցուած յԱռակաց:

Երանեալ է այր՝ որ եգիտ զիմաստութի. և մահկանացու՝ որ ետես զհանճար: Զի լաւ է զվաճառն զայն գտանել, քան զգանձս ոսկւոյ և արծաթոյ: Պատուականագոյն է քան զականս պա

պատուհականս. (և ոչ ինչ է չար՝ որ հակառակ կայցէ նմա։ յայտնի է ամենեցուն՝ որք մերձին առ նա։) և ամ̃ ինչ՝ որ պատուհականէ, չարժէ զնա։ Զի երկայն աւուրք՝ և ամք կենաց ՚ի յաջմէ իւրմէ. և յահեկէ իւրմէ փառք և մեծութի̃։ ՚ի բերանոյ նո̃ բղխի արդարութի̃. զօրէնս՝ և զողորմութի̃ ՚ի լեզուի իւրում կրէ։ Ճանապարհք նո̃, ճանապարհք բարեաց. և ամ̃ շաւիղք նո̃ խաղաղութե̃։ Փայտ կենաց է ամենեցուն՝ որք պատսպարին ՚ի նա. և որք յենուն ՚ի նա՝ իբրև ՚ի տր̃ հաստատութե̃։

Ընթերցուած Եսայեայ Մարգարէի։

Այսպէս ասէ տր̃. երթա՛յք՝ մտէ՛ք ը̃ դրունս իմ. կազմեցէ՛ք զճանապարհս՝ հորդեցէ՛ք զշաւիղս. գործեցէ՛ք ճանապարհ ժողովրդեան իմոյ. և զքարինս ՚ի ճանապարհէ անտի ՚ի բա՛ց ընկեցէք. ածէ՛ք նշան ՚ի հեթանոսս։ Զի ահաւասիկ տր̃ լսելի արար մինչև ՚ի ծագս երկրի։ ասացէ՛ք դստեր սիոնի. ահաւասիկ փրկիչ քո հասեալ գայ՝ և ունի զվարձս իւր ընդ իւր. և գործ իւր առաջի երեսաց իւրոց։ Եւ կոչեսցէ զնա ժողովուրդ սր̃՝ փրկեալ ՚ի Տեառնէ. և դու կոչեսցիս խնդրեալ քաղաք՝ և ոչ լքեալ։

Պօղոսի Առաքելոյն ՚ի Կորնթացւոց Առաջին Թղթոյն է ըն″։

Զի բան խաչին, կորուսելոցն յիմարութի̃ է. այլ փրկելոցս մեզ զօրութի̃ այ̃։ Զի գրեալ է. կորուսից զիմաստութի̃ իմաստնոց. և զխորհուրդս խորհրդականաց արհամարհեցից։ Ուր իմաստուն. ուր դպիր. ուր քննիչ աշխարհիս այսորիկ։ Ո՞չ ապաքէն յիմարեցոյց ա̃ծ զիմաստութի̃ աշխարհիս այսորիկ։ Քանզի իմաստութե̃ն այ̃ ոչ ծանեաւ աշխարհ իմաստութե̃ն զա̃ծ. հաճեցաւ ա̃ծ՝ յիմարութե̃ քարոզութե̃ն ապրեցու-

ցուցանել զհաւատացեալս ։ Իսկ որովհետեւ հրէայք նշան հայցեն ․ եւ հեթանոսք զիմաստութիւն խնդրեն ․ մեք քարոզեսցուք զխաչեցեալն քն՟ հրէից գայթագղութիւն, եւ հեթանոսաց յիմարութիւն ։ Բայց նոցին իսկ կոչեցելոցն հրէից եւ հեթանոսաց՝ քն՟, այ՟ զօրութիւն՝ եւ այ՟ իմաստութիւն ։

Ալէլուիայ ․ Ած՟ մերժեցեր եւ աւերեցեր զմեզ ․ բար″ ։
Շարժեցեր զերկիր եւ խռովեցեր զսա ․ բժշկեա″ ։

ԺԹ Աւետարան ըստ Յոհաննու ։

Յայնժամ ետ պիղատոս զՅս՟ ՚ի ձեռս նց՟, զի ՚ի խաչ ելանիցէ ։ Իսկ նոքա առեալ տանէին զնա ։ եւ բարձեալ էր ինքնին զխաչափայտն ․ եւ ելանէր ՚ի տեղին՝ որ անուանեալ էր գագաթն ․ եւ կոչիւր եբրայեցերէն գողգոթա ։ Ուր եւ ՚ի խաչ հանին զնա ։ եւ ընդ նմա երկուս եւս այլս աստի եւ անտի, եւ ՚ի միջի զյս՟ ։ Գրեաց եւ տախտակ մի պիղատոս, եւ եդ ՚ի վր՟ խաչին ։ եւ էր գրեալ յս՟ նազովրեցի, թագաւոր հրէից ։ Զայն տախտակ ընթերցան բազումք ՚ի հրէից ․ զի մօտ էր ՚ի քաղաք անդր տեղին՝ ուր խաչեցաւն յս՟ ։ եւ էր գրեալ եբրայեցերէն, դաղմատերէն ․ եւ յունարէն ։ Ասեն ցպիղատոս քահանայապետքն հրէից, մի՛ գրեր թագաւոր հրէից ․ այլ թէ նա ասաց՝ թագաւոր եմ հրէից ։ Պատասխանի ետ պիղատոս ․ զոր ինչ գրեցի՝ գրեցի ։

Եւ Սարկաւագն ասէ ։

Վասն բարերարելոյ ածն՟ այ՟ ՚ի վր՟ ժողովրդեան իւրոյ, եւ լսելոյ զաղօթս մեր ․ զտր՟ աղաչեսցուք ։ Վս՟ շնորհելոյ զմեծ եւ զառատ ողորմութիւն ՚ի հաւատացեալս անուանն իւրոյ ․ զտր″ ։ Վս՟ տալոյ մեզ զերկնային զխաղաղութիւն զոր արար խաչիւն իւրով ․ զտր՟ ։ Վս՟ պահելոյ զմեզ յաղթող զօրութե՟ն սբ՟ խաչին իւրոյ ․ զտր՟ աղա″ ։ Վս՟

Ս̄ առաքելոյ շնորհս հոգւոյն մեզ ՚ի պատճառուն
Նորակերտ խաչիս. զՏր": Ս̄ յուսով և ճշմարտութբ
պարծիլ մեզ տուեալ ՚ի վերջին աւուրն. զՏր աղա":
Ս̄ հոգւոյն հանգուցելոց": Նշանաւ միաբան մեր":
Զանձինս մեր": Ողորմեաց մեզ Տր":

Նա. Օրհնութն յայտնալ առաքեալ Խաչին, առէ Գ. ձայն:

Տէր անսկիզբն՝ որ ես միշտ յէութեան. ամ զօրութեանց և արարիչ բոլորից. էութի կատարեալ ինքնութբ, մեծ և հզօր զօրութբ. անքննին և անհաս. որ ոչ երկինք բաւեն մեծութե քում, և ոչ երկիր բովանդակէ զանբաւ արարչական զօրութիւնդ. և քև լնու զամ ծագս երկրի. և բովանդակեալ պահես ՚ի զօրութի անհաս փառաց քոց, սքանչելագործ զօրութբ քո: Նա աստուածորդական ինքնիշխան հրամանաւ՝ ամ արարածոց երկնաւորաց և երկրաւորաց շնորհս բարեաց պարգեւեա՝ ըստ իւրաքանչիւր յօրինեալ սահմանադրութեց: Նորոգութիւն տր՝ կատարեալ ամենակալ զօրութբ. որ նախ ՚ի վեր քերոբէից՝ փառաւորեալ յանմարմնական զինուորութեց, ՚ի սերոբէական դասուց և ՚ի հրեշտակական բանակաց, յաթոռոց և ՚ի տէրութեց, ՚ի պետութեց և յիշխանութեց. որք երեքսրբեան փառատրութբ վայելչացեալ՝ խնկաբերեալ արարչական տէրութեդ. որով լինեն երկինք և երկիր փառօք քովք: Որ ՚ի սկզբանէ իսկ գթութեամբդ քով, և ձեռամբ միածնի քո ստեղծեր զմարդն ՚ի պատկեր քոյոյ բարերարութեդ, ՚ի մեծ հրաշագործութի խորհրդոյ սահմանելով զնա. և եդեր ՚ի դրախտին փափկութե պայծառ փառօք: Իսկ նր յանկանխութբն յաղագս անհասիցն անգիտացեալ՝ խաբեցաւ ՚ի պատրո-

զէն , յանցաւորութե՛ պատուիրանին կործանեալ 'ի
գառն ճաշակմանէ փայտին գիտութե . և փոխանակ
ածատեան պատուիրանին, զկեանս անխծաբեր և
զմահ ժառանգեաց : Նյա գթացեալ հայրախնամ ո-
ղորմութե քով, առաքեցեր յանքննին ծոցոյ քո զմիա-
ծին որդին քո զտր մեր յս քս՝ փրկիչ և ստեղծող և նո-
րոգիչ հնացելոյն՝ վերստին ածային կենագործութե՛ն :
Որով պայծառացոյց ինքեամբ օրհնեալ զմեզ ած .
ընծայելով զնոյն շնորհս 'ի փառս հայրենի կամացդ .
խաչեալ 'ի վր փայտին կենաց, և խաչակցեալ զհնութի
մեր առ 'ի հեղբուսն ամենաչար պատրողին . պարգևե-
լով մեզ զնոյն խաչ՝ շնորհս ածապարգևս , փայտ կե-
նաց և փայտ յուսոյ և գիտութե առ քեզ տր ած մեր :
Վասն որոյ զօրութե և զէն ամրութե . հաւատք խա-
չակցութե , և ելք բարձրութե փառօք առ քեզ տր
ած մեր : Որ և յայնժամ տարածմամբ ածային արար-
չագործ բազկաց 'ի վր նր միածինդ քո , ժողո-
վեաց զցրուեալսն 'ի մի հաճութի քեզ . խափանեալ
'ի մէնջ զմահ և զապականութի՝ այնու ածական զօրա-
ցեալ նշանաւ . զոր ետուր 'ի փրկութի երկիւղածաց
քոց յերեսաց աղեղան : Յորոց ամենայն երրորդութի
երկրպագեալ բարեպաշտի խորհրդով կենսաբեր խա-
չին . որ է նոյն ինքն ածատեսութի հզօր , և վկայութի
աքանչելի, աւետարանեալ 'ի փրկութի աշխարհի : Որով
կոխեցաւ խայթոց մահու մեղաց . և կենսաբուղխ ա-
րեամբ ածայնով որ հեղաւ 'ի վր նր , բժշկեցան որ 'ի
մեզ սաւանք կամակոր թշնամեոյն : Օհ դու ես ած
բարեխնամող հայրական գթութբդ քով, և տր 'ի վր ամ
արարածոց քոց : Եւ քեզ վայելէ փառք ընդ միածնի
որդւոյդ , հանդերձ կենդանարար և ազատիչ սբ հո-
գւովդ , այժմ և միշտ" :   կա-

Խաղաղութի ընդ ամենեսին։

Որ եսդ յէութե խոկուէ ընդ Հօր և ամենասուրբ Հո-
գւոյն, էակից և արարչակից որդի միածին՝ Տր
մեր և փրկիչ Յս Քս, Հօր համաձայն և բան. առաքե-
ցար լոյս ՚ի լուսոյ, և կեանք ՚ի կենաց, Ած յայտ՝ փր-
կիչ աշխարհի։ Իջեալդ բանդ Ած ՚ի մեր նմանութի,
առեր զկերպարանս մարդկային բնութեա ՚ի մէջ կուսէն.
և առեալ զանձն քո փրկանս աշխարհի ինքնիշխան կա-
մօք եկիր ՚ի խաչ. և յաղթական փառօք կոխեցեր զմա-
հու բռնութի, հեղլով զարիւն քո ՚ի վր խաչափայտին՝
բարձեր զանիծիցն զդատապարտութի։ Նոյն զգեստաւո-
րեալ Ածային Ճշմարիտ և անապական հաւատով զմեր-
կութիւն նախահօրն, և տուր մեզ նշան յաղթութե
զյառաջընթացեալ զպատուական փայտ խաչի քո Տր։
Արդ՝ ով և այժմ տարածմամբ Ածային արար-
չագործ բազկաց քոյ ՚ի վր նորին նշանի՝ և հեղմամբ
արեան քոյ եդեր զնա սահման Ածային իշխանութեդ,
և փառաւորութի մեծ՝ երկնաւորաց և երկրաւորաց։
Դնիր Տր և այժմ զԱծային ձեռն քո ՚ի վր սորին՝ քեզ
Տնդ ընծայեալ նշանիս, և խառնարհեալ օրհնեա՛ զա-
տրունական օրհնութբդ որ ոչ անցանէ. հեղլով զնոյն
խորհուրդ շնորհաց ՚ի վր սր. տալ մեզ զսա իբրև վե-
րստին փրկանս և պահպան յամ փորձանքէ և ՚ի նեղու-
թեանց. և զէն Ածային զինաւորութեա մեզում. և
պարիսպ ամրութե։ Կեցո՛ Տր զժողովուրդս քո՝ և օրհ-
նեա՛ զժառանգութիս քո. հովուեա՛ Ածային նշանաւ
քով յայտնեալ մինչև յաւիտեան։ Զի դու ես Ած
մեր՝ որ արարեր խաղաղութի ՚ի յերկինս և ՚ի յերկրի խա-
չիւդ քով. և քեզ վայելէ փառք՝ իշխանութի և պա-
տիւ ընդ Հօր և Սբ Հոգւոյդ. այժմ և՛՛։

Սրկ

Ըստ սմին Ո՜ Քրիստոսն Աստուած · Որ զանարատ բազուկս քո ՚ի՛՛։
Եւ Սարկաւագն ասէ · Խնդրեսցուք հաւատով միաբանութեամբ։
Եւ Քահանայն կացցէ առընթեր խաչին՝ ունելով զխաչն ՚ի ձեռս իւր, և ասասցէ զԱղօթս։

Տէր մեր · դու պատուիրեցեր մեզ և ասացեր մի երկիր պագանիցէք երկնի և մի ամենայն զօրութեան · և մի երկրի և որ ՚ի նմա · և մի առնէք ձեզ աստուածս ձեռագործս։ Եւ արդ մեք ծառայքս քո հաւատացեալքս ՚ի քեզ արարաք զխաչս զայս · ոչ եթէ զնիւթ ինչ պատուելով, և ոչ աստուածս ձեռագործս զսա անուանելով։ Այլ արարաք զսա նշան տէրունական խաչին՝ յորոյ վերայ տարածեաց զբազուկս իւր միածին որդին քո Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս։ Եւ արդ՝ Տէր բարերար՝ ընկալ զսա ՚ի ձեռաց մերոց, և օրհնեա և սրբեա զսա լինել արժանի կոչիլ աստուածային նշան · և պատիւ երկրպագութեան համագոյ երրորդութեանդ՝ հօր և որդւոյ և սուրբ հոգւոյդ · այժմ և միշտ՛՛։

Խաղաղութիւն ամենեցուն։

Որ տարածեցեր զաշխարհատեղծ և զանարատ բազուկս քո ՚ի վերայ կենսաբեր խաչին · և հեղեր զսուրբ արիւնդ քո՝ կեցուցանել զկորնչեալսն ՚ի ծառայութենէ մեղաց։ Դու նոյն ինքն Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս՝ առաքեա զշնորհս ամենազօր և բարձրացեալ բազկի քո ՚ի խաչս յայս · որպէս զի հեղլով մեր ՚ի վերայ սորա յանուն սրբոյ երրորդութեանդ զսուրբ իւղս զայս՝ զոր առեալ է մեր ՚ի շնորհատուր պարգևաց սուրբ հոգւոյդ առատաձիր բաշխմամբ · առցէ սա զզօրութիւն ամենայաղթ սուրբ խաչի քո ՚ի պահպանութիւն անձանց մերոց · և ՚ի պատիւ երկրպագութեան զուգապատիւ սուրբ երրորդութեանդ և մի աստուածութեանդ հօր և որդւոյ և հոգւոյդ սրբոյ · այժմ և՛՛։

Եւ ասեն Ճ ԺԲ ՔԷ, Յաղթօղ և զնոր օրհնութիւն միշտ ի":

Սարկաւագն ընթերցցէ զԲ ընդերսն, նախ զՍողոմոնի . ապա զԵսայեայ չորեքին . և ապա զՅովհաննու : Եւ յընթերցելն ասասցէ :

Օրհնութիւն և փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ":

Օրհնեսցի՜ օծցի և սրբեսցի խաչս այս նշանաւ որ խաչիւն և որ մեռոնաւն, յանուն Հօր և Որդւոյ և":

Եւ ժողովուրդն ասեն . Ամէն :

Եւ ... ասէ Ճ ԺԲ ՔԶ . Գաւազան զօրութեան ըզ":

Ալէլուիա ... Խնդրեսցուք հաւատով միաբանութբ":

Եւ Քահանայն ... ասէ զԱղօթս :

Տէր զօրութեանց քո փրկիչ մեր . որ զարարչական ձեռն քո տարածեցեր ի վերայ յառաջինն սրբել պատուական խաչին քո, դիր և այժմ ի վերայ խաչիս այսորիկ և օրհնեա զսա ի պահպանութիւն ամ հաւատացելոց ի քեզ, այժմ և միշտ":

Դիր Տէր զամենազօր ձեռն քո ի վերայ խաչիս և օրհնեա զսա . և տուր յաղթանակ փրկեալ ժողովրդեան քո՝ պարծելոյս ի կենսաբեր անուն քո . այժմ և":

Ձգեա Տէր զկենագործօղ և զսքանչելագործ աջ քո և օրհնեա զխաչս զայս և տուր պահապան խոստովանողացս ամենասուրբ երրորդութեանդ, և փրկան ամուրեն՝ չքացուցանել զամ նետս մոլոր չարին ընդդիմամարտ թշնամւոյն : զի քո է տէրութիւն և զօրութիւն, և փառք յաւիտեանս . Ամէն :

Յետ այսորիկ ասէ Ճ ԺԲ ՔԷ . Նշանաւ ամենայն զօր խա":

Եւ ապա այս Կանոն խաչի :

Առ տղ, ձայն . Պատմեսցեն երկինք զարդարութիւն նր . և":

Ժող, Տէր Թագաւորեաց, ցնծասցէ երկիր . ուրախ է":

[illegible]

Ընթերցուած ՚ի Ծննդոց:

Եւ ել յակոբ ՚ի ջրհորոյ անտի երդման. և գնաց ՚ի խառան: Եւ եհաս ՚ի տեղին մի՝ և ննջեաց անդ. զի արեւն ՚ի մուտս էր: Եւ էառ ՚ի քարանց տեղւոյն, և եդ ընդ սնարս իւր. և ննջեաց ՚ի տեղւոջն յայնմիկ: Եւ ետես տեսիլ. և ահա սանդուղք հաստատեալ յերկրի, որոյ գլուխն հասանէր յերկինս. և հրեշտակք ա̄յ ելանէին՝ և իջանէին ը̄ նա: Եւ տ̄ր հաստատեալ կայր ՚ի նմա. և ասէ՝ ես եմ տ̄ր ա̄ծ աբրահամու հօր քոյ, և ա̄ծ իսահակայ. մի երկնչիր. զի զերկիրդ յորում դուդ ննջեցեր, քեզ տաց զդա՝ և զաւակի քում: Եւ եղիցի զաւակ քո իբրև զաւազ երկրի. և ընդարձակեսցի ՚ի ծովակողմն, և ը̄ արևելս, և ընդ հիւսիս, և ընդ հարաւ. և օրհնեսցին ՚ի քեզ ա̄մ ազգք երկրի՝ և ՚ի զաւակի քում: Եւ ես ահաւասիկ ընդ քեզ ե̄մ պահել զքեզ յա̄մ ճանապարհս քո՝ յոր գնասցես. և դարձուցից զքեզ յերկիրս յայս. զի ոչ թողից զքեզ մինչև արարից զա̄մ ինչ՝ զոր խօսեցայ ը̄ քեզ: Եւ զարթեաւ յակոբ ՚ի քնոյ անտի իւրմէ՝ և ասէ. տ̄ր է ՚ի տեղւոջս յայսմիկ. և ես ոչ գիտէի: Ահի հարաւ՝ և ասէ. ահեղ իմն է տեղիս այս. և ոչ է աս եթէ ոչ տուն ա̄յ. և այս է դուռն երկնից: Եւ յարեաւ յակոբ ը̄ առաւօտն. և էառ զվէմն զոր եդ ը̄ սնարս իւր. և կանգնեաց զնա արձան. և էարկ իւղ ՚ի գլուխ ն̄ր: և կոչեաց զանուն տեղւոյն այնորիկ տուն ա̄յ:

Ընթերցուած Ելից:

Եւ արար բեսելիէլ զաշտանակն լուսոյ ճրագ (ասկի զուտն. և զառեղուենան յերկոցունց կողմանց ն̄ր. և

և 'ի ստեղանցն շառաւիղք ընտրեալք առ միմեանս · ե-
րեք 'ի միոջէն՝ և երեք 'ի միւսմէն հաւասարք միմեանց :
և զլուսակալս նց՟ որք էին 'ի ծայրս ընկուզազարդս ան-
դստին ընտրեալք · և զբազմականկալսն 'ի նմ՟ · և զի լիցեն
ճրագարանքն 'ի վր՟ նց՟ · և զբազմականկալսն զեօթներորդ
որ 'ի գլուխ լուսակալին · որ 'ի վր՟ բուն խոկ գլխոյն
'ի վերուստ ձոյլ համակ ոսկի, և զեօթն ճրագարանս
նր՟ 'ի վր՟ նր՟ ոսկիս · և զյարդարիչս նր՟ ոսկիս · Յոսկւոյ
սր՟յ ձախարակեայ գործեաց զաշտանակն · զբունն և
զստեղունս նր՟ · և զսկահակսն, և զգնտակսն՝ և զշու-
շանս նր՟ անդստին 'ի նմանէ : Վեց ստեղն արձակեալ
'ի կողմանց նորա · երեք ստեղունք 'ի միոջէ կողմանէ
աշտանակին , և երեք ստեղունք յերկրորդ կողմանէ
աշտանակին : Երեք սկահակք ընկուզազարդք յօրի-
նեալք 'ի միում ստեղան՝ և գնտակ և շուշան : և երեք
սկահակք ընկուզազարդք յօրինեալք 'ի միում ևս
ստեղան՝ և գնտակ և շուշան , այսպ՟ վեցեցունց ստե-
ղանցն արձակելոց յաշտանակէ անտի : Եւ 'ի բուն աշ-
տանակին չորք սկահակք ընկուզազարդք յօրինեալք ·
և գնտակք նորին և շուշանք : Եւ գնտակ մի ընդ եր-
կոքումբք ստեղամբքն՝ անդստին 'ի նմին վեցեցունց
ստեղանցն արձակելոց 'ի նմանէ : Գնտակք նց՟ և ստե-
ղունք իւրեանց անդստինք 'ի նմին՝ բովանդակ ձախա-
րակեայք 'ի միոջէ ոսկւոյ սր՟յ : Եւ արար զճրագարա-
նս նր՟ եօթն . և զունելիս՝ և զյարդարիչս նր՟ յոսկւոյ
սր՟յ : 'Ի տաղանդէ միոյ ոսկւոյ սր՟յ արար զնա՝ և զա՟մ
զկահ նորա :

[illegible] սեղանոյ խնկարկութեան ·

Եւ արար սողոմն զսեղան եղեւնափայտեայ : Եւ
դրուագեաց զտունն 'ի ներքուստ ոսկւով զտով ·
և

և հաստատեաց ոսկի բևեռօք հանդէպ դաբիրայն.
և պատեաց զնա ոսկւով։ Եւ զամենայն տունն ծած
ոսկւով մինչև 'իսպառ ամ̃ տանն։ և ամ̃ ներքին կողման
դաբիրայն արար թխթղունս ոսկիս։ Եւ արար 'ի ներքս
'ի դաբիրն երկուս քրովբէս 'ի փայտից նոճից. 'ի տասն
կանգնոյ մեծութի միոյն՝ կշռով։ Եւ 'ի հինգ կանգ-
նոյ թև մի նր. և 'ի հինգ կանգնոյ թևն երկրորդ. տա-
սն կանգուն 'ի թևէ 'ի թև թևոց նր։ Նոյնպէս և
երկրորդի քրովբէին միով չափով. մի բովանդակութի
քրովբէիցն։ Եւ բարձրութի միոյ քրովբէի 'ի տասն կանգ-
նոյ. նոյնպէս և երկրորդի քրովբէին։ Եւ եդ զերկոսին
քրովբէսն 'ի մէջ տանն ներքնոյ. և տարածեաց զթևս
նց. և հասանէր թև միոյն յորմն. և հասանէր թև
քրովբէին երկրորդի՝ յորմն երկրորդ։ և թևք նց 'ի մէջ
տանն հասանէին 'ի թևէ 'ի թև։ Եւ պատեաց զքրով-
բէսն ոսկւով։ Եւ զամենայն որմս տանն շուրջանակի
քանդակեալ գրեաց գրչաւ քերօբս և արմաւենիս. և
դրօշուածս հայելիս 'ի ներքսագոյնն և յարտաքինն։
Եւ զյատակ տանն դրուագեաց ոսկւով զներքնոյն և
զարտաքնոյն։ Եւ դրաց դաբիրային արար դուրս 'ի
փայտից գիոյ. և սեամս հնգեքինս։ Եւ երկուս դուրս
'ի փայտից մայրից. և քանդակս 'ի նոցանէ մանուածեալս
քերօբս և արմաւենիս. և թխթղունս թռուցեալս.
և պատեաց ոսկւով. և իջանէր 'ի վր քրովբէիցն և ար-
մաւենեացն ոսկին։ Նյնպս արար դրաց տաճարին սեամս
'ի փայտից գիոց չորեքկինս։ Եւ երկոցունց դրանցն
փայտս մայրս երկփեղկիս. մի մի դուռն. և ծղխնիք
նց երկփեղկիք։ Եւ դուռնն երկրորդ շրջանակաւ՝ դրո-
շեալ 'ի նմա քերօբս և արմաւենիս. և թռուցեալ թխթ-
ղունս, և պատել ոսկւով իջելով 'ի վր յօրինուածոյն։

Պօղոսի Առաքելոյն 'ի Գաղատացւոց թղթոյն է ընթերց՛՛։

ԱՅԼ ինձ քաւ լիցի պարծիլ՝ բայց միայն 'ի խաչն տն մերոյ յի քի. որով ինձ աշխարհ 'ի խաչ ելեալ է՝ և ես աշխարհի։ Զի 'ի քս յս, ոչ թլփատութիւն ինչ է՝ և ոչ անթլփատութիւն. այլ նոր արարած։ Եւ որք միանգամ այսմ կանոնի միաբան լինին, խաղաղութիւն 'ի վերայ նց և ողորմութիւն՝ և 'ի վերայ իսրայէլին այ։ Այսուհետև աշխատութիւնս ոք զիս մի արասցէ. զի ես զչարչարանս քի 'ի մարմնի իմում կրեմ։ Շնորհք տն մերոյ յի քի՝ ընդ հոգւոյդ ձերում եղբարք. Ամէն։

Ալէլուիայ, (Սաղմոս ՂԵ.) Օրհնեցէք զտր յօրհնութիւն նոր. օրհնեցէք զտր ամ երկիր։ (Ըստ)։

ԱԲ Աւետարան ըստ Մատթէոսի։

Եւ ապայ երևեսցի նշան որդւոյ մարդոյ յերկինս. և յայնժամ կոծեսցին ամ ազգք երկրի։ Եւ տեսցեն զորդի մարդոյ եկեալ 'ի վր ամպոց երկնից զօրութբ և փառօք բազմօք։ Եւ առաքեսցէ զհրեշտակս իւր փողով մեծաւ. և ժողովեսցեն զընտրեալս նր 'ի չորից հողմոց՝ 'ի ծագաց երկնից մինչև 'ի ծագս նց։ Ի թզենւոյ անտի ուսարուք զառակն. զի յորժամ նր ոստքն կակղասցին, և տերևն ցցուեսցի, գիտէք թէ մերձ է ամառն։ Այնպէս և դուք յորժամ տեսանիցէք զայս ամ՝ գիտասջիք թէ մերձ է 'ի դուրս։ Ամէն ասեմ ձեզ՝ եթէ ոչ անցցէ ազգս այս՝ մինչև այս ամ եղիցի։ Երկինք և երկիր անցցեն. և բանք իմ մի անցցեն։

Եւ ասէ Շ Ըլ, ըձ. Խաչեցար 'ի խաչ քո տէր՛։
Կցորդ Կէ Մէ։ Ա ուղղեալ զգնացս մեր 'ի Ձմեռ՛։

Այլ Աղօթք հաց օրհնելոյ կոչին և ասէ զԱղօթս:

Օրհնեալ ես Տէր Աստուած ամենակալ, արարիչ ամ
արարածոց՝ երևելեաց և աներևութից:
Դու Տէր՝ կանխագէտ ճշմարտութեամբդ քով
'ի սկզբանց խնամատարեցեր զհրաշագործութիւն փայտին
կենաց՝ յօրինակ առ յապա եղելոցս. և 'ի ջուրցն հե-
ղեղէ ապրեցուցեր զնախնին քո զնոյ՝ բազմահոյլ կեն-
դանեօքն, ապաւինութ. սորին նաւթոյ՝ քո ձեռամբդ
նաւապետեալ մարդասիրաբար. որ և հանդերձեալ իսկ
բերէր յինքեան զճշմարտութիւն յաւիտենից այսորիկ:
Զմանգի խաչդ անուն՝ յառաջագոյն էր դատապար-
տութեան գործարան. իսկ այժմ կենաց բաշխօղ և իրք
փրկութ. յորում և տարածեալ զբազուկս իւր կեն-
դանարար միածին որդիդ քո սիրելի տէրդ մեր յս̃ քս̃.
որ հրաւիրեաց զամենեսեան 'ի մշտնջենաւոր բարութիւնս:
Այժմ արդ՝ Տէր ած մեր ողորմած՝ հայեաց 'ի ծառայս
քո և 'ի գործս ձեռաց քոց. և ձգեա զաներևոյթ աջ-
քո, և օրհնեա զխաչս զայս 'ի պահպանութիւն և 'ի փրկութիւն
երկրպագողաց քոց. ծածկեա զմեզ ընդ հովանեաւ
յաղթօղ սորին զօրութեամբ, և ապրեցո յամ փորձութեանց
թշնամւոյն: Զի յամի գոհանալով փառաւորեսցուք
զքեզ հայր ամենակալ ընդ որդւոյդ միածնի և ընդ ամ
հոգւոյդ ճշմարտի. այժմ և":

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Աղաչեմք զքեզ միածին որդի ած՝ 'ի գթութիւն հօր
և 'ի նորոգութիւն ամ հոգւոյդ. արա զնշան ամ
խաչիս արժանի օրհնութեան քում և սրբեա ամենազօր
աջովդ քով: և շնորհեա ամ հաւատացելոց քոց՝ կրել
յանձինս իւրեանց զնշան ամենայաղթ ամ խաչի քո.
ամ տարեալ հոգերգողին եթէ եառու եկեղեցւածաց
քոց

քոյ նշան . զի ապրեսցին յերեսաց աղեղան : Այլ արդ՝ տէր բարերար՝ արա զսա բերդ ամուր և աշտարակ հզօր յերեսաց թշնամւոյն . զի հովանացեալք ընդ յաղթօղ զօրութ̄ ամրակուռ զինուս այսորիկ՝ աներկիւղ կաց-ցուք ՚ի կեանս յայսմիկ . և յօր երևելոյ գալստեան քոյ՝ սորին զօրութ̄ ամպաշուեալ թռիցուք ը̄ առաջ քո յօդս , յարատևելով յանզրաւական ուրախու-թեան ընդ ամ̄ սր̄ս քո : Այլ մեր ամենեցուն հոգւոր և մր̄ ողջունիչ՝ ընծայեալ զսա այժմ, և ամ̄ յամի . և գոհանալով փառաւորեսցուք զքեզ ը̄ հօր և մր̄ հոգ-

ւոյն . այժմ և միշտ և՛

Այս ասա դպիրն զխաչն ՚ի ձեռն պատուհանդանի , նախոսնդ ձեռն . և ա-մենեցեան երգեցողութ̄ խոստովանեն և հաստատեն հարգանս . առնելով

մեծարան զայս նուագ :

Խաչի քո քրիստոս երկրպագանեմք , և՛ ըզ՛'' : (դ̄ . անգամ :)
Այս շեշտ՝ Փառք սուրբ խաչիդ , անճառելոյդ'' :
Սրբազնեցաւ է առամեզ լոյս'' : Փառք սուրբ խաչիդ'' :
Փառք ... և երկրպագութ'' : Փառք ... խաչիդ'' :
Այս ասեն Ալ̄ էլ . Ո ... էկ , Խաչին ... որ եղև'' :

Այս Աղօթս ... խաչին ...

Տէր ամենակալ՝ արարիչ ամ̄ արարածոց . դու ես ամ̄ յերկինս ՚ի վեր , և յերկիր ՚ի խոնարհ . զքեզ խոստովանիմք , զքեզ փառաւորեմք , քեզ երկիր պագանեմք և աղաչեմք . պարգևեա՛ զշը-նորհս հոգւոյդ սր̄յ ՚ի խաչս յայս զոր կանգնեցաք յա-նուն միածնի քո . և առնուր զսա պահապան հոգւոց և մարմնոց մերոց : Զի ամ̄ որ հաւատասցէ ՚ի խաչեցեալ որդին քո՝ և երկիր պագանիցէ սր̄յ նշանիս այսորիկ յանուն քո , և խնդրեսցեն զհրամանս և զարդարութի ,

դու

դու Տէր լուիցես և ողորմեսցիս և շնորհեսցես զհայցուածս նց: Այլ որք տեսցեն զսա ՚ի հեռաստանէ՝ և կնքեսցեն զինքեանս նշանաւ խաչիս այսորիկ, օգնեսցես նց յամ նեղութիս նց: Այլ եթէ թշնամիք հասանիցեն ՚ի վերայ ուրուք, և եթէ նեղիցի ոք յայսոց ոգւոց՝ և ապաւինեսցին ՚ի սա, դու Տէր օգնեսցես և փրկեսցես զնս: Այլ որք ունիցին ցաւս ՚ի պէսպէս ախտից, և կայցեն յաղօթս առաջի նշանիս այսորիկ, դու Տէր լուիցես, և բժշկեսցես զցաւս նց: Այլ եթէ մահ տարաժամ անկցէ ՚ի վր մարդկան, և գայցեն և աղաչեսցեն զքեզ առաջի սբյ նշանիս, դու լուիցես՝ և ներեսցես՝ և կեցուսցես զնս: Պատկառեսցի ՚ի սմանէ սատակիչն՝ ոպ ՚ի տեսանելն եզեկիէլի, և ոպ յօծեալ դրանցն որ յեգիպտոս: Այլ եթէ շարժեսցին ամպք բարկութե կարկտի, կամ հողմք խորշակի, կամ եղեմնածին ստանամանեաց դառնութի, կամ ժանգ, կամ մարախ, կամ ջորեակ, կամ թրթուր, և ամ հրաման ցաման. և գայցեն և աղաչեսցեն զքեզ առաջի նշանիս այսորիկ, դու լուիցես և անցուսցես զցասումն պատուհասի քո: Այլ զխաշնամահ, և զամ ցաւս անասնոց բժշկեսցես: և զամ պատահարս շարժման հրոյ և ջրոյ՝ հողմոյ և բքոյ՝ հանդարտեցուցեալ ՚ի բաց շիջեսցես: Այլ տացես մեզ զնշան սբյ խաչիս յաղթանակ և պահապան ընդդէմ ամ ներգործութեանց սատանայի: Աղաչեմք զքեզ Տէր բարերար. մի յանարժանութիւնս մր հայելով արգելցես զշնորհս զօրութե հոգւոյդ սբյ ՚ի նշանէս յայսմանէ. այլ ըստ մեծի ողորմութե քում գթասջիր ՚ի ժողովուրդս քո, և ընկալցիս զաղօթս և զաղաչանս նց, և զգենմունս պատարագաց յանուն քո Տր. և կատարեսցես ՚ի բարի զխնդրուածս նց: Զի լսեցես և ողորմող ես՝ և յորոյ անուն կանգնեցաւ նշանս

ածընկալ, և սրբութեամբ նոյն։ Որ զմեզ զամենեսեան արժանաւորեսցես բարեգթութեամբ քով ժամանել, Քս մեր քո յաւիտենական կենացդ 'ի Քս Յս 'ի տէր մեր։ Ընդ որում քեզ Հօր միանգամայն և Հոգւոյդ սրբոյ վայելէ փառք՝ իշխանութիւն և պատիւ, այժմ և միշտ":

Եւ ասեն Ձ Եկն՝ Զկ • Սուրբ զխաչ քո շնորհեցեր":

Քրզ՝ Սբ խաչիւս ասա": Եւ զօրհ՝ Պահպանեա զմեզ՝ ։

Կանոն Երկրորդ Նաւակատեաց Եկեղեցւոյ. և Տն Սրբոց Պատկերաց։

Օրհնեցէք երեկոյեան հսկումն ասեն 'ի նմին եկեղեցւոյ մինչև յառաւօտն. և յառաւօտուն ժամուն կան 'ի մէջ Եկեղեցւոյն և ասեն Սաղմոս. ՃԺԸ. Երանեալ են ամբիծք 'ի ճնա": Եւ յետ ելանելն 'ի բեմն և ասեն Օրհնեցէք զՏր յերկնից։ (Լման)։ և դարձեալ ասեն Սաղմոս ՃԺԲ. Օրհնեցէք մանկունք զՏր։

Յետ եւեթ յառաջ Պատկերս բերեն Սրբց՝ որք 'ի կառսն կան 'ի տախտակս նկարեալ [illegible] եկեղեցւոյն. [illegible] այս է։ Բայց 'ի յաւելն [illegible] [illegible]

և օրհնեն [illegible]. և հանեն 'ի բեմն։

Եւ յետ Սաղմոսացն Սրբասացութիւն, Տր 'ի վերուստ խաղաղ":

Եւ [illegible]։

Տէր զօրութեանց և արարիչ ամ արարածոց. որ արարեր զզօրս հրեղինաց քեզ փառաբանիչս, և զդասս անլռելիցն՝ որք կան 'ի պաշտօն փառաց Տեառն, անդադար ձայնիւ զերեքսրբեանն ասելով սբ, սբ, սբ, տր զօրութեանց. լի են երկինք և երկիր փառօք քո։ Որ ստեղծեր զմարդն և եդեր զնա 'ի դրախտին փափկութե 'ի լուսեղէն փառսն։ Իսկ նա խաբմամբն չարին արտաքս ընկեցաւ։ Սակայն ոչ անտես արար_

արարեր զառեղծուածն քո . այլ գթացեր ՚ի ծնունդս նր՝ առեր քեզ ծառայս զՍէթ եւ զԵնովս, որք հաճոյ եղեն քեզ . եւ զեօթներորդն զԵնովք ընտրեալ յանմահութիւն փոխեցեր . եւ զարդարն զՆոյ ՚ի ջրհեղեղէն տապանաւն ապրեցուցեր : Զաբրահամ սիրեցեր, եւ ՚ի զաւակէ նորին՝ զազգս մարդկան օրհնել խոստացար : Եւ ընդ Մովսէսի խօսեցար, եւ ՚ի ձեռն նր գրաւորական օրէնս ետուր մարդկան : Եւ բազմօք եւս մարգարէիւք խօսեցեալ առ ազգս մարդկան՝ ծանուցեր զքեզ Տր եւ արարիչ ամ արարածոց՝ երկնաւորաց եւ երկրաւորաց : Ապա ՚ի վախճան աւուրցս այսոցիկ՝ առաքեցեր զծոցածին որդին քո գալ ծնանիլ ՚ի սբյ կուսէն մարիամայ . որ եղեւ ճշմարիտ մարդ եւ ած կատարեալ անշփոթ միութբ . եւ քարոզեաց ոխերերաց, եւ ուսոյց մեզ զքեզ հայր կարդալ : Եւ բարձրացեալ ՚ի վր փայտի խաչին՝ էհեղ սբ զարիւն իւր ՚ի վր գլխոյ նախնւոյն մերոյ ադամայ, եւ փրկեաց զարարածս ՚ի ծառայութե մեղաց մահու . եւ եդաւ ՚ի գերեզմանի, եւ յարեաւ յաւուր երրորդի . եւ համբարձաւ փառօք յերկինս . եւ առաքեաց զառաքեալսն ընդ տիեզերս՝ քարոզել եւ աւետարանել զքեզ Տր եւ ած : Եւ ՚ի նոցանէ ուսեալք եղեն անթիւ դասք հայրապետաց եւ մարտիրոսաց, եւ սբ կուսանաց, եւ սբ ճգնաւորաց . որք վն անուան քոյ Տր՝ տանջեցան, եւ պսակեցան ՚ի քէն : Եւ արդ՝ մեք քո մեղուցեալ ծառայքս վն փառաց եւ պատուոյ քոյ արարաք զոխք եւ զօրինակ պատկերի զսբց հրեշտակաց եւ հրեշտակապետաց, եւ զսբցն ՚ի մարդկային ազգէ՝ որք արժանաւորեցան քեզ եւ ընկալան ՚ի քէն զհոգին սբ : Եւ այժմ ժողովեալքս ՚ի տաճար քո Տր՝ աղաչեմք ըզքեզ հայր երկնաւոր . առաքեա զշնորհս հոգւոյդ սբյ՝

որդ

ողջ 'ի վերնատունն, և օրհնեա զպատկերս զայսոսիկ զորս արարաք յանուն սրբոց քոց: Յիշեա Տէր և զարարողս սոցա, և պարգևեա մասն և բաժին յարքայութեան երկնից: Օրհնեա Տէր և զքո աւազանի կայեալ ժողովուրդս: Այլ մեք փառս մատուսցուք քեզ Հօր ամենակալի և որդւոյդ միածնի և սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ և միշտ":

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Մեծ Տէր և 'ի մէջ բնակեալ. սրբեա զպատկերս վկայից քոց զայսոսիկ՝ զորս այժմ մեք ստացաք կենդանագրութեամբ առ 'ի յիշատակ նոցին, և 'ի պայծառութիւն սրբոյ եկեղեցւոյ քոյ. 'ի պատիւ և յերկրպագութիւն սուրբ երրորդութեան: Դու Տէր՝ սրբեա և օրհնեա զկերպագրութիւնս զայս 'ի պատիւ փառաց քոց: Շնորհեա և փարձս բարիս որք վաստակեցան 'ի սմա: զի քեզ վերընծայի յամենայն արարածոց պատիւ և իշխանական փառք, հանդերձ արժանաւորելոց գոհութեամբ և օրհնութեամբ այժմ և յաւիտեանս յաւիտենից":

Յետ այսորիկ Սաղմոս ԻԹ՝ Բարձր առնեմ զքեզ Տէր՝ զի":
Դ.բ.՝ Խնդրեսցուք հաւատով միաբանութեամբ 'ի Տեառնէ":

Ս. Ք. Քահանայն ասէ զԱղօթս:

Տէր Աստուած բարերար՝ որ արժանի արարեր զհաստատեալս քո՝ եղբարս քեզ անուանել, և կատարելոց վասն անուանդ քո պատուական համբերելով զմահ. ընկալ և զպատկերս զայս և սրբեա, և ցոյց 'ի վերայ սորա զզօրութիւն սրբոյն (այս անուն.) որպէս ցուցեր զզօրութիւն շնորհին եղիայի 'ի վերայ մաշկեկի նորին. զի եղիցի սա յիշատակ վկային քոյ (այս անուն.) և պատճառ երկրպագութեան համագոյ երրորդութեան: Այլ զմեզ արժանիս արա գոհանալ զքեզ յամենայն ժամ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս: Որում և Հօր միանգամայն և Հոգւոյդ սրբոյ վայելէ փառք

փառք՝ իշխանութիւն և պատիւ, այժմ և միշտ և յաւ՛:

Եւ օծանէ զտախտակ պատկերին. ասելով:

Օրհնեսցի՛ օծցի և սրբեսցի պատկերս այս (այս ա-նուն.) այս նշանաւ սրբ խաչիւս և սրբ աւետարանաւս. և սրբ մեռոնաւս. անուամբ Հօր և որդ՛:

Եւ ասէ աղօթս:

Տէր մեր՝ Տէր ամենակարող. որ զամ լնուս զօրութե քով, զօրացո և այժմ սքանչելագործ զօրութեդ զայս պատկերս զայս զոր օծաք ամենասուրբ անուամբ քով: Որպէս զի լինիցի արագահաս օգնական և փրկիչ ապաւի-նելոց, ճանապարհորդաց պահապան. ալէկոծելոց պաշտպան, և որք ՚ի տարակուսի կան ՚ի չար պատահա-րաց անվտանգ պահեսցէ զնս. ՚ի փառս և ՚ի գովեստ ամենազօր Տէրութեդ:

Օրհնեա Տէր՝ Տէրային օրհնութե քով զպատկերս զայս. և տուր սմա համարձակութի լինել առ քեզ բարեխօս վասն մարդկան, մեղաւորաց քաւարան. հիւանդաց բժշկարան. հալածել զդևս, փարատել զցաւս, և տալ զառողջութի հոգւոց և մարմնոց, ՚ի բարեբա-նութի և ՚ի պատիւ մեծի անուան քում:

Առաքեա Տէր զՀոգին հրաշալի զօրութե Հոգւոյդ սրբոյ ՚ի պատկերս յայս, տալ զօրութի աղօթից մերոց. ազա-տել զգերեալս, հանել զբանտարկեալս, խորտակել զանհաւատս, և պահպանել զհաւատացեալս ամենա-սուրբ Երրորդութեդ Հօր և որդւոյ և Հոգւոյդ սրբ. որում փառք և իշխանութի այժմ և միշտ և յաւիտ:

Այս կարգ [illegible] ՚ի Տր [illegible] Եկեղեցւոյ [illegible], ՚ի [illegible] [illegible] Ս[illegible] [illegible] քում [illegible]: [illegible] ՚ի Տր [illegible] Սրբ Պատկերաց [illegible], [illegible] Ս[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]:

ապա՝ եթէ Խաչելոյ իցէ պատկերն, ասասցես Շարական․ և եթէ Մարտիրոսի իցէ, Մարտիրոսաց շրկն․ և եթէ Հայրապետի, կամ Մեծ նահատակի, կամ Կուսի իցէ, ՚ի նոյն Շրկնացն ։

Եւ ընդ ասել շրկնին, խունկ ծխեն և համբուրեն զօծեալ պատկերն ։ Վ. Քն՝ Ամ Ճգնաւորութս՝․ Նշոն՝ Պսակիչ սրց․ կամ Որ ընտրեցեր՝․ Եւ ծածկեն ՚ի ժամ․ և պահպանաւ նաւակ ։

Կանոն փրկչական Պատկեր օրհնելոյ ։

Նախ բերեն զՊատկերն յեկեղեցւոյն առաջի բեմին, և ասեն զՍաղմոսն Կզ, Ած ողորմեսցի մեզ և օրհ՛ ։ Եւ լուանան նախ ջրով և ապա գինեաւ․ և օծեն մաքուր Քրիզմաւ ։ Ապա ասեն զՍաղմոսն Պ, Ցնծացէք առ ածն՝ օգնական է մեր՝ ։ Եւ ընդ ասել Սաղմոսին հանեն զՊատկերն ՚ի բեմն․ և ունիցին ՚ի ձեռս՝ զերեսն դէպ ՚ի ժողովն ։ Սրկագն ասէ՝ Վս ՚ի վերուստ խաղաղութե՝ ։

Եւ Եպիսկոպոսն ասէ զԱղօթս ։

Տէր մեր՝ դու պատուիրեցեր մեզ և ասացեր, մի առնէք ձեզ նմանութիւն որինչ յերկինս, և որինչ յերկրի, և որինչ ՚ի ջուրս, պաշտել զնա․ և մի առնէք ձեզ նմանութիւն մարդոյ, և զամ կերպս կենդանեաց ։ Այլ արդ՝ մեք ծառայքս քո և աղախնայքս՝ հաստատեալքս յանուն քո Տր՝ արարաք զպատկերս զայս, ոչ զնիւթ նր պաշտելով, և ոչ զգործս ձարտարին զարմանալով․ այլ արարաք զսա յանուն միածնի որդւոյ քո․ զոր առաքեցեր յաշխարհ լոյս ՚ի լուսոյ՝ և կեանք ՚ի կենաց ։ Որ հաճոյ քո եղև զգենուլ զմեր նմանութիւնս մարմնով ՚ի կուսէն․ զի զմեզ անդրէն առ ածութիւնդ յարեսցէ իւրով նմանութեամբ․ որ խառն զմեզ կայ և մնայ ՚ի փառս ածութեն իւրոյ, և ոչ ընկալաւ փոփոխումն յածութենէ իւրմէ․ այլ նոյն

է որ էն, և է, և կայ յաւիտեան ընդ Հօրդ և ա-
Հոգւոյն: Բայց զի սկսեցին մարդիք պաշտել զպատ-
կերս մարդադէմս փայտագործս ձուլածագործս հե-
թանոսաց, եղև ինքն պատկեր մարդկան, զի զպատկերա-
գործսն և զպատկերապաշտսն՝ իւրում պատկերի
միածնութեանն հնազանդեսցուսցէ: Այլ վասն զի սովոր
էին մարդիկ երկիր պագանել անշունչ պատկերաց մե-
ռելոց, եղև ինքն մեռեալ պատկեր ՚ի վ͞ր խաչին. մե-
ռաւ և անշնչացաւ, զի ընդերկրպագանսն զն͞ արագ ա-
րագ հնազանդեցուսցէ իւրում պատկերին. և սրբո-
ցոց պատկերապաշտից՝ զիւր պատկեր միածնեն շնոր-
հեսցէ պատուոյ երկրպագութե: Այլ սորա՝ ընկալ ՚ի
ձեռաց մերոց զպատկերս զայս և օրհնեա զսա. զի որ-
ժամն լիցի կոչել պատկեր միածնի որդւոյ քո, և լինել
պատուոյ երկրպագութե համագոյ երրորդութեդ:
Այլ մեք անդադար գոհանալով փառաբանեսցուք
զքեզ Հ͞ որդւոյ և Հ͞ սբ͞յ հոգւոյդ այժմ և"։

Ապա ասէ Սաղմոս, Ձդ. "Բնեալ փայլէք օրհնութ͞ իմ: (Ձայն)

Փոխ Աստուծոյ. յԱրքայութեան Եղիայի և ընծայ"։

Բազում մատամբք և բերանով օրհնաւոք կանխաւ խօ-
սեցաւ ա͞ծ Հ͞ հարս մեր մարգարէիւք: ՚Ի վախճան
աւուրցս այսոցիկ խօսեցաւ Հ͞ մեզ որդւովն, զոր եդ
ժառանգ ա͞մ. որով և զյաւիտեանս արար: Որ է լոյս
փառաց՝ և նկարագիր էութե ն͞ր. որ կրէ զա͞մ բանիւ
զօրութե իւրոյ. սրբութի մեղաց մերոց արարեալ՝
նստաւ ընդ աջմէ մեծութեն ՚ի բարձունս: Այնչափ
առաւել եղեալ քան զհրեշտակս, որչափ լաւ ևս
քան զն͞ անուն ժառանգեաց: "Զանզի ցո՞ երբեք ա-
սաց ՚ի հրեշտակաց, որդի իմ ես դու՝ ես այսօր ծնայ
զքեզ:

դքեզ: և դարձեալ թէ՝ ես եղէց նմա ՚ի հայր. և նա եղիցի ինձ յորդի: Այլ յորժամ միւսանգամ մուծցէ զանդրանիկն յաշխարհ, ասէ. երկիր պագցեն նմա ամ հրեշտակք այ: Այլ առ հրեշտակսն ասէ. որ առնէ զհրեշտակս իւր ոգիս. և զպաշտօնեայս իւր բոց հրոյ: Իսկ ցորդին ասէ. աթոռ քո ած յաւիտեանս յաւիտենից. գաւազան ուղղութե, գաւազան արքայութե քոյ: Սիրեցեր զարդարութի և ատեցեր զանօրէնութի: վս այսորիկ օծ զքեզ ած՝ ած քո իւղով ուրախութե առաւել քան զընկերս քո: Եւ դու տր ՚ի սկզբանէ զերկիր հաստատեցեր. և գործք ձեռաց քոց երկինք են: Նոքա կորնչին՝ և դու կաս և մնաս: ամենեքեան իբրև զհանդերձ մաշեսցին, և իբրև զվերարկուս: Պատարեսցես զնս իբրև զհանդերձս՝ և փոխարեսցին: բայց դու նոյն իսկ ես՝ և ամք քո ո՛չ պակասին:

Ալէլուիայ, (Սաղմոս ՂԶ.) Տր թագաւորեաց՝ ցնծասցէ երկիր. ուրախ եղիցին": (Ձայն .)

ԱԻ Աւետարան ըստ Յովհաննու:

Իսկզբանէ էր բանն. և բանն էր առ ած. և ած":
(Գտանի ՚ի կանոնն Աւետարան օրհնելոյ. յերեսն ԾԲ:)

Եւ Սրկն ասէ: [illegible] ուղղափառ [illegible] մեր ՚ի ձեռնս:
Եւ եպիսկոպոսն [illegible] ՚ի յերկրին, ասէ զԱղօթս.

Տ ած յաւիտենական. որ միայն ունիս զանմահութի, անսկիզբն բանդ հօր. ՚ի վախճան աւուրց՝ խոնարհեցար և առեր զկերպարանս ծառայի իբրև զմարդ գտեալ: Եկիր մկրտիլ ՚ի յովհաննէ, և հոգւով օծեալ վկայեցար ՚ի հօրէ՝ ձայնէ որդի իմ սիրելի: Այլ թէ դու կարօտ էիր մաքրու

րութե, այլ զի զմեզ սրբեսցես՝ և արասցես արժանի որդեգրութե հօր քում երկնաւորի։ Առաքեա՛ և այժմ 'ի պատրաստ բնակութէ քումմէ զշնորհս զօրութե հոգւոյդ սբյ՝ և 'ի ձեռն օծման իւղոյս սրբելոյ օրհնեա՛ զպատկերս զայս, և տո՛ւր սմա շնորհս՝ լինել յիշատա_կարան պատկերիդ անեղծի։ Որ եսդ օրհնեալ ընդ հօր

և սբ հոգւոյդ․ այժմ և միշտ։

Եւ օծանէ զՊատկերն․ ասելով։

Օրհնեսցի՛ օծցի և սրբեսցի փրկչական պատկերս ածայինն․ յա՛յս նշանա՛ւ սբ խաչիս և սբ աւետարա_նաւս, և սբ մեռոնաւս․ անուամբ հօ՛ր և որդ"։

Ապա դնեն զպատկերն 'ի բարձրոյ՝ առընթեր սբ սեղանոյն։

Եւ ասէ զՏ․ղբն։

Տէր ա̄ծ արարիչ ա̄մ արարածոց․ դու ես ա̄ծ յեր_կինս՝ որ իջեր յերկիր 'ի խոնարհ․ և բաց 'ի քէն զայլ ոք ոչ գիտեմք, և զանուն քո ա_նուանեմք զօրհանապազ․ և պատկերի քում երկր_պագանեմք։ Հայեա՛ց յերկրպագութիս մեր, և լո՛ւր ա_ղաչանաց մերոց, տալով շնորհս պատկերիս այսմիկ որ օծաւ յանուն քո․ առ 'ի լինել զօրավիգ և օգնական մեզ և ա̄մ հաւատացելոց քոց։ Զի ամենեքեան որք աղաչեսցեն զքեզ՝ անկանելով առաջի սորա, եթէ վա դարձի մոլորելոց և քաւութե մեղաց՝ և կամ վա ազա_տելոյ յայսոց պղծոց, լուիցես նց և կատարեսցես ըզ հայցուածս նց։ Եւ որք դիմեսցեն առ սա և պաղա_տեսցին առ քեզ՝ վա առողջութե հիւանդաց և վա ապրե_լոյ 'ի մահապարտամէ․ կամ վա փրկելոյ 'ի թշնամեաց և յա̄մ չար պատահարաց, դու տր անսայցես և փրկ_կեսցես զնս։ Եւ որք գայցեն առաջի սր և խնդրեսցեն

'ի

'ի քէն ժամանել յօգնականութի զըպարտելոց յատենի և կամ վշտացելոց 'ի պէսպէս փորձութեց, դու Տր ողորմեսցիս և օգնեսցես նց։ Այլ որք երկիր պագանիցեն մեզ պատկերիս յանուն քո և աղօթեսցեն վն խաղաղութե աշխարհի և վն բարեկարգութե քաղաքի և պահպանութե անդաստանի և առատութե պտղոց և տմ հարկաւոր պիտոյից. և թէ վն խաշանց և տմ անասնոց բժշկութե 'ի յախտից։ Այլ կամ խնդրեսցեն զայցելութի որբոց և այրեաց և միայնաւորաց, և տմ նեղելոց, դու Տր խոնարհեսցիս յաղաչանս նց և արասցես ողորմութի և խնամարկութի ըստ իւրաքանչիւր պիտոյից։ Զի դու ես յոյս մեր և ապաւէն քո փրկիչ համայնից։ և քեզ վայելէ փառք՝ իշխանութի և պատիւ ընդ Հօր և Սբ Հոգւոյդ. այժմ և միշտ"։

Այլ ասէ Սարկաւագն. Տր թագաւորեաց՝ վայելչութի"։
Քհն Զձ. Զի որս ըստ պատկերի քում ըստեղծեր"։
Այլ շարս Քհնն ըստ եւրհրդոյ պատկերին՝ Թէ խաչելոյթե իցէ. Թէ յարութե, և Թէ այլ։
Այլ ընդ երգել Քահանին, խունկ ծխէ և երկրպագէն Պատկերին։

Յետ սորին ընդ պատկերի փրկչին նկարեալց իցեն և պատկերք հօր Տր և հոգւոյն Սբյ, 'ի յօծանել փրկչին՝ և զնս օծանէ, առեալ այսպէս։

Օրհնեսցի սա օծյի և սրբեսցի հայրական պատկերս Տծոյն. կամ, պատկերս ամենասբյ հոգւոյն Սբյ. այս նշանաւ"։

Ո՛ [illegible] պատկերն [illegible] Բեթղի · և [illegible] Քրիստ, և ապա [illegible] · առեալ [illegible] · Ողորմեա մեզ [illegible] զբան բարի": (Սաղմ.) և ընթեռնու [illegible], և [illegible] 'ի Բեթ[illegible] : Աղօթք սբյն · Խնդրեսցուք հաճատօք միաբանութեամբ":

Աղ. Աղօթքն առ Ս. Կոյսն :

Ահաւոր և սքանչելագործ տր ած մեր · որ զմօրե_նին ոչ հրաժարեցեր · և զարգանտ կուսին անխախտելի պահեցեր, ՚ի վեր քան զմարդկայինս տնօ_րինելով հրաշափառ ծննդեամբ : Խոստովանիմք զբա_րերարութիւն քո · և խնդրեմք զթողութիւն ՚ի քէն : Ա՛երձեցյեր և այժմ ՚ի ձեռն անտեսանելի զօրութեան ՚ի պատկերս յայս զոր արարաք յանուն մօր քոյ · և սըր_բեա զսա ոծ և յայնժամ զապաւանակն՝ որ էր յօրինակ կուսական արգանդին · և ապաւորեա զշնորհս հոգ_ւոյդ սբյ ՚ի սմա · զի եղիցի ՚ի յիշատակ սրբուհւոյ Ածածնին՝ անարատ մօր քոյ, և պատճառ երկրպագու_թեան համագոյ երրորդութեան : Եւ զմեզ արժանի արա գոհութեամբ փառաւորել զքեզ հր հօր և սբ հոգ":

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Հայր տր՝ որ ՚ի բարձունս բնակեալդ ես, և հր քեզ ունիս զանսկզբնականն որդիդ · և զհրաշագործ և զհամագոյականն սբ հոգիդ : Որ վն մեր հաճեցար առաքել զմիածին որդիդ քո՝ լինել ՚ի կնոջէ, և հաճա_տարիլ մեզ կցորդութե արեան և մարմնոյ · որով և որ_դէգրութե քում արժանաւորեցեր զմեզ : Դու տր՝ և այժմ առաքեա ՚ի սրբութենդ քումմէ զշնորհութի հոգւոյդ սբյ՝ և օրհնեա զպատկերս զայս, և տուր սմա շնորհս կատարեալս · զի ամենեքեան որք երկիր պա_գա

գանեն և աղօթեն առաջի տր՝ և խնդրեն զողորմութի, զոր լուծեալ ես նմ՝ բարեխօսութբ միածնիդ քո մօր. որք և նա 'ի կանա գալիլեացւոց՝ նշխն հայցուածով զջուրն 'ի գինի փոխարկեաց: Ո՜ չի դու ես յոյս մեր բարերար և բազումողորմ ած: Եւ քեզ վայելէ փառք՝ իշխա՛:

Եւ ապա օծանէ. ասելով:

Օրհնեսցի՜ օծցի և սրբեսցի պատկերս ամենօրհնեալ սբ Ածածնին, այս նշանաւն սբ խաչիւս և սբ մեռոս՛:

Եւ դնեն զպատկերն 'ի բարձրոյն առաջի սբ սեղանոյն:

Սաղմոս ճղէ. Մա տանելոյ մեզ զշնորհս և":

Եւ Աղօթք ասէ շնորհ.:

Տէր ած զօրութեանց՝ քս փրկիչ աշխարհի. որ խոնարհեցար կամաւ հօր՝ և հաճութբ հոգւոյն սբյ. և մարմնացար յանարատ և 'ի միշտ կուսէն մարիամու ածածնէն: Որ ճանապարհորդեցեր ընդ ամ կիրս կարեաց մարդկան, անարատ և առանց ապականութե. միածինն 'ի հօրէ՝ ած յայ, լոյս 'ի լուսոյ, ճառագայթ և կնիք և պատկեր բարերարութե նր. որ զամ յամի լնուս զօրութբ քով: Որ խաչի և մահու համբերեցեր և թաղեցար 'ի նոր գերեզմանի և իջեր 'ի ստորին կողմն երկրի. և յարեար ածաբր 'ի մեռելոց, և համբարձար առ հայր, և նստար ընդ աջմէ մեծութեն 'ի բարձունս: Աղաչեմք և խնդրեմք 'ի քէն տր, ընկալ զնկարագրեալ տպաւորութիս ձևացեալ 'ի նմա սուրբ և նշանակ պատկերի մօր քոյ սրբուհւոյ՝ անարատ և միշտ կուսին. զոր ստացաք առ անձուկ սիրոյ քո՝ մարմնացեալ բանիդ և այ մերոյ. և առաքեա զշնորհս ամենասբ հոգւոյդ 'ի նկարագրեալ յայս տպաւորեալ պատկերս, և արա զսա արժանի լինել օծեալ սբյ և համագոյականի երրորդութեդ: Եւ տպաւորեա 'ի սմա զներգոր-

ծուլի շնորհաց այնմ հրաշագործ պատկերին երջանիկ մօր քո և կուսի, զոր եդ ՚ի վր ամենամաքուր երեսաց իւրոց յաւուր հրաժարման իւրոյ՝ և ետ մեզ առաքելոցն: Մեք զի և սա լեալ զօրավիգ և օգնական մեզ հաւատացելոց և պատճառ երկրպագութե և խնդրուածոց ծառայից քոց, ՚ի բժշկութի ախտաժէտաց, և պէս պէս ցաւոց ապականութե. և նշան զարհուրեցուցիչ ընդդէմ թշնամեաց: Արդ՝ մի հայիր յանարժանութիւն մեր՝ և մի մերժեր զմեզ յողորմութենէդ քումմէ վն մեղաց մերոց. այլ կատարեա ՚ի բարի զխնդրուածս մեր: Զի յամենի արժանաւորեալ զմեզ գոհութբ փառաւորել

զքեզ ընդ հօր և սբ հոգւոյդ՝ այժմ և միշտ:

Սրա առեն Ը Տէրն Ծնածնի՝ ընդ պատկերն նկարագրութե Պատկերին, և խունկ ծխեն և երկրպագեն: Փոխ՝ Մե զՄծածկին":

Աղօթք՝ Ընկալ տր զաղաչանս մեր":

Յետ երեք Ղերկիցն հանդերձ ՚ի գիրքս [illegible], հայցէ և ՚ի մէջ նր Ղերկիցն պատկերի օրհնութին կատարել:

Կանոն Մեծի և Միաշաբաթն օրհնելոյ. արարեալ ի Յովհաննու Մանդակունւոյ:

Ընթերցն յերեքդեցեն առաջի տէ սեղանոյն, և լուանան նախ ջրով և ապա գինով. առնլով ՚ի Սաղմոսն էջ, Տր հովուէ զիս": (Ձայն) և ընթերցն Տէրուս փառաց: Մեծագն սերկն. Խնդրեսցուք հաւատով միաբանութբ: Ք. տր ողորմեա:

Աղօ. Փառաւորեալ սուրբ և Աղօթ:

Օրհնեալ ես տր տծ մեր՝ որ ետուր մեզ ըղ նիւթս զայս՝ առնել անօթս ըստ հանճարոյ տու ՚ի քէն տուելոյ մտաւորութե մարդկան: Արդ՝ ընկալ զանօթս զայս սրբութե քում ՚ի ձեռաց մերոց,

րոց, և օրհնեա և սրբեա զսա․ զի արժանի լիցի հոլիլ 'ի սրբութիւն խորհրդոց քոց: Որով և բերկրեսցին մատուցողք քո, ակնունելով 'ի քէն բարեաց հատուցման: Այլ զմեզ զամենեսեան արժանի արա սրբութե և արդարութե պաշտել զքեզ զամենայն կենաց մերոց՝ և ընդունիլ զխոստացեալ բարիսն որ 'ի քէն քս տծ մեր: Որում ընդ հօր՝ միանգամայն և հոգւոյդ սրբոյ վայելէ փառք, իշխա՝: Հայր մեր որ յերկինս":

Կանոն օրհնութե Հանդերձից Սեղանոյ Եկեղեցւոյ:

Որք են Շապիկ, Փորուր, Սքեմ, Սաղաւարտ, Շուրջառ, Գօտի, Բազպան, եւայլ:

Ցանկն յեկեղեցւոյն առաջի բեմին: Սաղմոս Դաւթի 'ի վր բազկաց. և ասեն զՍաղմոսս երիս: Ծզ․ Սիրեցի զքեզ տր զօրութիւն իմ": Ծէ․ Օրհնեա անձն իմ զտր․ տր տծ իմ մեծ եղ": Ճղա․ Հնչեալ տր զգեցաւ: Այս ասէ Աբեղայն.

Պատրաստեցաք զհանդերձս տծ, զի ընկալցի զպատարագս սրբութե 'ի հոգւոյ բարերար կամաց քոց, և 'ի գովեստ փառաց անուան քոյ: Այլ կեցուսցէ զմեզ շնորհիւ ողորմութե քոյ, ամենակալ տր տծ մեր:

Եղիցի տր ողորմեա:

Եւ Պաշտօնեայն ասէ զԱղօթս:

Տէր տծ բարձրեալ՝ հզօր և ահաւոր․ որ զգեցուցեր զերկնային քո լուսով փառաց քոց, և եղեր մեզ զգեստ անապականութեան: Ընկալ 'ի մէնջ զհանդերձս զայս, որ և յայնժամ 'ի ձեռն մովսէսի զնիւթ խորանին ակայութե․ և խորհրդ զհանդերձ մանկանցն երբայեցւոց 'ի պատիւ քահանայութեան պալատ քոյ տաճարանդր: Օրհնեա տր և սրբեա զսա, որ

որ

որպէս ընկալար և օրհնեցեր զկտակն յովսեփայ՝ զոր մա-
տոյց 'ի պատարագ տնտեսեալ մարմնոյդ : Ո՛վ ի և այս հան-
դերձ՝ արժանի լիցի ապաւէն եկեղեցւոյ քում սրբոյ . և
բերկրեսցին ուրախացեալ մատուցողք սորա, յուսով՝ ընդու-
նելոյ 'ի քէն զխոստացեալն հատուցման աստ և 'ի հան-
դերձելումն զպարգևս ողորմութեան քոյ : Եւ մեզ զամե-
նեսեան արժանաւորեա փառաւորել զքեզ ընդ
հօր և սուրբ հոգւոյդ, այժմ և միշտ" : Հայր մեր որ յերկ" :

****

Կանոն Նորագիր Գրոց օրհնելոյ :

[illegible] 'ի [illegible] .
և աւետ. 'ի Յովհ. [illegible] Նայեցարուք ժողովուրդք իմ" :
Մաղ. [illegible] . Խոնարհեցուցէք հաւատով միտս" :

Եւ Քահանայն ասէ զԱղօթս :

Օրհնեալ ես Տէր Աստուած մեր՝ որ ետուր մեզ զպատ-
ուիրանս քո 'ի լուսաւորութիւն անձանց մերոց :
Որպէս և այժմ զնորակերտեալ գիրքս զայս 'ի
ձեռաց մերոց 'ի տաճար սուրբ քո՝ և օրհնեա և սրբեա
զսա . զի որք ընթեռնուցուն և լսիցեն, բանայցին
միտք նոցա՝ իմանալ և առնել զհրամանս քո, և գրել 'ի
սիրտս իւրեանց՝ լինել քեզ ժողովուրդ սեպհական .
զի դու ես Տէր մեր : Պահպանեա Տէր և զհոգի գրողի
սորին և մատուցողի, և եթէ յանցեալ ինչ իցէ նոցա 'ի
փոքու՝ կամ 'ի մեծի, արասցես նմա թողութիւն բա-
րեխօսութեամբ սուրբ Աստուածածնին և ամենայն սրբոց քոց : Զի մեր
հովիւ որ և սուրբ ողջունիւն ընկալեալ զսա՝ որպէս զպրեալսն
Աստուծոյ մատուցեալ 'ի տաճարական քարոզչին . և քեզ
հանգոյցք զօրհնութիւն և զփառս հօր և որդւոյ և հո-
գւոյդ սրբոյ, այժմ և միշտ" : Հայր մեր որ յերկ" :

Կանոն

Բերեն յեկեղեցին առաջի Բեմին, և լուանան նախ Ջրով և ապա գինեաւ. ասելով զԽաղաղութիւն:

ՂԷ. Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր. օրհնեցէք զՏէր ա":
ՂԶ. Տէր թագաւորեաց՝ ցնծասցէ երկիր. ուրախ ե":
ՂԵ. Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր. զի սքանչելիս ար":
ՃԳ. Օրհնեա անձն իմ զՏէր. Տէր Աստուած իմ մեծ եղեր":
ՃԼԷ. Խոստովան եղէց քեզ Տէր բոլորով սրտիւ իմ":
ՃԼԵ. Խոստովան եղերուք Տեառն՝ զի բարի է, զի յաւ":
ՃԽԱ. Ձայնիւ իմով ես առ Տէր կարդացի, ձայնիւ ի":
ՃԽԵ. Օրհնեա անձն իմ զՏէր. օրհնեցից զՏէր ի կեա":
Եւ Սարկաւագն ասէ. Խնդրեսցուք համառօտ միաբանու":

Եւ Եպիսկոպոսն ասէ զԱղօթս:

Տէր զօրութեանց՝ և արարիչ ամենայն արարածոց, ըստ քեզ օրհնեն ամենայն երախինք. զքեզ օրհնեն ամենայն փայտք՝ պտղաբերք և մայրք: Դու մի անբաւ մարդասիրութեամբ քո հաճեցար բնակել ի մէջ հարցն մերոց. և խոստացար ՟Է նո ի խորանէ անուր վկայութեան. և լուեալ աղօթից նոցա, արբեցեր զամենայն կամս խորանին՝ օծմամբ իւղոյն սրբութեան ի ձեռն մեծին Մովսէսի: Նոյն այժմ Տէր Աստուած մեր՝ առաքեա զշնորհս հոգւոյդ սրբոյ ի փայտս յայս. զի և սա մերձեսցի ի սպաս պաշտաման եկեղեցւոյ քում սրբոյ: Տուր Տէր շնորհս ձայնի ազդմանս սյասրին, զի ամենեքեան որք լուիցեն զհնչումն սորա, զարթիցեն ի սիրտս իւրեանց ի մէջ չարեացն գործեցելոց՝ և դարձցին ի խորհրդոց չարաց և յամենայն անօրէնութենէ. և խնդրեսցեն զներումն և զթողութիւն մեղաց. և դու լուիցես և ողորմեսցիս, և քաւեսցես զմեղս նոցա: Տուր Տէր շնորհս ձայնի ազդմանս սյասրին,

զի

զի ամենեքեան որք լսեն ՚ի հիւանդութենէ ախտից՝ և կամ յարհաւիրս սատանայականս, և լուիցեն զհնչումն սորա, յիշեսցեն զՏր̄ և զահեղ անուն քո՝ և խնդ-րեսցեն զողորմութի̄ · և դու լուիցես՝ և փարատեսցես զնեղութի̄ս և զտրտմութի̄ս նց̄: Տէր ա̄ծ շնորհեա ձայնի ազդմանս այսորիկ · զի յորժամ գումարեսցին ամպք ցասման կարկտի, և լուիցեն մարդիկ զհնչումն սորա, յիշեսցեն զահեղ անուն քո, և դիմեսցեն ՚ի տուն եկե-ղեցւոյ քո՝ յերկրպագութի̄ քեզ ահաւորիդ՝ յորմէ սար-սեն ամ̄ արարածք · և խնդրեսցեն զներումն յանցանաց իւրեանց, և զպահպանութի̄ս անդաստանաց՝ և ամ̄ պտ-ղոց · և դու բարերարութ̄ քով լուիցես և ողորմեսցիս նց̄ փոխանակ հրամանի բարկութե̄ քոյ: Քանզի սովոր ես ՚ի ձեռն փոքունց սպասուց պաշտաման քոյ առ-նել զքանչելիս մեծամեծս · որ̄ կործանեցեր զպարիսպն երիքովի՝ ՚ի ձեռն հնչման փողոյն եղջերեայց: Եւ այժմ տր̄ ա̄ծ մեր՝ շնորհեա ՚ի ձեռն հնչմանս այսորիկ՝ կործանել ՚ի մէնջ ամ̄ ամրութեց թշնամւոյն: զի արժանի լիցուք օրհնել զքեզ ամենակալդ ա̄ծ՝ այժմ և միշտ":

Եւ հանեն ՚ի բեմն, ունելով սարկաւագին ՚ի ձեռն · և Սաղմոս պատգամէ [illegible] [illegible] ձայնս անհնարին · ասելով,

Օրհնեսցի՛ օծցի՛ և սրբեսցի՛ ժամահարս այս, նշանաւն ս̄բ խաչիւս և ս̄բ մեռոնաւս, անուամբ Հօր և որդ":

Եւ առնէ [illegible] երիցս · և ապա [illegible] [illegible] հարկա-նել: Եւ [illegible] [illegible] ՚ի [illegible] ժամ:

Եւ [illegible] փոխանակ [illegible] ժամահարի՝ Օրհնեալ է, ՚ի [illegible] [illegible] կանոն օրհնութ̄ [illegible] կատարի:

Կանոն

Նաստուածեն զդուռն ՚ի փեղկաց խորան. Նշանակեն նոր ջրով և ոսկով զինեալ. ասելով զՍաղմոսն ՃԺԷ. հրովք. Սա է դուռն Տն. և արդարք մտանեն ընդ սա: Եւ, Խոստովան եղերուք Տն՝ զի քաղցր է. զի յաւէ": Ասասցէ տունն իսրլի":

Սարկաւագն քարոզէ:

Մի կաթուղիկէ և առաքելական եկեղեցեացս աղաչեսցուք զՏր. որ հաստատեաց զհիմունս սբ առաքելովք և մարգարէիւք և ամ սբովք: զի ամենեքին որք մտանեն ընդ դուռն սորա՝ խոստովան լինել ըզ մեղս իւրեանց, ընկեցեն զչարս իւրեանց ՚ի քս յս ՚ի տր մեր. կեցուսցէ և ողորմեսցի: Գ. Տր ողորմեա:

Եւ Եպիսկն ասէ զԱղօթս:

Տ ած յօրինիչ և նորոգիչ և զարդարիչ սրբարանաց քոց. որ ՚ի սկզբանց իսկ յօրինեցեր զամ սրբարանս բանիւ քով, տպաւորեալ ՚ի նմ զշնորհս քո՝ զայս ՚ի պէտս սպասուց պաշտաման փառաց մեծութեան քո: Եւ ՚ի ժամանակի առօրց հաներ զժողովուրդ քո առ քո. լեառն՝ սեաւ հրոյ և լուսափայլ ամպովք. և ՚ի ձեռն Մովսէսի հրամայեցեր գործել զխորանն զվկայութեան ժամուն (որով բնակէր ած ՚ի մէջ ժողովրդեան.) ոսկեղէն պատուանդանաւ և արծաթով սրբութեան, և այլ ձուլածոյ հնչողութեամբ, յանխուտ փայտից բերելով ընծայ սրբութեան քում խորանին և սպասուցն, և գնելով զգրանդ խս սեմոց տան քո: Եւ զդուռն տաճարի քոյ ած խորանին եւս հրաշատեսն եզեկիէլ ՚ի տեսլեանն իւրում. որով զմուտ և զելն ՚ի տր ած խորանին նկատեաց: որ բերէր զօրհնութ սբյ հոգւոյն մաքրութ: Եւ այժմ տր ած մեր՝ օրհնեա

զմուտ

զմուռս եւ զեւղ մեր ի ձեռս սրբութե քո, եւ օրհնեա՛ զխաչս զայս օրհնութբ որ ոչ անցանէ: զի որ մտցէ եւ ելցէ ընդ դրունս ընդ այս ՚ի տունս քո վս աղօթից եւ խնդրուածոց, գտցէ հանգիստ, եւ թողութի մեղաց: Եւ քեզ գոհութի փառաւորեսցուք զՀայր եւ զՈրդի եւ զՍբ Հոգիդ, այժմ եւ միշտ":

Եւ ապա դրոշմէ մեռոնաւ զ[illegible] եւ զ[illegible] եւ զ[illegible]. ասելով.

Օրհնեսցի՛ օծցի՛ եւ սրբեսցի՛ դրունս այս, նշանաւ սբ խաչիս եւ սբ մեռոնաւս, անուամբ Հօր եւ որդ":

Օրհնեսցի՛ օծցի՛ եւ սրբեսցի՛ սեամք դրանս սբ եկեղեցւոյս՝ այս նշանաւ". կամ, բարաւոր դրան սբ եկե":

Եւ ժողովուրդն ասեն. Ամէն:

Կանոն խաչանց օրհնելոյ:

Տաղին [illegible]. եւ [illegible] ՚ի վեր [illegible],

ասէ [illegible]:

Մեծազօրն տր ած մեր, որ ընկալար զխունկն ՚ի ձեռաց ահարոնի եւ որդւոց նր. եւ ոչ հաճեցար ընդ հուրն օտար, եւ ընդ խունկս օտարոտիս: վս [illegible] եւ գոհանք զի մի եւ մեք զխունկն կրկնեմք. Եւ այժմ աղաչեմք զքեզ տր բարերար, ընկալ զսա ՚ի ձեռաց մերոց ՚ի հաճոյս քեզ՝ որպէս ՚ի ձեռաց ահարոնի ընկալար եւ զաքարիայի. զի ոչ եմք արժանաւորք սպասաւորեաց քոց. որպէս զի փախիցէ ՚ի մէնջ տմ խաղաղութի խաւարական թշնամեացն: Այլ պարգեւեա մեզ զշնորհս հոգւոյդ սբ, ՚ի մաքուր սրբութեդ. շնորհօք եւ մարդասիրութբ տն մերոյ եւ փրկչին յի քի. որում վայել է փառք իշխանութի": Հայր մեր որ յերկ":

Կանոն

Կանոն Նաւակատեաց Սրբելոյ պղծեալ տաճարի յանօրինաց նուաճեալ, և շարժեալ Սեղանոյ օրհնուի վերստին հաստատելոյ: Արարեալ տեառն Յոհաննու Մանդակունւոյ:

Ի գիշերին հսկումն լինի: և յառաւօտուն նստանէ Եպիսկոպոսն՝ Քահանայ‿իւքն հանդերձ և արտաքոյ յեկեղեցւոյն. և շրջին շուրջ զեկեղեցեաւն և ասեն ՝ի ՃԶ սաղմոսէն, ասելով զերգս ԺԸ. Ողորմեա ամենայն զօրութեամբ‿նաց նոր հաւատ": Եւ հրամայէ Եպիսկոպոսն շղթայիւ եկեղեցւոյն լուա‿նալ նախ ջրով և ապա գինեաւ, և զսրբութիւնս արտաքս և յետոյ հանէ, և զդուռն և զսեղան: Եւ հրամայեալ զսեղանն, և շինարարացն և շալ ... որ ՝ի գիրն ... ՝ի ... փոյ‿խեցեն ..., և ... ՝ի ... եկեղեցւոյն: Եւ ... զսեղանն և զհանդերձսն, ասէ ՝ի ՊՍ․ Ասացեալ Տէր, Աղօթ՝ մտցեն հեթանոսք ՝ի ժառանգութիւն քո, պղծեն":

(Ընթերցուածս ՝ի բեմն ասեն:)

Առաջին ձայն․ Խնդրեսցուք հաւատով միաբանութեամբ":

Տ․ Տէր ողորմեա:

Եւ Եպիսկոպոսն ասէ զԱղօթս:

Որ ընդունողդ ես աղօթից ժողովրդեան քո քո Տէր․ որ կան առաջի քո՝ և խնդրեն ՝ի քէն: Հայեաց Տէր յերկնից ՝ի սրբութենէ քում մէ և ՝ի պատրաստ բնակութենէ ՝ի քո փրկել ժողովուրդս՝ որ կամք առաջի քո պաշտանօք․ զի մեղաք քեզ, և յանցեաք զպատուիրանաւ քով: Որք խոստովանիմք զյանցանս մեր՝ ՝ի ձեռն աղօթից, մաքրեա զմեզ և առաքելոց: Ընկալ քաղցր և անոխակալ Տէր զաղաչանս մեր և զխնդրուածս․ զի դու ես Տէր մեր

մեր և կենդանութիւն հոգւոյ և մարմնոյ մերոյ, միանգամ նորոգել և զարդարել՝ նորոգիչ ահաւոր և փառաւորեալ անուամբ քով: Եւ քեզ վայելէ փառք'':

Ասէ կանոնէն յետ երգելոյն բառնալով շարականացն ըստ ձայնին և ըստ ձայն երգեն. և ասեն ՚ի Բ.Կ զՍաղմոսն ՀԳ. Ընդէ՛ր մերժեցեր ած ի սպառ. բարկացաւ սրտմտութիւն քո': (Հյան:)

Օրհնութիւն Եսայեայ Մարգարէին:

Հակառակորդք մեր նեղեցին զմեզ՝ և կոխեցին ըզ սրբութիւն քո: Եղաք իբրև զառաջինն՝ յորժամ ոչ տիրէիր մեզ. և ոչ կոչեցեալ էր անուն քո ՚ի վերայ մեր: Եթէ բացցես զերկինս, դողումն կալցի առ ՚ի քէն զլերինս: Եւ հալեսցին իբրև զմոմ առաջի հրոյ. և այրեսցէ հուր զհակառակորդս քո. և յայտնի եղիցի անուն քո ընդդիմակացն քոց: յերեսաց քոց հեթանոսք խռովեսցին: Յորժամ առնիցես փառաւորութիւնս, դողումն կալցի ՚ի քէն զլերինս: Յաւիտենից ոչ լուաք. և ոչ տեսին աչք մեր այլ ած, բայց ՚ի քէն. և զգործս քո զոր արասցես այնոցիկ. որք ակն ունին ողորմութեան քում: Զի ընդ առաջ ելցէ այնոցիկ՝ որք առնեն զիրաւունս. և զճանապարհս քո յիշեսցեն. արդ ահա դու բարկացար՝ և մեք մեղաք. վա այնորիկ մոլորեցաք: Եւ եղաք իբրև զպիղծս ամենեքեան. իբրև զհանդերձս ապաշխարից ամ արդարութի մեր. և թօթափեցաք իբրև զտերև ամենեքին մեք. վա անօրէնութեան մերոյ հողմ [illegible] վարժեցին զմեզ: Եւ ոչոք էր որ կարդայցէ զանուն [illegible]. և ոչ որ յիշեսցէ ապաստան առնել զքեզ. զի դարձուցեր զերեսս քո ՚ի մէնջ՝ և մատնեցեր զմեզ վա մեղաց մերոց: Եւ արդ տր՝ հայր մեր դու ես. մեք կաւ, և դու ստեղծիչ մեր. և գործք ձեռաց